ET

ESMASPÄEV, 15. DETSEMBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

president

(Istung algas kell 17.05.)

1. Istungjärgu jätkamine

Juhataja. – Kuulutan neljapäeval, 4. detsembril 2008 katkestatud Euroopa Parlamendi istungjärgu taasalanuks.

- 2. Eelmise istungi protokolli kinnitamine (vt protokoll)
- 3. Parlamendi koosseis (vt protokoll)
- 4. Kaasotsustamismenetlusel vastu võetud aktide allkirjastamine (vt protokoll)
- 5. Parandus (kodukorra artikkel 204a) (vt protokoll)
- 6. Osaistungjärkude ajakava (vt protokoll)
- 7. Esitatud dokumendid (vt protokoll)
- 8. Suuliselt vastatavad küsimused ja kirjalikud deklaratsioonid (esitamine) (vt protokoll)
- 9. Kehtetud kirjalikud deklaratsioonid (vt protokoll)
- 10. Petitsioonid (vt protokoll)
- 11. Teatavaid dokumente puudutavad otsused (vt protokoll)
- 12. Tööplaan (vt protokoll)
- 13. Üheminutilised sõnavõtud poliitiliselt olulistel teemadel

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõtud poliitiliselt olulistel teemadel.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Aitäh. Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Ma soovin kõikide Rumeenia naiste nimel tänada teid selle erakordse au eest, mis on meile osaks saanud kahel korral, kui me võitsime Euroopa naiste organisatsiooni International Association for the Promotion of Women of Europe auhinna. Ma soovin eriti tänada Euroopa Parlamendi asepresidenti Rodi Kratsa-Tsagaropoloud.

Esimene auhinnasaaja Rumeeniast oli üks meie suurepäraseid näitlejaid Maia Morgenstern, kes võitis auhinna 2004. aastal. Teine Rumeenia naine on käesoleva aasta võitja Rumeenia endine sõltumatu justiitsminister Monica Macovei. Monica Macovei väärib täielikult seda tunnustust oma erakordsete jõupingutuste eest, mis ta tegi selleks, et tagada Rumeenia püsimine Euroopa kursil ilma võimaluseta sellelt tagasi pöörata, kohkumata tagasi sealjuures niisugustest takistustest nagu kaitseklauslid.

Teine teema seostub Moldova Vabariigiga. Sõltumatu telejaama litsentsi keelduti pikendamast. Jutt käib PRO TV-st. See juhtum on üks paljudest sellistest juhtumitest, mille eesmärk on piirata sõnavabadust selles riigis.

Seepärast kutsun ma nii Euroopa Komisjoni kui ka Euroopa Parlamenti üles näitama sel korral kindlameelsust ning paluma Chişinău ametiasutustel konkreetselt ja viivitamatult lõpetada niisugused väärkohtlemised. Aitäh.

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Praegu ei saa me öelda midagi täpset kliimapaketi tuleviku kohta, sest otsus selle kohta tehakse alles paari päeva või nädala pärast. Ma soovin rõhutada aga üht: kaugküte vabastati niinimetatud keskkonnamaksu tasumisest. Ma pean seda väga oluliseks. Algatus selleks tuli Ungarit esindavatelt parlamendiliikmetelt, sealhulgas ka minult. Me oleme seisukohal, et kaugküttega korterite elanikud on peamiselt madala sissetulekuga inimesed, kes ei suuda niisuguseid lisamakse tasuda. Samuti peaksime teadma, et kaugküte on keskkonnahoidlik. Kuna lokaalküte on niikuinii vabastatud igasugustest keskkonnamaksudest, siis ma arvan, et keskkonnamaksudest saadud vahendeid peaks kasutama kaugküttesüsteemide ajakohastamiseks. Kui me moderniseerime ELi vahendite abil Kesk- ja Ida Euroopa riikide kaugküttesüsteeme, siis sarnaseid vabastusi pole mõistagi pärast 2020. aastat vaja.

Jules Maaten (ALDE). – (*NL*) Lugupeetud juhataja! Mitu nädalat tagasi lõppes õigusmenetlus, mida juhtis Birma hunta ja millega taheti saata suur hulk – vähemalt sada – opositsiooniliidrit, sealhulgas koomik Zarganar ja munk Ashin Gambira, pärast kahtlast kohtumenetlust vangi. Kohtualustele määrati ranged karistused. Inimõiguste olukorra paranemisest Birmas ei ole ühtegi märki. 2010. aastal toimuvad selles riigis valimised ja üsna õigustatult on opositsioonil palju kahtlusi nende valimiste suhtes, eriti pärast 2008. aasta mais toimunud põhiseaduse referendumit.

Kahjuks ei ole režiimi suhtes kohaldatud sanktsioonide ja isoleerimisega viimastel aastatel saavutatud midagi, mis võiks aidata olukorda parandada. Ma arvan, et kätte on jõudnud hetk muuta suunda. Sealsel režiimil ei ole mitte mingisugust aimu sellest, mida teised riigid arvavad või neilt ootavad, ning uue põlvkonna liidritel ja sõjaväelastel ei ole võimalustki puutuda kokku teistsuguse arusaamaga, sest neil puudub kontakt teiste riikidega.

Ma arvan, et parlament peaks kaaluma Birmasse ametliku või mitteametliku visiidi korraldamist, et luua sealse opositsiooniga sidemed, ning ta peaks huntale avaldama uuesti ja rohkem survet. Kahjuks seda vaid sanktsioonidega ei saavuta.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) 1989. aasta detsembris samal kuupäeval kui täna sai Timişoaras alguse liikumine, tänu millele varises hämmastavalt kiiresti – vaid nädalaga – kokku kurikuulus natsionalistlik, kommunistlik ja ateistlik Ceauşescu diktatuur. 15. detsembri hommikul hakkasid Ungari kalvinistliku kiriku liikmed hämmastava julgusega vastu valitsevale korrale, et kaitsta oma kirikut ja kirikuõpetajat. Nad kihutasid minema julgeolekuteenistuse ja miilitsa käsilased ning moodustasid seejärel kiriku ümber inimketi. Vastuhakuga liitusid mõne tunni jooksul sajad rumeenlased, ungarlased, sakslased, serblased, katoliiklased, baptistid, luterlased, õigeusklikud ja juudid. Õhtuks oli rahumeelsest liikumisest saanud kommunismi ja valitseva režiimi vastane meeleavaldus. 1989. aastal sai Timişoarast esimene vaba linn Rumeenias. Tänu jumala armule ja usule oma tegevusse saavutati vabadus. Olgu õnnistatud kangelaste, märtrite ja ohvrite mälestus! Me peame režiimi muutmist jätkama! Rumeenia tee Euroopasse kulgeb läbi Timişoara.

Giovanni Robusti (UEN). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Ma sain teada, et ainuüksi Itaalias hävitatakse iga päev neli miljonit kilogrammi söögikõlbulikku toitu, mille väärtus on vähemalt neli miljonit eurot. See on ligikaudu pool Itaalia antavast rahvusvahelisest abist. Paljudes liikmesriikides valitseb üsna sarnane olukord.

Me räägime siinjuures toidust, mille säilivusaeg ei ole läbi, kuid mis kõrvaldatakse turueeskirjade, liiga rangete Euroopa õigusaktide ja ettevõtte mainega seotud küsimuste tõttu. Seda teemat käsitles juba Itaalia valitsuse minister Luca Zaia viimases põllumajandusministrite nõukogus. Paremini defineeritud ühenduse õigusaktide ja niisuguste projektide nagu toidupanga või viimase minuti turu piisava toetamisega saab aidata seda osa rahvast, mis kannatab majanduskriisi tõttu ja mille osakaal moodustab nüüdseks kahekohalise arvu, kuid saab aidata ka lõpetada niisuguse kahetsusväärse raiskamise.

Seetõttu kutsun ma pädevaid parlamendikomisjone üles alustama viivitamatult selle küsimuse käsitlemist, et saaksime sellele lahenduse leida.

Věra Flasarová (GUE/NGL). – (CS) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, daamid ja härrad! Ma soovin rääkida 5. detsembril aset leidnud Euroopa Parlamendi delegatsiooni külaskäigust Praha lossi. Ma eelistaksin kirjutada vastastikuse mõistmatuse, mis sellel ajal ilmnes, läbirääkimiste laua mõlemal poolel ilmselgelt valitsenud närvilisuse ja kannatamatuse arvele ja mitte pahatahtlikkuse arvele, mis on tundmus, millele tänapäeva Euroopas enam õigustust ei ole. Ma soovin siiski nimetada ühe murettekitava asjaolu. Tšehhi

avalikkus sai teavet lossis toimunud kõneluste kohta ajakirjanduse kaudu ja poliitilise elu tegelastelt, kes lisasid juurde enda huve teenivaid kommentaare. Mõned ründasid vabariigi presidenti, kasutades seda sündmust sobiva juhusena, ning teised nõudsid muudatusi Euroopa Liidus, ajendatuna soovist suurendada oma populaarsust inimeste seas igal võimalikul viisil. Seetõttu soovin ma kutsuda üles käituma üksteise suhtes viisakalt ja mõistvamalt. Kesk- ja Ida-Euroopa riikidel on ikka veel palju kinnikasvamata haavu, mida võidakse kasutada ära valedel põhjustel. See sündmus võib tuua kaasa ebameeldivaid tagajärgi kuue kuu pärast toimuvatel Euroopa Parlamendi valimistel.

Juhataja. – Et vältida olukorra halvenemist, soovin ma hoiduda seda kommenteerimast ning ütlen vaid, et esimeeste konverents hakkas seda küsimust käsitlema.

Gerard Batten (IND/DEM). – Lugupeetud juhataja! Et maailm seisab vastamisi ettenägematutesse mõõtmetesse ulatuva majanduslangusega, väheneb naelsterlingi väärtus nii dollari kui ka euro suhtes. Ühendkuningriigi võime kohandada naela teiste valuutade suhtes on eelis, mida ei saa kasutada paljud Euroopa ühisraha kasutavad riigid.

Kreekas on vallandunud rahvarahutused ja meelavaldused. Kreeka kirjanik Mimis Androulakis on öelnud: "Noored inimesed on tänapäeval äärmiselt rahulolematud Euroopa struktuuriga. Me ei saa vähendada euro väärtust, et saada ekspordieelist."

ELi liikmesuse ja euro tõttu on elamiskulud Kreekas suurenenud ning noorem põlvkond kardab, et elab tulevikus vaesuses. Euroopa Liit on oma olemuselt ideoloogiline projekt, mis on peale sunnitud Euroopa inimestele, kes elaksid pigem demokraatlikes rahvusriikides. Poliitilise ideoloogia hinnaks on alati inimeste viletsus.

Sergej Kozlík (NI). – (*SK*) Peaaegu kõikides Euroopa riikides on holokausti eitamise ja fašismi propageerimise suhtes kehtestatud ranged õigusmeetmed.

Et võidelda nõuetekohaselt neonatsismi ja teiste äärmusluse vormide ilmingute vastu Ungaris, on vaja muuta lisaks muudele seadustele ka põhiseadust. Ungaril ei ole aga nüüdseks juba üsna pikka aega jätkunud poliitilist tahet niisuguse sammu jaoks. Erakond Fidesz, mis on Euroopa Rahvapartei fraktsiooni liige, keeldus karmistamast õigusakte, millega saaks tõhusamalt võidelda natsionalismi ja äärmusluse vastu. Seega toetab Fidesz kaudselt äärmuslust Ungaris.

Vaid üks kuu on möödunud sellest, kui Ungari äärmuslased marssisid fašistide vormis kohalike inimeste õuduseks üle piiri rahumeelsesse Slovakkia linna. Kõikide head tahet omavate Euroopa kodanike nimel kutsun ma Ungari poliitikuid üles võtma kiiresti vastu tõhusad õigusaktid, et võidelda fašismi ja äärmusluse ilmingute vastu Ungaris.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE-DE). – (ES) Lugupeetud juhataja! Täpselt aasta tagasi hääletasid Venezuela inimesed referendumil selle poolt, et Hugo Chávez ei peaks pikendama oma presidendiks olemise ametiaega, mis on kindlaks määratud Venezuela põhiseaduses.

Hugo Chávez aga eiras suveräänse rahva demokraatlikku otsust ja teatas, et kavatseb võimule jäämise nimel seadust muuta.

Hugo Chávez näitas taas kord, et ta ei ole demokraatlik president, vaid on isevalitseja ja sõjaväeline diktaator, kelle eesmärk on muuta kogu Venezuela oma erarantšoks ning jätkata seega oma vastaste ja teisitimõtlejate ähvardamist, solvamist ja ründamist. Samuti on tal kavas jätkata sõnavabaduse mahasurumist meediakanalite sulgemise kaudu, nagu ta tegi telekanaliga Radio Caracas Televisión.

Euroopa Parlament peab mõistma kindlalt hukka kavalad võtted ja ettekäänded, mis Hugo Chávez tahab kasutusele võtta selleks, et jätkata riigi presidendina, ning neid mitte tunnustama. Me kutsume Venezuela ühiskonda toetama demokraatia ja vabaduse väärtusi, mis on otseses vastuolus sellega, mida Hugo Chávez teeb ja ütleb.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Mai lõpus hääletas Prantsuse rahvuskogu Prantsuse põhiseaduse muutmise poolt seoses piirkondlike keelte austamisega. Võib öelda, et need moodustavad Prantsusmaa rahvusliku pärandi.

Võis loota, et see otsus oli murrangulise pöörde algus jakobiinliku Prantsusmaa kontseptsioonis, mida on kohaldatud piirkondlikele keeltele ja põlistele rahvusvähemustele. Kahjuks lükkas Prantsuse Teaduste

Akadeemia selle otsuse tagasi ja avaldas senatile survet, kes hääletas lõpuks selle Prantsuse põhiseaduse positiivse muudatuse vastu, mis oleks lisaks Prantsusmaale olnud oluline ka kogu Euroopa Liidule.

Ma ei arva, et kui harida inimesi elsassi, bretooni või katalaani keeles või kui kasutada neid keeli haldusasutustes, õõnestaks see kuidagi territoriaalset terviklikkust või Prantsuse rahva riiklikku ühtsust, tegelikult on see pigem vastupidi.

Lugupeetud juhataja! Elagu prantsuse keelt kõnelev maailm, elagu piirkondlikud keeled, elagu keeleline mitmekesisus!

(Aplaus)

Marco Cappato (ALDE). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Paar päeva tagasi rääkis Euroopa Parlamendi sekretariaadi pressiesindaja Marjory Van den Broeke ajakirjandusele, et Euroopa Parlament ostis kaheksa kehaskannerit. Need on seadmed, mille üle arutasime täiskogus nädalaid ja mille kohta võeti vastu isegi resolutsioon.

Me olime need seadmed ostnud, kuid arutelu ajal ei teavitanud sellest meid keegi, ei sekretariaat ega president, ehkki me arutasime, kas sedasama seadet peaks lubama lennujaamades kasutada või mitte. Ma arvan, et see oli presidentuuri ja sekretariaadi uskumatu viga. Lisaks sellele esitasin ma 4. novembril kirjaliku teabepäringu kõnealuse küsimuse kohta, kuid seni ei ole ma saanud mitte mingisugust vastust. Ma pidin vastuse ise 10. detsembri EU Observerist välja otsima.

Ma imestan, et kuidas on see võimalik, et me ostsime need seadmed, kuid arutelu ajal, kui me avaldasime oma rahulolematust nende seadmete kasutamise üle, meile isegi ei öeldud, et parlament oli need juba ostnud. See on teinud meist avalikkuse silmis naljanumbri.

Juhataja. – Mul puudub ülevaade sellest küsimusest, kuid me selgitame selle välja.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Nagu te teate, toimus eelmisel nädalal Euroopa Ülemkogu kohtumine ja taas – nagu see on olnud juba mitu kuud – ei saanud Euroopa Parlamendi liikmed ruumi siseneda. Nad ei saanud siseneda isegi pressikeskusesse. Ma arvan, et see olukord on täiesti naeruväärne. Me oleme palunud neil selle suhtes midagi ette võtta, kuid tulemusteta.

Ma arvan, et see on tõsine probleem, mitte lihtsalt nende parlamendiliikmete edevuse küsimus, kes soovivad seal edasi-tagasi käia ja ennast näidata. Ma arvan, et me oleme seal arutatavate küsimuste ja teemade puhul kaasseadusandjad. See on äärmiselt tähtis, et avalikkusel oleks ülemkogule ligipääs, mõistagi ajakirjanike kaudu, aga ka Euroopa Parlamendi liikmete hääle kaudu. Praegune olukord ei saa jätkuda.

Me oleme palunud neil mitmel korral midagi ette võtta. Me loodame, et ka teie olete seda teinud, kuid võib-olla saaks seda teha paremini. Me loodame, et meil õnnestub saavutada positiivne tulemus, sest asjade praegune seis on ausalt öeldes šokeeriv.

Juhataja. – Proua Frassoni, kuna te pöördusite isiklikult minu poole ja – vähemasti tõlkes – esitasite halvustava vihje, siis ma soovin teile kinnitada, et me oleme teinud jõupingutusi selle nimel ja anname endast parima. Tulemuslikkust ei saa aga mina tagada. Nõukogu on see, kes peab otsuse vastu võtma. Te võite aga olla rahulik selle suhtes, et minu kolleegid ja mina oleme andnud endast parima.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! 10. detsembril tähistasime ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni väljakuulutamise 60. aastapäeva. Deklaratsiooni artiklis 2 on öeldud: "Igal inimesel peavad olema kõik käesoleva deklaratsiooniga välja kuulutatud õigused ja vabadused, olenemata rassist, nahavärvusest, soost, keelest, usulisest, poliitilisest või muudest veendumustest …" Selle dokumendi on allkirjastanud ka India, kes võlgneb nii palju üksikisiku õiguste innukale kaitsjale Mahatma Ghandile. Kahjuks saame aga pidevalt väga ärevaks tegevaid uudiseid kristlaste tagakiusamise kohta Indias. Uudised räägivad julmadest mõrvadest, rünnakutest, vägistamisest ning kodude ja pühakodade põletamisest. Olukord on iseäranis halb Orissa osariigis.

Austatud juhataja, me ei jäänud ükskõikseks terroristide poolt Mumbais toime pandud kuritegude suhtes ning me ei tohi jääda ükskõikseks ka kristlastevastaste nn pogrommide suhtes. Me peame püüdma teha lõpu niisugustele vihkamise väljendustele, millega rikutakse ilmselgelt inimõigusi, nimelt õigust usuvabadusele ja elule.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). - (DA) Lugupeetud juhataja! Viimasel paaril päeval oleme tähistanud selleaastase Sahharovi auhinna andmist. Seetõttu oleks sobiv küsida, kuidas on lood eelmiste auhinnasaajatega, näiteks kurdi rahvusest Türgi poliitiku Leyla Zanaga, kellele anti auhind 1996. aastal. Ta vabastati 2004. aastal kümme aastat kestnud vangistusest, kuid eelmisel reedel, 5. detsembril mõisteti ta taas kümneks aastaks vangi. Selle põhjuseks oli asjaolu, et ta jätkas tööd kurdide põhiõiguste – õigus rääkida emakeeles – tagamise nimel Türgis. See näitab kahjuks, et inimõiguste olukord Türgis mitte ei parane, vaid halveneb. Seetõttu kutsun ma kõiki parlamendiliikmeid üles väljendama oma solidaarsust Sahharovi auhinna varasema saajaga Leyla Zanaga ning ma kutsun presidenti üles tegema ettepaneku selle kohta, kuidas Euroopa Parlament saab esitada protesti Türgi ametiasutustele.

Juhataja. – Härra Søndergaard, ma soovin mainida, et külastasin Leyla Zanat vanglas ühe teise asjaoluga seoses. Me võtame ka edaspidi meetmeid selles küsimuses.

Georgios Georgiou (IND/DEM). - (*EL*) Lugupeetud juhataja! Ma tunnen, et olen kohustatud juhtima teie ja kõigi kolleegide tähelepanu Alzheimeri tõvele ja paluma teie abi. See on haigus, mis puudutab eakaid inimesi ja muudab praegu armetuks kuue miljoni kaaskodaniku elu Euroopas. See ei muuda halvaks aga mitte ainult nende inimeste elu, vaid ka kuue miljoni perekonna elu, mistõttu mõjutab see 25 miljonit inimest. Nad võitlevad selle nimel, et haigusega toime tulla, tundmata, et Euroopa neid sealjuures kuidagi aitaks. Ometi kergendaks abi nende võitlust selle nuhtlusega, mis näib esinevat järjest sagedamini.

Seega kutsun ma meid kõiki üles paluma komisjonil ja liikmesriikide valitsustel seada see haigus Euroopa tervishoiuprogrammides prioriteetseks, et me saaksime vabastada 25 miljonit kaaskodanikku sellest tragöödiast.

Irena Belohorská (NI). – (*SK*) Kui Slovakkia esitas oma taotluse Euroopa Liidule, oli ta juba Euroopa Nõukogu liige ning oli seega allkirjastanud ja ratifitseerinud inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni.

Euroopa Nõukogu poolt nõutud standard oli kõikidele riikidele nii võrdne kui ka siduv. Kui sellest kinnipidamise kohta esines kahtlusi või sellest ei peetud kinni, võis esitada nn järelevalvekomiteele kontrollitaotluse. Euroopa Parlament käsitleb seda teemat valikuliselt, kui mõni parlamendiliige otsustab selle kohta küsimuse tõstatada. Kahjuks ei kontrollita aga olukorda samal ajal paljudes liikmesriikides. Lisaks sellele näib mulle, et teatavatel rahvusvähemustel on Euroopa Liidus, või õigemini Euroopas, suuremad ja privilegeeritud õigused.

Vojvodinas on suur slovakkide vähemuskogukond, mis on rohkem kui 200 aasta vältel säilitanud oma traditsioonid, mille paljud meist Slovakkias on unustanud. Lugupeetud juhataja, ma sain teada, et Vojvodina ungarlastest vähemuskogukond, mis on väiksem kui slovakkide oma, saab eristaatuse, mis tagab neile liikmesriigiga ühesugused õigused.

Ma palun seega Euroopa Liidul tagada nii kohustuste kui ka õiguste võrdsus, et slovaki vähemuskogukonna liikmed Vojvodinas saaksid kasutada samasuguseid õigusi, nagu nende ungari rahvusest kaaskodanikud.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). - (*EL*) Lugupeetud juhataja! Politseiniku tulistatud kuul, mille tõttu hukkus viieteistkümneaastane poiss, põhjustas viimastel päevadel Ateenas aset leidnud sündmused. Selle poisi surm oli kahtlemata tragöödia, mis meid kõiki kurvastas. See vahejuhtum üksi ei saa aga olla sellele järgnenud äärmuslike sündmuste põhjuseks. Ma kardan, et seisame vastamisi nähtusega, mis ähvardab kontrolli alt täielikult väljuda, ja seda mitte ainult Kreekas, sest noorem põlvkond näeb enda tulevikku süngena ja et see on täis ületamatuid takistusi. Sarnased sündmused on ilmnenud ka teistes Euroopa pealinnades. Keegi ei alahinda nende sündmuste tõsidust. Kreeka puhul aga liialdati kõvasti ja seda tegid eelkõige need, kes avaldasid artikleid ja esitasid negatiivseid kommentaare ning ennustasid, et Ateena olümpiamängude korraldamine ebaõnnestub, kuid kuna need osutusid edukaks, siis nad pidid avalikult vabandama. Ma olen kindel, et kõik on mõistnud, mis toimub.

Maria Matsouka (PSE). - (EL) Lugupeetud juhataja! Alates laupäevast, 6. detsembrist, kui me hakkasime leinama noore õpilase asjatut kaotust, pöördus Euroopa tähelepanu Kreekale. Saatuslik kuul vallandas noorte enneolematud meeleavaldused kogu Kreekas. Noored kaotasid enesevalitsuse ja püüdsid meile omal viisil öelda, et nad ei soovi elada müüdavas ühiskonnas ning et nad keelduvad aktsepteerimast seda, et teadmised on tarbekaup, ning et ebakindlusel, konkurentsil ja ahnusel ei ole nende tulevikukujutluses kohta.

Olgem ausad – see, mille vastu noored praegu võitlevad, on ebahumaanse arengu ülim väljendus, mis õõnestab heaoluriiki, mis muudab õigusriigi põhimõtteid järgiva riigi politseiriigiks, mis põhjustab võõrandumist ja vaenu ning mis viib vastastikuse hävitamiseni. Me ei tohi jääda ükskõikseks ja mis veelgi olulisem – me ei

tohi alahinnata noorte ahastamapanevaid karjeid. Lahendus ei seisne repressioonis, vaid suhtumise muutmises, poliitika muutmises. Me võlgneme selle nooremale põlvkonnale, me võlgneme selle asjatult hukkunud poisi Alexandri mälestuse eest.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Poola kodaniku Robert Dziekoński traagiline surm eelmisel aastal Vancouveri lennujaamas avaldas suurt mõju Poola ja Kanada avalikkusele. Neid sündmusi filmiti juhuslikult. Lindistus näitab, et Robert Dziekoński sai surma Kanada politsei jõhkra tegevuse tagajärjel. Politsei kasutas tarbetult elektrišokirelva inimese vastu, kes oli täielikult kurnatud ja vajas abi. Saime hiljuti teada, et hämmastaval kombel otsustas Kanada kohus, et politseinikke ei võeta mitte mingil viisil vastutusele oma tegevuse eest.

Minu enda ja kolleegi härra Wojciechowski nimel ning andes edasi paljude Poola ja Kanada inimeste soovid, pöördun ma Euroopa Parlamendi presidendi poole palvega kutsuda Kanada ametiasutusi üles edastama Poola kodaniku surma asjaolude kohta korrektset teavet. See isik oli mõistagi ka Euroopa Liidu kodanik.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Meieni on jõudnud teave, et Ameerika Ühendriigid kaaluvad tõepoolest autotööstuse suurte kontsernide riigistamist, et aidata sektoril kriisiga toime tulla. Nagu alati USA puhul lükatakse teatavatel aegadel ideoloogia kõrvale, kaasa arvatud ka *laissez-faire*'i põhimõte, ning võetakse väga praktilisi meetmeid.

Euroopa ei saa lihtsalt seista ja vaadata pealt, kui mootorsõidukitööstus on kriisis. Mõistagi on oluline võtta vastu uus heitkoguste määrus. See on õige, et komisjon peaks ütlema, et keskkonnakaitse ja innovatsioon peaksid suunama kriisiga toimetuleku meetmeid, ning et sedasama tuleb öelda ka mootorsõidukitööstusele, kuid sellest ei piisa. Lugupeetud president, ma palun teil, aga ka nõukogul ja komisjonil omalt poolt kaaluda seda, kas me ei vaja tegelikult erakorralist kava, et võtta viivitamatuid meetmeid enne, kui vallandamised ja koondamised kiiresti levima hakkavad. Minu kodumaal Itaalias on neid juba palju ning need puudutavad suuri kontserne Eatonist Fiati endani.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! See, et Euroopa Parlamendi täiskogu istungjärgul osalejatele ei ole öeldud, mida Viini piirkondlik kriminaalkohus mõnda aega tagasi otsustas, on märkimisväärne. Kohus taotles parlamendiliikme Hannes Swoboda väljaandmist, s.o puutumatuse äravõtmist. Seda juhtumit kajastati ajakirjanduses ning me räägime siinjuures kuni ühe aasta pikkusest karistusest. Kuid siin parlamendis ei öeldud meile midagi.

Minu puhul oli aga olukord täiesti teistsugune. Vaevalt oli niisugune taotlus tehtud, kui teie, austatud president, selle siin paljude parlamendiliikmete juubeldamise saatel ette lugesite. Lugupeetud president, siiski ei teavitanud te parlamenti sellest, et mitte mingisugust õigusmenetlust ei järgnenud, et kohtunik luges juhtumi lõpetatuks, et kõikide instantside otsus selles oli ühehäälne või et puutumatuse äravõtmise taotlus ei olnud korrektne.

Härra Pöttering, minu arvates ei ole see demokraatia!

Juhataja. – Härra Martin, kuna te õpetate mind pidevalt, siis ma soovin esile tuua, et kui me järgiksime d'Hondti süsteemi, s.o õiget menetluskorda, ei oleks teile sõna antudki.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Lugupeetud juhataja! Kui me soovime esile tuua üle viiekümne aasta tegutsenud Euroopa Liidu tähtsust, tuleb meil rõhutada asjaolu, et see lõpetas sõja ning et me elame rahuajal. Me näeme aga, et seda rahu ohustavad teised vaenlased ja üks olulisemaid sealhulgas on vägivald. Seetõttu peame pöörama oma tähelepanu vägivallale ning astuma sellele vastu hoolimise kultuuri, solidaarsuse kultuuriga.

Ma arvan, et me oleme unustanud rõhutada seda, kui suur jõud seisneb ühe inimese toetuses teisele, ning juhtida inimesi, eriti noori teadmiste, uuenduse ja kultuuri väljavaadete suunas. Kui me soovitame noortel väljendada oma seisukohti vägivalla kaudu, siis peame Euroopa Liidu pärast kartma.

Maria Eleni Koppa (PSE). - (EL) Lugupeetud juhataja! Ka mina soovin siin väljendada oma nördimust ja meelepaha selle pärast, et politsei tappis Ateenas viieteistkümneaastase poisi. See vahejuhtum põhjustas sündmused, mis on Kreekat viimaste päevade jooksul vapustanud. Kreeka on praegu keset ühiskondlikku kriisi, mis avaldub paljudes linnades aset leidvates üldistes rahutustes. Inimesed tänavatel – peamiselt üliõpilased ja õpilased, töötud ja alatasustatud – annavad häälekalt teada ühiskonna kriisist ning näib, et sellest puudub väljapääs. Viha, nördimus ja protest on saanud kokku ja sellel on olnud plahvatuslikud tagajärjed. Olles niisuguse olukorraga vastamisi, on nõrk ametist lahkuv, erakonna Uus Demokraatia juhitud valitsus lasknud sündmustel kontrolli alt väljuda ning selle tagajärjel pole riik juba mitu päeva toiminud.

Nende sündmuste põhjused on keerulised ja peituvad sügaval: ühiskondlike rahutuste puhkemine on ebavõrdsuse lakkamatu süvenemise tagajärg. Selle põhjustajaks on neoliberaalne poliitika, mis tekitab järjest enam vaesust, marginaliseerimist ja tõrjutust. Seetõttu on ohus sotsiaalne ühtekuuluvus ning meid ootavad ees äärmuslikud sündmused nagu need, mida me praegu näeme. Mõistes küll vägivalla hukka, tuleb meil hoolikalt kuulata Kreekas esile toodud protestisõnumit ning sellele tuleb anda konkreetne ja õiglane vastus.

Jelko Kacin (ALDE). - (*SL*) Itaalia riik avaldab taas jõuliselt survet sloveenlastest vähemusele, vähendades vähemuste haridus- ja kultuurialaseid võimalusi, mis on iga vähemuse püsimajäämise eelduseks.

Vahejuhtum, mis leidis aset selle nädala teisipäeval Trieste lähedal asuva Barkovlje Sloveenia koolis, oli ka katse terroriseerida kooli direktrissi, õpetajaid, lapsi ja nende vanemaid. Karabinjeeride ilmumine kooli oli lubamatu. Karabinjeeridel ei ole mitte mingisugust alust kooli läbi otsida. See meenutab fašismi ajastut. Samal ajal on sadadel rajatistel Triestes hiinakeelsed sildid ja kirjad ning see ei näi kedagi häirivat. Kuid vastupidi sellele häirivad Sloveenia sümbolid Sloveenia koolil mõnesid Itaalia poliitkuid, kes omakorda tekitavad sellest probleemi Itaalia ametiasutustele, kelle korraldusel saadeti kooli karabinjeerid ja otsiti kool läbi.

Need ei ole ei Euroopa ega Sloveenia käitumisreeglid. Lugupeetud juhataja, see on surveavaldus ning kujutab endast lubamatut häbiplekki.

László Surján (PPE-DE). – (HU) Meie kõigi jaoks oli see imeline tunne, kui Euroopa Liidu laienemine jõudis aasta tagasi uude etappi, s.t Schengeni piirid kaotati väga suurel alal, mille tulemusel lisati Schengeni süsteemi uued liikmed. Möödunud on üks aasta. Süsteemi hüvesid kasutavad nüüd paljud. Samas on aga ilmnenud ka puudused, mis näitavad, et mõned inimesed on huvitatud suuremast eraldatusest. Teed, mida sõidukid saaksid läbida, on suletud kunstlikult liiklusmärkide või lillepottidega. Lugupeetud juhata, oleks hea, kui iga Euroopa kodanik mõistaks, et liikumisvabadus on meie ühine väärtus ning seda ei tohiks piirata kellegi huvidest lähtuvalt, nagu on juhtunud näiteks Sátoraljaújhelys.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Tänan teid, austatud juhataja. Mul on heameel, et ka volinik Špidla on saalis. Euroopa Liidu aluseks on neli põhivabadust: kaupade, teenuste, kapitali ja inimeste vaba liikumine.

1. jaanuaril 2009 täitub kaks aastat ajast, mil Rumeenia ja Bulgaaria ühinesid ELiga. Liitumisleping, mille mõlemad riigid 2005. aastal allkirjastasid, võimaldab liikmesriikidel kehtestada kahepoolselt minimaalselt kaheks aastaks ja maksimaalselt seitsmeks aastaks tõkked, et takistada Rumeenia ja Bulgaaria töötajate vaba liikumist. Mõned liikmesriigid on need tõkked kaotanud juba enne 2009. aastat, kuid teised on teatanud, et säilitavad need sisepoliitilistel põhjustel.

Ma arvan, et praegusel finants- ja majanduskriisi ajal on nende tõkete kaotamine muutunud hädavajalikuks. Rumeenia ja Bulgaaria töötajate vaba liikumise takistamiseks kehtestatud tõkete kaotamine näitaks Euroopa põhimõtete ja väärtuste austamist. See näitaks ka Euroopa Liidu asutamislepingute austamist. Seetõttu kutsun ma üles kaotama tõkked, mis takistavad Rumeenia ja Bulgaaria töötajate vaba liikumist. Aitäh.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). – (CS) Daamid ja härrad! Viimastel aastatel on Euroopa Parlamendi delegatsioon külastanud tulevast eesistujariiki. See on hea ettevõtmine ning ma avaldan sellele kiitust. Mulle aga ei meeldinud taktitundetus, mis ilmnes delegatsiooni külaskäigul Praha lossi. Me kõik teame, et peamised võtted, mida Daniel Cohn-Bendit oma maine tõstmiseks kasutab, on provokatsioon ja häbematus. Mind häirib see, et sellel korral Prahas ühines temaga ka meie parlamendi president. Te valmistasite mulle pettumuse ja ma arvan, et kui varem olin teist heal arvamusel, siis nüüd pean oma seisukohta muutma. Teil puudub tagasihoidlikkus ja kannatus, mida on vaja selleks, et kuulata seisukohti, mida te ei jaga. Ma olen sageli teisel arvamusel kui Tšehhi Vabariigi presidendi oma, kuid ma ei väljenda oma seisukohta nii häbematul viisil, nagu teie lasite oma delegatsiooni liikmel teha. Seetõttu ootan ma ametlikku vabandust ja mitte tavapärast kõrki vastulauset.

Juhataja. - Kolleeg Kohlíček, kui te oleksite seal kohal olnud, ei oleks te rääkinud nii, nagu praegu tegite.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Lugupeetud juhataja! Üks Itaalia kolleeg ütles, et ulatuslik toiduainete raiskamine on Itaalias suur probleem. Kindlasti on toiduainete raiskamine ja üleliigse toidu saatmine tagasi toiduainete tarneahelasse probleem, millega Iirimaa on kokku puutunud viimased seitse päeva. See näitas, et kui meil ei ole piisavat järelevalvet toiduainete tarneahela iga aspekti üle – mitte ainult teekonnal talust toidulauale, vaid ka vastupidi –, võib meil tekkida tohutuid probleeme.

Iirimaa kulud sellega seoses on 180 miljonit eurot ja me oleme tänulikud ELi solidaarsuse eest eraladustusabi kättesaadavuse näol, kuid me peame teadma, mis täpselt läks valesti Iirimaal toiduainete tarneahelas, kus võimaldati sööta loomadele dioksiini sisaldavat ainet.

Meil on heameel, et probleem on lahendatud, kuid me peame teadma, kuidas see juhtus, et saaksime seda tulevikus vältida. Kui me ei suuda kontrollida seda, mis toimub loomade söödaahelas seoses toiduainete jääkidega, siis me peame selle lõpetama. Me peame kontrollima jääkide segamist kodumaal ning me vajame päritoluriigi märgistust, et tarbijad teaksid, missugust liha nad söövad.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Tulevikus meenutatakse seda aega siin parlamendis ja Euroopa Liidus geneetilise muutuse ajana, mida teie, austatud president, 1985. aastal teadlikult aitasite kujundada: Euroopa kodumaa vastandatuna vana kodumaade Euroopa ruineeruva illusiooniga.

Praegu liigume iga päev selles suunas. Alles eile ja üleeile nõuti nõukogus Euroopat, mis ulatuks Atlandi ookeanist Uuralini, vana natsionalistlik, mitte euroopalik mälestus. Mitte Coudenhove-Kalergi, Winston Churchilli ega meie esiisade Euroopa, kes andsid oma nime meie parlamendile. Nad pooldasid Euroopa ühendriike. Praegu räägime aga partnerlusest kõigile neile, kes tegelikult soovivad liikmesust, kes soovivad olla osa Euroopast. Ma arvan, et meie tegevuse tõttu saab neile osaks saatus – vaadake Vahemere-äärseid riike –, mis on kahtlemata ohtlik ning mis on muidugi hoop euroopameelsetele ja demokraatidele nendes riikides.

Ioannis Kasoulides (PPE-DE). - (*EL*) Lugupeetud juhataja! Ma soovin rääkida taimekaitsevahendite määrusest. Ma usun, et kõik nõustuvad, et hooletu ümberkäimine pestitsiididega on ohtlik nii inimestele kui ka keskkonnale. Ma usun aga, et kõik nõustuvad ka sellega, et pestitsiidide kasutamine on võimaldanud toitu massiliselt toota ja inimesi toita. Seega on taimekaitsevahendeid vaja, kuid me peame neid õigesti kasutama.

Ma olen aga seisukohal, et uus määrus tekitab palju küsimusi ja kartusi. Euroopa põllumajandustootjad kardavad, et kui neid piiranguid kohaldatakse vaid neile, tõrjub see neid tootmisest välja ning nad ei saa enam konkurentsivõimeliselt toota. Siis peavad hakkama tarbijad tõeliselt muretsema, sest kolmandate riikide toodete kvaliteet on küsitav. Ja lõpuks hakatakse kolmandates riikides, kus tootmismeetodeid ei kontrollita, keskkonda kuritarvitama ja massiliselt hävitama. Kuna see võib nii minna, siis ma arvan, et peame sellele küsimusele eritähelepanu pöörama, sest võime muidu teha rohkem kahju kui kasu saada. Teades tegelikke asjaolusid, tuleb meil seda teemat käsitleda väga hoolikalt.

ISTUNGI JUHATAJA: ALEJO VIDAL-QUADRAS

asepresident

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Me kõik teame, et ammustel aegadel oli olemas kojanarride ja klounide ametikoht. Nende inimeste kohustus ja eelisõigus oli isanda meelt lahutada, isegi kui nad solvasid sellega kõiki teisi kohalviibijaid. Kui aga isand soovis arutada tõsiseid teemasid, paluti narril lahkuda.

Ma soovin esitada meie presidendile järgmise küsimuse. Härra Pöttering, kas teil on kavas see vana komme veidi muudetud kujul Euroopa Parlamendis taaselustada? Kas see on vastuvõetav, et poliitikud, kelle vaated kaldusid punaste poole, kuid kes on nüüd võtnud omaks rohelise suhtumise, solvavad liikmesriikide liidreid – väites, et teevad seda siinse parlamendi nimel – ja seda parlamendi presidendi juuresolekul? Just see juhtuski Tšehhi Vabariigis seoses president Klausiga. Euroopa Parlamendi liikmetena peaksime näitama, kuidas tuleks demokraatiat mõista. Me peaksime olema eeskujuks liidu liikmesriikide õiguskorra ja liidrite austamisel. Kas siinse parlamendi liikmeid hakkavad esindama inimesed, kes kunagi vaimustusid demokraatiast, kuid nüüd kohtlevad seda põlgusega? Keegi isegi ei söanda noomida või vaigistada neid.

Niisugune olukord ei tohiks jätkuda. President Klausi ees tuleb vabandada parlamendi delegatsiooni visiidi ajal Prahas aset leidnud sündmuste pärast. Ma palun tungivalt niisuguse vabanduse esitamist.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). - (EL) Lugupeetud juhataja! Kreeka ühiskond vihkab vägivalda ja seepärast oldi nii šokeeritud viieteistkümneaastase poisi tapmise pärast politsei poolt. Sellest ajendatuna läksid noored tänavatele rahumeelselt protestima, sest see oli säde, mis süütas lõkke ning tõi ka teised kitsaskohad esiplaanile: skandaalid, ebavõrdsuse, inflatsiooni, töötuse, onupojapoliitika, korruptsiooni ja õigusriigi põhimõtte puudumise. Euroopa Ühenduste Kohus on Kreeka ametiasutused viimastel aastatel sageli hukka mõistnud ülemäärase vägivalla ja liigse surve kasutamise ilmingute pärast, mille eest ei ole

kedagi karistatud. Ma kutsun teid, austatud juhataja, ja kõiki parlamendi fraktsioone tegema sedasama, mida tegi Kreeka parlament selle viieteistkümneaastase poisi mälestuseks. Ma kutsun Euroopa Parlamenti kui inimväärikuse ja inimõiguste kaitsjat üles pidama nüüd vaikuseminutit selle Ateenas nädal tagasi tapetud viieteistkümneaastase poisi mälestuseks.

Milan Gal'a (PPE-DE). – (*SK*) Eelmisel nädalal tähistasime 10. detsembril 1948. aastal ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga vastu võetud inimõiguste ülddeklaratsiooni 60. aastapäeva.

Valgevene opositsioon on püüdnud inimõiguste päeva puhul korraldatud mitme protesti kaudu pöörata tähelepanu inimõiguste rikkumistele nende riigis. Aktivistid marssisid Minskis tänavatel vanglariietega sarnaseis rõivais ja kandsid plakateid loosingiga "Ma olen poliitvang". Teises paigas andsid aktivistid möödakäijatele deklaratsiooni teksti ja riigi lääneosas Grodna linnas toimus meeleavaldus. Lukašenka režiim reageeris kõikidele opositsiooni ettevõtmistele aktivistide vahistamisega.

See on paradoksaalne, et Valgevene on allkirjastanud lubaduse tagada oma kodanikele inimõigused. Rahvusvahelisele üldsusele on see vastuvõetamatu, et deklaratsiooni allkirjastanud riik keelab kõnealuse teksti levitamise.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Euroopa ajaloo maja rajamise mõte esitati kultuurija hariduskomisjoni koosolekul paar kuud tagasi. Siis ei esitatud aga ühtegi dokumenti. Lisaks sellele ei olnud aruteludeks piisavalt aega. Sellest hoolimata avaldasid parlamendiliikmed mõtte enda pärast muret.

Nüüd on minu ees Euroopa ajaloo maja põhikontseptsioon ning ma pean ütlema, et olen jahmunud töö kvaliteedi pärast. See sisaldab ajaloolisi vigu, näiteks kristluse alguseks pandud neljas sajand meie aja järgi. Lisaks sellele on tekstis teatavaid sündmusi ületähtsustatud, kuid samal ajal teistest täiesti mööda vaadatud. See kehtib iseäranis Teise maailmasõja perioodi ja ka kahe viimase aastakümne kohta. Näib, et siinjuures on püütud Euroopa ajalugu tahtlikult moonutada. Euroopa Parlament ei peaks niisuguse küsitava väärtusega ettevõtmisele oma heakskiitu andma ega seda rahaliselt toetama.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). - Lugupeetud juhataja! Eelmisel nädalal Brüsselis nõukogus aset leidnud kohtumise tulemuste ja Poznańis toimunud ÜRO kliimakonverentsi järelduste üle on heameelt avaldanud paljud Euroopa Parlamendi liikmed. Tavainimestel on raske mõista, mida tähendab heitkogustega kauplemise süsteemi lubade ostmine või müümine või missugused on süsinikdioksiidi lekke riskid. Nad peavad aga mõistma seda, et Euroopast on saanud kliimamuutusega võitlemise meister ja ta on seda ka tulevikus.

Rumeenia ja teised Ida-Euroopa liikmesriigid avaldavad heameelt nii pakkumise üle saada tasuta rohkem süsinikdioksiidi saastelubasid kui ka uue kompromissi üle suurendada solidaarsusfondi vahendeid. Nii ei pea tsemendi-, keemia- ja klaasitööstuse ettevõtted oma tehaseid, töökohti ja süsinikdioksiidi heitkoguseid teisele poole maakera üle viima. Ma ootan huviga homset täiskogu arutelu kogu paketi üle ja tänan kõiki kõnealuse küsimusega tegelenud raportööre ja parlamendiliikmeid.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (*PT*) Ma soovin kasutada seda võimalust Euroopa Parlamendi osaistungjärgu alguses ja väljendada oma äärmist solidaarsust raudteetöötajatega, kes kannatavad Portugali raudteeettevõtte Caminhos-de-Ferro Portugueses (CP) direktorite nõukogu surveavalduste tõttu.

CP direktorite nõukogu on algatanud üheksa raudteetöötaja suhtes töölt vabastamise eesmärgil distsiplinaarmenetluse selle eest, et nad osalesid streigis, mis oli seadusega kooskõlas. Sama juhtus raudteeinfrastruktuuri ettevõtte REFER kolme raudteetöötajaga.

Me peame väljendama oma meelepaha niisuguse hoiaku suhtes ja nõudma nende menetluste viivitamatut lõpetamist ning demokraatliku õiguspärasuse, töötajate õiguste ja ametiühinguvabaduse austamist.

Colm Burke (PPE-DE). - Lugupeetud juhataja! Mul on heameel, et ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon jõustus 2. detsembril 2008. Euroopa Ühendus on selle konventsiooni kaasallkirjastaja. See tagab kaitse 50 miljonile puudega ELi kodanikule, näiteks neile, kellel on mõni kehaliige amputeeritud.

Iirimaa on aga üks nendest Euroopa Liidu liikmesriikidest, kus kehaliikme kaotanud inimene peab liikme asendamist proteesiga rahastama ise kas omavahenditest või kindlustuse kaudu.

Hoolimata konventsiooni jõustumisest ei kehtestanud Iiri valitsus hiljutisesse eelarvesse ühtegi sätet, et aidata kehaliikme kaotanud isikutel proteesi ostmist rahastada. Ma mõistan hukka sellise hooletu suhtumise inimestesse, kellel on niisuguse raske puue, ning kutsun komisjoni üles koostama suunised, mille kohaselt oleksid liikmesriigid kohustatud tagama piisavad vahendid niisugustele puuetega inimestele.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Ma soovin pöörata tähelepanu mõnevõrra ebatavalisele olukorrale, mis on tekkinud minu kodumaal Poolas.

Euroopa Parlamendi ja eriti selle tulevaste valimistega seoses on Poola õigusaktides sätestatud sõnaselgelt, et valimisseaduse mis tahes muudatused tuleb esitada kuus kuud enne valimisi. Poola valitsus jäi aga hiljaks Euroopa Parlamenti käsitleva valimisseaduse muudatuste esitamisega. Üks nendest muudatustest puudutab Euroopa Parlamendi Poola liikmete arvu.

Sellest tulenevalt võib konstitutsioonikohus vaidlustada valimisseaduse, mille kohaselt on siinse parlamendi Poola liikmete arv väiksem. Tõepoolest võidakse minu kodumaal Poolas seada Euroopa Parlamendi valimiste õiguspärasus tegelikult kahtluse alla. See on väga eriline olukord, mida ei ole Euroopa Parlamendi ajaloos varem esinenud. Kahjuks vastutab selle eest Poola valitsus.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Töötus, ohtlik ja vähetasustatud töö ning palkade väljamaksmisega hilinemine on probleemid, mis esinevad Portugali põhjaosas üha sagedamini ja mis ähvardavad järjest rohkem töötajaid.

Ma nimetaksin kaht näidet: ajakirjanduse teatel läks täna 51 Portugali töötajat Marco de Canavezesi piirkonnast meelt avaldama Hispaanias Galiitsias asuvasse ettevõttesse, kes ei ole neile kahe kuu palka ega puhkuseraha maksnud. Samuti ei ole need töötajad saanud veel töötu abiraha. Samal ajal süveneb Portugalis Vila do Condes asuvas pooljuhte tootvas ettevõttes Quimonda mure 2000 töötaja tuleviku pärast, võttes arvesse asjaolu, et selle Saksamaal asuv emafirma teatas töökohtade vähendamisest, ehkki ei ole teada, missuguseid harusid see puudutab. Seetõttu on oluline leida kiiresti lahendus nendele probleemidele ja teha nii, et hiljuti vastu võetud ühenduse meetmetega ei vaadata mööda töötajate ja nende perekondade rasketest katsumustest.

Roger Helmer (NI). - Lugupeetud juhataja! Ma saan aru, et eelmisel nädalal toimus fraktsioonide juhtide ja Tšehhi Vabariigi presidendi Václav Klausi kohtumine. Palju on räägitud sellest, et kõnealusel kohtumisel pöördus mitu kolleegi, eriti aga Daniel Cohn-Bendit, Tšehhi Vabariigi presidendi poole häbematul, solvaval ja lubamatul viisil, mis häbistab siinset parlamenti. Mul on väga kahju, et meie parlamendi president, kes kohtumisest osa võttis, ei suutnud neid ohjeldada ega kutsunud korrale.

Ennist ütles ta, et kui me oleksime kohapeal olnud, oleksime kuulnud seda võib-olla teisiti. Kui ta aga arvab, et tema sõnu on moonutatud, peaks ta tulema parlamendi ette ja ütlema meile, kuidas ja miks seda on tehtud.

Ma palun, et meie parlamendi president kirjutaks president Klausile ja vabandaks parlamendi nimel niisuguse häbiväärse käitumise eest.

Charles Tannock (PPE-DE). - Lugupeetud juhataja! Detsembris toimuvate Bangladeshi üldvalimiste Euroopa Parlamendi vaatlusmissiooni esimehena soovin ma avaldada tänu presidentuurile, kes tegi selle missiooni toimumise võimalikuks. Eelmine juht – Robert Evans sotsiaaldemokraatide fraktsioonist –, kes keeldus minemast, püüdis viimasel minutil lasta selle sõidu tühistada, väites, et osalejate nimekiri ei ole poliitiliselt või rahvuslikult piisavalt tasakaalustatud. Kui on veel liikmeid, kes soovivad selles osaleda, siis kohti on ja nad oleksid väga teretulnud.

Mul on heameel, et presidentuuril oli arukust seda takistada. Missiooni tühistamine oleks saatnud täiesti vale sõnumi Bangladeshile – ja Bangladeshi kogukonnale, keda ma Londonis esindan –, mis püüab vapralt tugevdada oma habrast ilmalikku demokraatlikku korda pärast kaks aastat kestnud peaaegu sõjaväelist valitsemist.

Bangladesh on strateegiliselt oluline riik ebastabiilses piirkonnas, mida ähvardab üha enam islamistlik terrorism, ning see on fakt, mida parlamendi Lõuna-Aasia delegatsiooni juht Robert Evans väga hästi teab. Bangladesh väärib meie julgustust, sest püüdleb demokraatliku tuleviku poole. Kui me väidame, et oleme demokraatia pooldajad, tuleb meil teha kõik endast olenev, et toetada Bangladeshi selles püüdluses.

Juhataja. – Daamid ja härrad! Kell on kuus läbi. Vastavalt päevakorrale lõpetame selle punkti ja läheme edasi järgmisega.

14. Tööaja arvestus (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni soovitus teisele lugemisele nõukogu ühise seisukoha kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi

ET

2003/88/EÜ tööaja korralduse teatavate aspektide kohta (raportöör: Alejandro Cercas) (10597/2/2008 – C6-0324/2008 – 2004/0209(COD)) (A6-0440/2008).

Alejandro Cercas, *raportöör.* – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, lugupeetud minister! Tööaja direktiivi läbivaatamine on toonud kaasa miljonite eurooplaste tähelepanu ja tekitanud neis muret. Meie arvates on nõukogu ettepanek tohutu poliitiline ja juriidiline viga.

Me imestame sageli, miks kodanikud on rahulolematud meie institutsioonide, valimiste ja poliitilise tegevuskavaga. Täna on hea selgitus olemas: pruugib vaid heita pilk tohutule erinevusele nõukogu ettepanekute ning kolme miljoni arsti ja 150 miljonit töötajat esindavate kõikide Euroopa ametiühingute arvamuse vahel.

Loodan, et te ei pea seda – parlamendi vastuseisu – tagasilöögiks, vaid võimaluseks taas arvestada kodanike muredega, et inimesed mõistaksid, et kui me räägime Euroopa sotsiaalsest mõõtmest, ei ole need ainult tühjad sõnad ega valelubadused.

48tunnine töönädal on väga vana soov. Seda lubati Versailles' lepingus ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni esimeses konventsioonis.

Soov töötada selleks, et elada, mitte elada selleks, et töötada, on viinud selleni, et Euroopas tootlikkus üha paraneb ja töötajatele jääb rohkem vaba aega. Me ei saa sel teel tagasi astuda.

Üleilmastumise hirm või püüded saada võrreldavaid eeliseid näivad panevat institutsioone meelt muutma ja unustama, et seda võitlust on võimalik võita vaid tippkvaliteediga.

Nõukogu seisukoht on parlamendi omale risti vastupidine. Usume, et on põhjust arvestada parlamendi arvamusega.

Esiteks on kohaldamisest loobumise võimalus vastuolus põhimõtete ja asutamislepinguga.

Teiseks ei näita eeskirja kohaldamisest loobumine eeskirja paindlikkust, vaid lihtsalt tühistab õigusakti täielikult, muudab rahvusvahelised konventsioonid ja normid mõttetuks ning viib tööstussuhted tagasi 19. sajandisse.

Kolmandaks on isiklik, individuaalne õigustest loobumine vääramatu tee olukorda, kus seatakse ühiskonna nõrgimad liikmed kõige ebainimlikuma ärakasutamise ohvriks.

Viimane põhjus on see, et kui liikmesriikidel lubatakse teha riiklikke erandeid Euroopa õigusakti rakendamisel, avab see ukse sotsiaalsele dumpingule meie riikide vahel.

Paljud uurimused on näidanud, et kohaldamisest loobumine on tekitanud tohutut kahju töötajate tervisekaitse ja ohutuse valdkonnas. Samadest uurimustest ilmneb, kui raskeks see muudab naistel töösaamise ja karjääri tegemise ning töö ja pereelu ühitamise.

Seega on direktiivi ettepanek hullem kui praegu kehtiv direktiiv. Tulevikus poleks kohaldamisest loobumise võimalus mitte ajutine, vaid püsiv üldreegel ning veelgi enam – seda lubatakse vabaduse ja sotsiaalse edasimineku nimel.

Teine suur ebakõla puudutab tervishoiutöötajate õigusi. Miljonite töötajate tervise ja ohutuse eest hoolitsejate valvekorra aja arvestamise lõpetamine oleks tõesti tohutult ebaõiglane. Sellele absurdsusele lisaks nõrgendatakse õigust hüvituseks antavale puhkeajale pärast valvekorda.

Püüdsime nõukoguga kokkuleppele jõuda, et saaksime tulla täiskogu ette kompromisslahendusega, aga see oli võimatu. Teie seal nõukogus ei ole valmis läbi rääkima ja tahate, et teie ühise seisukohaga mindaks edasi, muutmata seal grammigi.

Loodan, et Euroopa Parlament tõmbab kolmapäeval nõukogu neile kavatsustele kriipsu peale. Nii näitaksime kogu Euroopale, et parlament on elus ja hoolib Euroopa jätkuvast ühendamisest, unustamata sealjuures sotsiaalset mõõdet ning arstide, töötajate, naiste ja üldse Euroopa kodanike õigusi.

Samuti loodan, et komisjoni toetuse ja tublide ametnike abiga saame alustada siis lepitusmenetlust ning luua kompromissi, mis on vastuvõetav mõlemale õigusloomeharule. Peame hoolitsema selle eest, et nõukogu suhtuks tõsiselt paindlikkusesse ja turvalisusse ning töö ja pereelu ühitamisse.

Meil on võimalus. Kasutagem seda täiel määral, et kaotada tohutu lõhe meie ja Euroopa kodanike vahel.

(Aplaus)

Valérie Létard, *nõukogu eesistuja.* – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, lugupeetud raportöör, kallid parlamendiliikmed! Oleme kogunenud täna õhtul siia, et arutleda teemal, mis on meile huvi pakkunud juba mitu aastat ja mis on oluline kõikidele Euroopa töötajatele, ning selleks on tööaja direktiivi läbivaatamine.

Täna Euroopa Parlamendile esitatud tekst on kompromiss, milleni jõuti 9. juunil toimunud nõukogu istungi ajal, kui eesistujariigiks oli Sloveenia. Kompromiss puudutas nii tööaja direktiivi kui ka ajutise töö direktiivi. Nõukogu võttis selle vastu kindlas usus, et see parandab Euroopa töötajate olukorda, ning see kehtib selle mõlema tahu kohta.

Ühelt poolt muutub ajutise töö direktiiviga võrdse kohtlemise põhimõte Euroopas reegliks esimesest tööpäevast alates. See on miljonite selles sektoris töötavate inimeste jaoks samm edasi. Pealegi võttis Euroopa Parlament selle direktiivi kindlalt 22. oktoobril vastu. Kiidan selle otsuse heaks, sest see parandab ajutiste töötajate olukorda 17 liikmesriigis, kus esimesest päevast algava võrdse kohtlemise põhimõtet ei ole riiklikes õigusaktides sätestatud.

Teiselt poolt viime tööaja kompromissiga sisse tagatised, mis moodustaksid raamistiku 1993. aasta kohaldamisest loobumise võimalusele, mida rakendati ilma ajaliste ja muude piiranguteta. Nüüd sätestatakse tekstis sõltuvalt asjaoludest ajapiiriks 60 või 65 tundi, aga varasem ajapiir oli 78 tundi nädalas.

Samuti muutub võimatuks allkirjastada nelja nädala jooksul pärast töölevõtmist individuaalne kohaldamisest loobumise kokkulepe ning võetakse kasutusele parem tööinspektorite järelevalve. Lisaksin, et nõukogu ühises seisukohas viiakse sisse sõnaselge kohaldamisest loobumise võimaluse läbivaatamise säte. Viimasena tahaksin märkida, et Sloveenia kompromissi kohaselt on võimalik valvekorra aega teatud juhtudel arvesse võtta. See on abiks paljudele riikidele, eelkõige tervishoiusektori puhul.

Muidugi on tööaja direktiivi läbivaatamine kompromiss ja nagu kõikide kompromisside puhul pidime jätma mõne oma algse eesmärgi välja. Mõtlen siin eelkõige kohaldamisest loobumise kaotamist, mida Prantsusmaa ja teised riigid pooldasid, aga see oli vähemuse arvamus ning meil ei olnud piisavalt võimu, et seda nõukogus peale suruda.

Kui te hääletate teisel lugemisel, peaksite meeles pidama meie ühist eesmärki saavutada kõigi jaoks vastuvõetav tekst, vältides lepitusmenetlust, kui see on vähegi võimalik. Muidugi on parlamendi esimese lugemise arvamuse ja nõukogu ühise seisukoha vahel suur erinevus, aga parlament peab aru saama, et paljudes liikmesriikides on hädasti vaja lahendada valvekorra probleem, et Sloveenia kompromissis on töötajatele eeliseid ning et nõukogus ei ole kohaldamisest loobumise võimaluse kaotamiseks vajalikku enamuse toetust, sest see võimalus on piiranguteta kehtinud alates aastast 1993.

Teie eelolevate aruteludega seoses tahaksin juhtida teie tähelepanu eelkõige kahele asjale.

Valvekorra määratlusega seoses saadakse nõukogu eesmärgist sageli valesti aru. Eesmärk ei ole mitte seada kahtluse alla töötajate saavutatud õigused, vaid võimaldada kaitsta olemasolevat tasakaalu teatud liikmesriikides. Euroopa Parlamendi arutelud võiksid selle uue määratlusega seotud probleemidele vajalikku valgust heita.

Nõukogu eesmärk ei ole inimeste õiguste vähendamine. Vastupidi, tahetakse liikmesriikides hoida olemasolevat tasakaalu, mis hõlmab valvekorra teatud viisil arvestamist, et võtta arvesse tegevuseta perioode sel ajal.

Kohaldamisest loobumise võimaluse läbivaatamise sätte suhtes peame jõudma järeldusele, ilma et oleksime kas võitjad või kaotajad, sest objektiivselt võttes ei võimalda seda jõudude tasakaal. Sloveenia kompromissis on sätestatud direktiivi läbivaatamine kuue aasta pärast, pärast hindamisaruannet. Seega on kõik võimalused avatud ja seetõttu palun vaherahu ses kohaldamisest loobumise võimaluse küsimuses.

Täna õhtul lasub Euroopa Parlamendil suur vastutus. Teie hääl määrab ära tulemuse selles küsimuses, mis on olnud arutusel aastast 2004. Loodan, et nüüd algaval arutelul loobutakse vastuseisust ja arvestatakse nõukogu tugeva tahtega, mis kajastub ühises seisukohas.

Usun, et selles vaimus sillutate peagi teed tasakaalustatud lahendusele.

Vladimír Špidla, *komisjoni liige*. – (*CS*) Austatud juhataja, daamid ja härrad! Ma mõistan täiesti neid kartusi, mida on mainitud seoses selle keerulise ja olulise teemaga. Tähtis küsimus on, kas Euroopa Parlament jääb 2005. aastal esimesel lugemisel vastu võetud arvamuse juurde, mida korrati raportööri ettepanekus, või kavatseb oma arvamust muuta vastukaaluks nõukogu poolt eelmise aasta septembris vastu võetud seisukohale.

Tahaksin teha lühikokkuvõtte mitmest küsimusest, mis on minu arvates tööaja üle arutlemisel olulised. Esiteks olen kindlalt veendunud, et selle direktiivi muutmine on tähtis ja hädavajalik. Avalikud teenistused kogu Euroopas paluvad meil selgitada valvekorra õiguslikku staatust. See oli direktiivi läbivaatamise peamine põhjus. Jätkuv ebakindlus viimastel aastatel on avaldanud väga halba mõju haiglate, kiirabi ja hooldusasutuste struktuurile ning terviseprobleemidega inimeste tugiteenustele. Meilt kõigilt on palutud selle küsimusega midagi ette võtta. Sama on palunud meilt keskvõimu ja kohalike omavalitsuste asutused, organisatsioonid, üksiktöötajad, eraisikud ja Euroopa Parlament.

Teiseks on see väga oluline küsimus eelkõige seoses kohaldamisest loobumise võimaluse tulevikuga ja selles ei ole nõukogu ja parlament ühel nõul. Tean väga hästi, millisel arvamusel parlament selles küsimuses esimesel lugemisel oli. Tahaksin märkida, et komisjon tegi 2005. aastal oma õigusakti eelnõusse mõned olulised muudatused ja tegi ettepaneku kohaldamisest loobumise võimalus kaotada. Seda tehti vastuseks parlamendi esimese lugemise arvamustele ning komisjon on püüdnud seda seisukohta nõukoguga neli aastat toimunud tuliste arutelude jooksul kaitsta.

Ent arvan, et peame tõele näkku vaatama. 2003. aastal kasutas loobumisvõimalust vaid neli liikmesriiki, aga täna viisteist. Ja veel rohkem liikmesriike tahab, et see võimalus neil tulevikus säiliks. Nõukogu otsuseni viinud tegurid on selged. Loobumisvõimalus on praeguses direktiivis sees ning kui parlament ja nõukogu ei suuda kokku leppida selle väljajätmises, jääb see piiranguteta kehtima nii, nagu praegu sätestatud.

Minu põhihuvi seoses direktiivi ümbertegemisega on seega hoolitseda selle eest, et nendel paljudel Euroopa töötajatel, kes seda loobumisvõimalust kasutavad, oleks korralik töökaitse. Seepärast pean tähtsaks keskenduda tegelikele tingimustele, mis tagavad erandit kasutada otsustavate töötajate valikuvabaduse, samas ka nende ohutuse ja tervise ning keskmiste töötundide piirmäära. Ühine lähenemine hõlmab ka seda.

Samuti on ühises lähenemises konkreetsed hästi sõnastatud sätted loobumisvõimaluse tulevase läbivaatamise kohta. Paljud liikmesriigid, kes on hiljuti hakanud loobumisvõimalust kasutama, tegid seda peamiselt valvekorraga seoses. Ehk hindavad need liikmesriigid loobumise kasutamise ümber, kui nad mõistavad, milline on nende muudatuste mõju, mida me valvekorraga seoses teeme.

Tahaksin lõpetuseks öelda, et olen teadlik Euroopa Parlamendi ja nõukogu arvamuste erinevustest seoses tööajaga. Parlamenti ja nõukogu ei ole lihtne lepitada ning meil ei ole sel ametiajal palju aega jäänud. Aga minu arvates on see äärmiselt oluline ülesanne.

Arvan, et Euroopa kodanikel oleks raske mõista, miks Euroopa institutsioonid, kes on suutnud teha koostööd finantskriisiga seotud probleemide lahendamisel, ei suuda panna paika selgeid tasakaalustatud eeskirju tööaja jaoks. Me ei tohi unustada, et nõukogul kulus ühisele seisukohale jõudmiseks neli aastat. Samuti tahaksin juhtida teie tähelepanu seostele renditöötajate direktiiviga, mis võeti vastu oktoobris teisel lugemisel.

Lihtne on ette kujutada, kui raske on saada nõukogult nõusolek, kui ühise seisukoha suhtes esitatakse olulisi muudatusettepanekuid. Arvan, et praegu on oluline kaaluda hoolikalt tasakaalu sisuliste küsimuste ja võimaliku taktika vahel, et pärast tänast arutelu oleks võimalik liikuda lähemale tööaja suhtes üksmeele leidmisele. Komisjon on nõus jätkama selle küsimuse õiglase vahendajana õigusloomeprotsessis. Soovin parlamendile edu selles arutelus ja otsustes selle äärmiselt tähtsa teema kohta.

José Albino Silva Peneda, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (PT) Arvan, et kokkulepet nõukoguga selle direktiivi suhtes oleks saanud arutada enne parlamendi teist lugemist. Asi on nii, et vaatamata eesistujariigi Prantsusmaa tehtud jõupingutustele, ei andnud nõukogu talle mingeid volitusi parlamendiga läbirääkimiseks. Tahan selgelt välja öelda, et olen nõus esimesel lugemisel vastu võetud seisukohtade läbivaatamisega, aga saan seda teha vastutustundlikult vaid kompromissi raames, mis eeldab kahe institutsiooni vahelist dialoogi. Minu eesmärk on jõuda ikkagi nõukoguga kokkuleppele. Enne esimest lugemist ei olnud see võimalik, aga usun, et lepitusmenetluse kaudu on see võimalik.

Selle direktiivi kaks poliitiliselt kõige tähtsamat küsimust on valvekord ja kohaldamisest loobumise võimaluse säte. Mis puudutab valvekorda, siis ma ei näe mingit põhjust mitte nõustuda Euroopa Kohtu otsustega. Sellele probleemile on lahendus – mis kindlasti lepitusmenetlusel vastu võetakse –, mis aitab ületada erinevate liikmesriikide probleemid ja millega on nõus kõik Euroopa meditsiinitöötajad, keda esindavad täna ühehäälselt demonstrandid, kes on praegu parlamendihoone ees ja kelle seas on 400 arsti, kes võitlevad enam kui kahe miljoni arsti nimel kogu Euroopast. Mis puudutab loobumissätet, siis see on minu arvates asi, millel pole mingit pistmist tööturu paindlikkusega. Minu arvates piisab paindlikkuseks täiesti sellest, kui arvestusperiood on üks aasta. Siin tuleb otsustada, kas me tahame, et Euroopa töötajad saavad töötada aastas keskmiselt enam

kui 48 tundi nädalas ehk esmaspäevast laupäevani kaheksa tundi päevas või ei ning kas see on kooskõlas parlamendi seisukohtadega, näiteks pereelu ja töö ühitamise kohta.

Tahan teile kõigile meelde tuletada, et selle direktiivi õiguslik alus on töötajate tervis ja ohutus. Lõpetuseks pean ütlema soojad tänusõnad paljudele kolleegidele Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist selles protsessis mulle antud toetuse eest.

Jan Andersson, *fraktsiooni PSE nimel*. – (*SV*) Kõigepealt tahaksin tänada Alejandro Cercast suurepärase töö eest. Kas meil ikka on ühist tööaja direktiivi vaja? Muidugi, sest meil on ühine tööturg ning meil peavad olema töötervishoiu ja tööohutuse miinimumnormid. Küsimus on tervishoius ja ohutuses.

Oleme nõukoguga eriarvamusel eelkõige kahes küsimuses. Esimene neist on valvekorra tegevusetu aeg. Selles küsimuses on meie suhtumine sarnane. See seisneb selles, et me mõlemad ütleme, et on võimalik leida paindlikke lahendusi, kui tööturu osapooled jõuavad riiklikul või kohalikul tasandil kokkuleppele. Erinevus on aga nende läbirääkimiste lähtepunkt, mille kohta nõukogu ütleb, et see ei ole mitte tööaeg, vaid vaba aeg. Aga meie arvame, et lähtepunkt on see, et see on tööaeg. See on iseenesest mõistetavalt tööaeg, kui sa lähed kodust välja ja oled tööandja käsutuses. Aga me ei ole vastu paindlikele lahendustele.

Mis puudutab individuaalset loobumisvõimalust, siis on küsimus selles, kas muuta see alaliseks või järk-järgult ära kaotada. Meie arvates tuleks see ära kaotada. Esiteks ei ole see vabatahtlik. Vaadake praegust olukorda tööturul, kus ühele töökohale kandideerib palju töötajaid. Kas neil on valikut, kui nad seisavad vastamisi tööandjaga ja tahavad tööd saada?

Teiseks mõtlen, et kas me ei peaks võtma probleemina seda, et praeguses olukorras töötavad mõned inimesed 60–65 tundi ja samas on nii palju töötuid. See on probleem.

Kolmandaks võrdõiguslikkus. Kes on need inimesed, kes töötavad 60–65 tundi? Need on mehed, kelle seljataga on naised, kes hoolitsevad kodu eest. Naised on nõukogu ettepanekut karmilt kritiseerinud ja õigusega. Asi on tervises ja ohutuses. Oleme püüdnud alustada läbirääkimisi. Nõukogu ei ole läbirääkimiste laua taha tulnud. Tahame nõukoguga nõu pidada ja oleme seda sihikindlalt püüdnud teha, aga meil on oma arvamused ja nendega me läbirääkimiste laua taha ka tuleme.

Elizabeth Lynne, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! Nõukogu ühine seisukoht ei ole muidugi ideaalne, aga tean väga hästi, et nii kaugele jõudmiseks kulus liikmesriikidel läbirääkimistele aastaid. Enamik meist on samuti töötanud aastaid selle kallal.

Olen alati kohaldamisest loobumise võimaluse säilitamise poolt olnud, aga tahtnud paremat sõnastust, et see oleks tõepoolest vabatahtlik. Mul on hea meel, et nüüd ühises seisukohas sätestatud loobumisvõimalust ei saa allkirjastada koos töölepinguga ja et sellest saab looduba igal ajal. See on palju läbipaistvam moodus kaitsta töötajate õigusi kui autonoomse töötaja mõiste kasutamine, mille määratlus on nii vaba, et see võib kehtida ükskõik kelle kohta, nagu paljudes liikmesriikides ongi, või mõnes teises liikmesriigis rakendatav mitme lepingu kasutamine, mis tähendab seda, et tööandja võib ühe ja sama töötaja tööle võtta ühe, kahe või isegi kolme lepinguga. Kui tööandja loobumissätet kuritarvitab, võib töötaja pöörduda töövaidluskomisjoni. Kardan, et kui loobumissäte kaotada, lähevad paljud inimesed varimajandusse, kus neid ei kaitse tervisekaitse ja ohutuse õigusaktid, eelkõige ohtlike masinate direktiiv. Kõik seaduslikud töötajad on nende direktiividega hõlmatud, sõltumata sellest, kas nad tööaja direktiivi kohaldamisest loobumise võimalust kasutavad või mitte. Majanduslikult rasketel aegadel peavad töötajad saama teha ületunde, kui nad seda tahavad, ja tööandjate jaoks peaks samuti olema paindlikkust.

Suurem probleem on minu jaoks see, et ühises seisukohas ei peeta valvekorda tööajaks. Sellepärast esitasin tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis muudatusettepaneku, et valves olemise aeg peab kuuluma tööaja alla. Kahjuks ei toetanud mu muudatusettepanekut sotsiaaldemokraadid ja PPE. Nüüd on Cercasi raportis kirjas, et valvekorra aeg peab kuuluma tööaja alla, aga kollektiivlepingutes või siseriiklikus õiguses peab olema võimalik sätestada teisiti. See ei erine minu arvates kuigi palju nõukogu ühisest seisukohast, ainult rõhuasetus on veidi teine. Oma muudatusettepanekut ma uuesti ei esitanud, sest teadsin, et sotsiaaldemokraadid ja PPE selle poolt ei hääletaks. Kardan, et meil tuleb siiski lepitusmenetlust kasutada, aga kardan ka seda, et nõukogu oma arvamust ei muuda. Kui kokkuleppele ei jõuta, siis loodan, et nõukogu mõtleb asja uuesti läbi ja et käsitleme tervishoiusektorit eraldi, nagu ma juba pikka aega nõudnud olen. Minu arvates oli selle direktiivi läbivaatamine tõeliselt vajalik ainult selleks, et viia see kooskõlla Euroopa kohtute SIMAPi ja Jaegeri otsustega ning sellega me oleksimegi pidanud piirduma.

Elisabeth Schroedter, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.*—(DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik ja nõukogu eesistuja! Liigsed töötunnid teevad töötajad haigeks ning toovad kaasa keskendumisvõime vähenemise ja vigade arvu suurenemise. Liiga palju tunde töötavad inimesed muutuvad ohtlikuks mitte ainult neile endile, vaid ka neid ümbritsevatele inimestele. Näiteks kas teie tahaksite, et üleväsinud arst teid ravib või pärast liiga pikka valvekorda teile liikluses vastu tuleb? Seetõttu hääletame sellise tööaja direktiivi poolt, mis erinevalt nõukogu vastuvõetust ei ole nii auke täis nagu Šveitsi juust.

Tööaja direktiiv, mille ülemmäärad on sätestatud pelgalt soovituslikuna, kuna iga töölepinguga võib kokku leppida erandi kasutamises, ei täida töötervishoiu kaitse eesmärki. Meie kui kaasseadusandjate ülesanne on hoolitseda selle eest, et tööaja direktiivis oleksid sätestatud miinimumnormid, mis on kooskõlas tervishoiuga. Sellepärast hääletab Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon edaspidiste loobumisvõimaluste vastu.

Meie arvates on õige, et liikmesriikidel on riiklike õigusaktide kohandamiseks aega kolm aastat. Ent me ei anna oma poolthääli Briti loobumisvõimaluse muutmisele üldiseks erandiks Euroopa Liidus. Samamoodi ei kiida me heaks seda, et komisjon liigitab nüüd valvekorrale kulutatud tööaja tegevusetuks ajaks ja peab seda puhkeajaks.

Meie jaoks on eriti oluline võtta tööaja arvestamisel aluseks konkreetne inimene, mitte tööleping. See roheliste esitatud muudatusettepanek on väga tähtis ja on vastuolus sellega, mida Liz Lynne kujutas siin illusioonina.

Samuti ei ole ma nõus väitega, et Euroopa Parlament ei ole välja pakkunud paindlikku mudelit. Vastupidi, arvestusperioodi pikendamine 12 kuuni annab palju paindlikkust, ainult mitte kohustuslike puhkeperioodide arvelt, mis on meie jaoks oluline.

Austatud volinik, pole tõsi, et töötajad saavad ise otsustada. Nad teavad, et see on võimatu. Miks muidu on homseks kavandatud 30 000 osalejaga meeleavaldus ja mõned inimesed avaldavad meelt juba täna? Seetõttu peame uuesti kinnitama meie esimese lugemise seisukohta. See on ainus võimalus, kuidas tööaja direktiiv saab tagada ka töötervisekaitse.

Roberta Angelilli, *fraktsiooni UEN nimel. – (IT)* Austatud juhataja, kallid kolleegid! Kõigepealt tahaksin tänada raportööri tehtud töö eest. Tahaksin eesistujariigile Prantsusmaale öelda, et tulemuslikeks läbirääkimisteks parlamendiga ei tehtud piisavaid jõupingutusi, aga pühendumuse eest ütlen Prantsusmaale sellegipoolest aitäh.

Meie tänaõhtune arutelu on väga delikaatne, peame sõnu nagu ka neist tulenevat poliitikat valima väga vastutustundlikult. Peame olema täiel määral teadlikud, et iga nõrk kompromiss tuleb töötajate elude arvelt ja seetõttu võib iga hinna eest saavutatud kompromiss teha karuteene tervisele, ohutusele ning töö ja pereelu ühitamisele.

Me kõik teame, et töömaailm on majanduskriisi lööklaine all viimastel nädalatel ja päevadel muutunud ja muutub veelgi. Oleme kõik veendunud, et vaja on suuremat paindlikkust, aga see tuleb saavutada tasakaalukalt, eelkõige ilma töötajate õigustele kiireloomulisuse nimel survet avaldamata. Nõukogu ettepanekud tõstatavad mõned väga tõsised küsimused, nagu kõik teised raportöörid enne mind juba ütlesid.

Neist esimene on kohaldamisest loobumise võimalus. Ühelt poolt tunnistatakse, et see mudel on väga probleemne ja seetõttu on ette nähtud läbivaatamissäte, aga seda tehakse üldisel moel, ilma konkreetset tähtaega määramata. Teisel pool aga on varjatud väljapressimine, sest kui nõukogu ühine seisukoht peaks läbi kukkuma, jääks kehtima praegune direktiiv, mille loobumissäte on täiesti piirangute vaba.

Teiseks on valvekorra mõiste, mida praktikas kiputakse pidama puhkeajaga võrdseks. Nagu kõik teised parlamendiliikmed enne mind ütlesid, ei saa selles küsimuses olla ruumi ebamäärasusele, sest igasugune ebamäärasus on täiesti vastuvõetamatu.

Viimaks lepitusmenetlus. Lepitusmenetlus ei saa olla abstraktne mõiste, mida kasutatakse üldiste mudelite või niinimetatud mõistlike tingimuste kohta, mis reaalsuses muutuvad osavaks nipiks – kollektiivlepingutega seotud läbirääkimistest loobutakse ja see sunnib töötajaid, eelkõige naisi, nõustuma neile peale surutud tingimustega lihtsalt sellepärast, et mitte tööst ilma jääda.

Seega on mulle selge, et direktiivi läbivaatamine on vajalik ja oleks kahtlemata kasulik, aga mis ka ei juhtuks, ei tohi me asendada õigusaktide puudumist murettekitavate ebamäärasustega.

Dimitrios Papadimoulis, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (EL) Austatud juhataja! Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon, mida mul on au esindada, on väga vastu

nõukogu ühisele seisukohale, mida kahjuks toetab ka komisjon, sest see on tagurlik ettepanek, mis teeb heameelt tööandjatele ja äärmuslikele neoliberaalidele. See ettepanek viib meid ajas 90 aastat tagasi aastasse 1919, kui tagati 48tunnine töönädal. Selle asemel säilitatakse ühises seisukohas töötajate ja tavakodanike vastane loobumissäte, tühistatakse Euroopa Ühenduste Kohtu lahendid seoses valvekorraga ning soodustatakse keskmise tööaja arvestamist kaheteistkümne kuu alusel, mis tähendab kollektiivläbirääkimiste tingimuse kaotamist. Euroopa Ühendatud Vasakpoolsed nõuavad kaheteistkümne kuu alusel keskmise tööaja arvestamise ja loobumisvõimaluse kaotamist ning valvekorra aja arvestamist tööajana.

Lugupeetud nõukogu ja komisjoni liikmed, kui teie seisukoht oleks nii töötajakeskne, avaldaksid homme siin meelt tööandjate liidud, mitte 50 000 töötajaga Euroopa ametiühing. Tööandjate liidud plaksutavad teile käsi ja töötajate ametiühingud protesteerivad homme parlamendihoone ees vähemalt 65tunnise töönädala vastu.

Te räägite väga palju sotsiaalsest Euroopast, aga loobumissäte on möödahiilimisvõimalus, mille väidetavalt lõi Ühendkuningriigi jaoks aastaid tagasi Margaret Thatcher, ning nüüd tahate teie selle võimaluse hoopis suuremaks ja alaliseks muuta. See tähendab sotsiaalsest Euroopast keeldumist, töötajatele suunatud ühtsest poliitikast keeldumist.

Derek Roland Clark, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Austatud juhataja! Tööaja direktiiv on aja raiskamine. See oli olemas enne seda, kui mina parlamendiliikmeks sain. Veidi aega pärast seda palus üks minister Ühendkuningriigi töö- ja pensionite ministeeriumist mul toetada valitsuse seisukohta loobumissäte säilitada. Muidugi ma tegin seda. Pooldan seda nüüdki nagu paljud teised riigid.

Lubage ma vaatan veidi tagasi selle küsimuse kirevale ajaloole. 18. detsembril 2007 ütles raportöör, et rühm riike ei taha tööaja direktiivi ega sotsiaalset Euroopat. Nad tahtsid vabaturgu. Tema nimetas seda džungliseaduseks. Ta ütles, et nad peavad olema vaimse puudega.

Tänan väga! Kuna Ühendkuningriik kaupleb kogu maailmas ja on kodus vaba ELi piirangutest, on ta piisavalt tugev, et olla ELi suuruselt teine maksumaksja, andes liidu kassasse igal aastal 15 miljardit naela. Ma ei usu, et liit sellest ära ütleks.

2007. aasta detsembris ütles eesistujariik Portugal, et ei riski hääletusega nõukogus, ja jättis sellega tegelemise järgmisele eesistujariigile – Sloveeniale. Ja seda pärast selle renditööga kokkusobitamist, et asi paremini laabuks. Sloveenia tegi ettepaneku sätestada 65tunnine ja seejärel 70tunnine töönädal. Ent nõukogu arvamus ooteaja kohta ajas selle untsu. Siis tegi Euroopa Kohus miinimumpalgapoliitika maatasa.

Kui Soome eesistumisaeg lõppes, ütles nende tööminister tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile, et ministrid rääkisid tööaja direktiivist Brüsselis suure suuga, aga kui koju jõudsid, oli lood hoopis teised. Just nii!

Eelmisel kuul, 4. novembril ütles raportöör taas, et tööaja direktiiv peab olema esikohal, isegi majandusest eespool. Kui majandus unarusse jätta, siis kuidas tõsta tööaja direktiivist tulenevaid makse? Kui ettevõtted peavad lühikese tööaja tõttu lisatöötajaid palkama, siis kulud suurenevad. Nad ei suuda püsida konkurentsis ja töökohad kaovad. Seepärast kaotaski Prantsusmaa oma 35tunnise töönädala.

Järgigem prantslasi. Unustame selle kõlbmatu aja direktiivi taas kord ja igaveseks.

Irena Belohorská (NI). – (*SK*) Lubage mul tänada raportööri esitatud tööaja korralduse direktiivi eelnõu eest, mis on 2003. aasta direktiivi nr 88 liide. Samuti tahaksin tänada teda tänase sõnavõtu eest ja selle eest, et ta ei unustanud mainida tervishoiutöötajaid, keda võib see kõige rohkem mõjutada.

Kuna Euroopa Komisjon ja Euroopa Ülemkogu on selle dokumendi koostamisele kulutanud märkimisväärselt palju aega, arvan, et see väärib meie pikka arutelu. Olen saanud palju uurimusi ametiühingute liitudelt, kes kardavad, et tööandjatele antakse liiga palju valikuvõimalusi. See puudutab peamiselt hinnanguid aja kohta, mil töötajad peavad olema kättesaadavad ehk valves.

Lugupeetud parlamendiliikmed, tahaksin teile meelde tuletada, et valvesoleku ajal ei saa töötajad oma vaba aega vabalt korraldada. See kehtib tohutu hulga tervishoiutöötajate kohta, kelle me võime anda tööandjate armu alla ja keda võidakse seetõttu ära kasutada. Ärgem unustagem, et see ei ole mitte ainult arsti ja õe elukutse alavääristamine, vaid see hõlmab ka valvekorrale kui sellisele väärtuse andmist, sest lõppkokkuvõttes võivad sellega seotud piirangud ohustada abi vajavate patsientide elu.

ET

Veelgi enam, kui meie võime tahta selle direktiiviga aidata töötajatel jõudu taastada ja nautida paremat pereelu, siis kahtlen, kas tööandjatel samad plaanid on. Euroopa kõik organisatsioonid maadlevad täna majanduslanguse, finantskriisi, töötuse tõusu ja nende võimalike tagajärgedega. Ainuüksi juba see asjaolu võib nõudmisi suurendada ja seega suurendada ka töötajate hirmu, et nende tööandjad võivad kasutada koondamist ühe mõjutusvahendina. Samuti on see põhjus, miks homme siia nii palju meeleavaldajaid tuleb.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Austatud juhataja! Lubage mul kiita komisjoni selle küsimuse mõistliku käsitlemise eest. Lubage mul samuti kiita nõukogu eesistujariiki, sest ta teab hästi, et eelmised seitse eesistujariiki on seda teemat vältinud, ja nii kaugele jõudmiseks on vaja läinud suuri oskusi. Eesistujariik on näidanud mitte ainult seda, et ta on tegutsenud, vaid ka seda, et ta on arutelu edasi viinud. Nüüd on meie, parlamendiliikmete ülesanne vaadata, kas ka meie oleme valmis selle ülesandega rinda pistma ja oma kolmapäevasel hääletusel edasi liikuma.

Ütleksin raportöörile, et olen tema avasõnadega täiesti nõus. Aga ärge liiga vaimustusse sattuge, sest tuletaksin teile meelde, et ütlesite, et miljonid töötajad tunnevad tööaja direktiivi pärast muret. Olen teiega nõus – nad on mures. Nad on mures selle pärast, et on olemas poliitikuid nagu teie, kes tahavad neile öelda, mis neile hea on, ja keelata neil endil otsustamast oma töötundide üle, et nad saaksid vabalt tööd teha.

Ma ei suuda enam järge pidada, kui palju töötajaid – mitte töötajaid ärakasutavaid organisatsioone, vaid tavalisi töötajaid – on mulle kirjutanud ja küsinud, miks me üldse sellest räägime, ja öelnud, et me ei tohi keelata neil töötada nii palju tunde, kui nad tahavad.

Mind rabas eriti üks lugu perekonnast, mis avaldati ajalehes kolm päeva tagasi. Mees oli kaotanud töö ehitusel ja naine pidi hakkama tööle kahes kohas osalise koormusega, et nende kolm last ja ta abikaasa võiksid oma kodus edasi elada. Ta pidi töötama 12 tundi päevas, seitse päeva nädalas. Ta ei tahtnud, aga ta pidi seda tegema, et pere koos hoida. Tahaksin raportöörile öelda, et see naine elas teie kodumaal, Hispaanias. Mis abi te talle pakute? Mis lootust te talle annate? Mitte mingisugust! Te ütleksite talle, et ta ei saa seda teha, et ta peab ühest töökohast loobuma, loobuma oma lastest ja majast.

Mind ei valitud selliste õigusaktide tegemiseks. Mind valiti inimeste eest hoolitsema ja ma ei unusta seda kunagi. Kavatsen järgmisel aastal selle ameti maha panna, aga seniajani seisan nende inimeste eest, kes mind valisid, ja aitan neid, mitte ei seisa neil tee peal ees.

Nagu volinik ütles, pakub kõnealune ettepanek suuremat kaitset seoses töötajate tervise ja ohutusega. Kui me seda toetame, siis me seda ka saame. Kui me seda ei toeta, ei saa töötajad seda ja nad teavad, keda selles süüdistada.

Karin Jöns (PSE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Tahaksin taas kord pöörduda Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni poole, kes veel kahtlevad, eelkõige selleks, et nad järgiksid tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni hääletuse tulemust ning jääksid kolmapäeval esimese lugemise seisukoha juurde. Ei ole ju tõsiseltvõetav ühelt poolt seista töötajate tervisekaitse eest ja teiselt poolt pooldada loobumisvõimaluse allesjäämist.

Rahvusvaheline Tööorganisatsioon ei soovitanud 48tunnist töönädalat nii ammu kui 1919. aastal ilma põhjuseta. Töötajate stress võib tänapäeval olla teistsugune, aga mitte vähem tõsine. Minu silmis on ehe küünilisus – pean silmas nõukogu – nimetada loobumisvõimaluse säilitamist sotsiaalseks saavutuseks lihtsalt sellepärast, et keskmisele töönädalale kehtestatakse ka 60tunnine ülemmäär. See, et kahe poole kokkulepet on vaja ainult siis, kui tegemist on veelgi pikema töönädalaga, tähendab seda, et inimene peaks olema valmis nõustuma 60tunnise töönädala kui tavalise tööajaga. See on ju vastuvõetamatu! Nõukogu seisukoha järgimine tähendaks töötajate tervise jalge alla trampimist ning töö ja pereelu ühitamise ettekirjutuse kaotamist, mis võrduks sotsiaalse Euroopa reetmisega! Seetõttu palun teilt, kallid kolleegid, tungivalt, et te selle üle veel mõtleksite.

Valvekorra kohta ütleksin nõukogule, et seda tuleb üldreeglina tööajaks pidada. Sellest ei ole pääsu. Kui tööturu osapooled saavad tegevusetut aega hinnanguliselt arvestada, on see arstide, tuletõrjujate ja valvurite jaoks paindlikkuseks piisav.

Bernard Lehideux (ALDE). – (*FR*) Austatud juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja, lugupeetud volinik! Toetan täiel määral raportööri, kes kaitseb meie esimese lugemise seisukohta, mille liikmesriikide valitsused tagasi lükkasid.

Meie õigusaktid oli hädasti vaja viia kooskõlla Euroopa Kohtu lahenditega ja seda on tehtud. Cercasi raportis on töötajate jaoks tasakaalus ja kaitset pakkuvad lahendused. Kogu valves oldud aega loetakse tööajaks. Hüvituseks antav puhkeaeg on kohe pärast tööaega. Küsimus on terves mõistuses, selles, et tagada mõistlikud töötingimused, eelkõige meditsiinitöötajatele.

Aga tööaja direktiivi muutmine annab meile ka võimaluse teha edusamme Euroopa sotsiaalõigusnormides, kui kaotame individuaalse loobumise võimaluse. Cercasi raportis seda võimalust kasutatakse ja tehakse ettepanek järk-järgult kaotada igasugused erandid seoses tööaja seadusliku maksimumkestusega. Peame vaatama tõele näkku. Naeruväärne on öelda, et töötajad on tööandjatega võrdsel positsioonil ja saavad neile pakutust keelduda.

Kallid kolleegid, peame liikmesriikide valitsustele selgelt näitama, et tekst, mida nad tahavad meile peale suruda, on vastuvõetamatu. Ja keset seda kiidukoori, mis kindlasti Prantsusmaa valitsust homme vaigistab, arvan, et peame kõigepealt huvituma töötajatest, kellelt hakatakse nõudma veel rohkem töötamist, ilma et neil selles valikut oleks, näiteks kõikidest neist Prantsusmaal, kellel tulevikus palutakse töötada ka laupäeval. Lisaksin, et ilmselt muutis Prantsusmaa valitsus nõukogus oma arvamust individuaalse loobumise kohta sellepärast, et viia sisse see eelnimetatud võimalus.

Kallid kolleegid, kuulakem töötajaid ja püüdkem vastata nende palvetele, kui me ei taha, et Prantsusmaa, Hollandi ja Iirimaa referendumite ei-häältele järgneks palju teisi selliseid ei-sid, mis seavad kahtluse alla Euroopa Liidu, mis jätab neile mulje, et ta nende igapäevaprobleemidega ei tegele.

Jean Lambert (Verts/ALE). - Austatud juhataja! Tahaksin minna tagasi selle aluse juurde, et see on tervisekaitse ja ohutuse direktiiv. Et selle aluseks on tervisekaitse ja ohutus, ei eelda me loobumist tervisekaitsest ja ohutusest ega töönormide konkurentsi Euroopa Liidus. See pidi kehtestama ühtsed normid, sest paljudel meie töötajatel on samad probleemid.

Vaadakem, mis tervisprobleemidega paljud meie liikmesriigid praegu maadlevad. Need on südame-veresoonkonna haigused, suhkurtõbi ja stress. Ühendkuningriigis on stress töölt puudumise põhjustest teisel kohal. Stressi, depressiooni ja ärevuse tõttu läheb kaotsi 13 miljonit tööpäeva, mille maksumus on aastas 13 miljardit naela – kui vaadata sellele majanduse vaatevinklist, mõnele meist meeldib vaadata majandusele iga teema puhul, härra Clark. Kõik need probleemid, isegi sellised nagu ülekaalulisus ja joomahood, on seotud pikkade töötundide kultuuriga. See ei ole ainus tegur, aga on kindlasti oluline.

Jutt ei ole juhuslikest pikkadest töötundidest. Kehtivas direktiivis on piisavalt paindlikkust ja esitatud muudatusettepanekutega lubatakse ettevõtetel tulla toime ootamatu töökoormusega, tingimusel, et nad oma töötajate aja seejärel vaba ajaga korvavad. Probleem on pidevates pikkades tööpäevades. Tööõnnetuse oht suureneb, kui töötada 12 tundi või rohkem. Väsinud töötajad on ohtlikud töötajad. Liiklusohutuse asjatundjad usuvad, et väsinud juhid on süüdi suuremal hulgal õnnetustes kui joobes juhid. Kui palute inimestel töötada pikki päevi, peate teadma, et see on probleem, et tulemuslikkus langeb, et loovus väheneb. See ei ole teadmistepõhisele majandusele hea. Kindlasti ei ole töö ja eraelu tasakaalu seisukohast hea, kui inimesed koju tulles enam lastele unejuttu lugeda ei suuda. Veelgi enam, enamik – 66% – Ühendkuningriigi töötajatest, kes teevad pikki päevi, ei saa ületundide eest tasu. See kuulub pikkade tööpäevade kultuuri hulka, mille kohaselt tähendab kohalolek, aga mitte tingimata tulemuslik tegevus, seda, et ollakse tööle lojaalne.

Neile, kes väidavad, et loobumisvõimalus vähendab bürokraatiat, ütleksin, et töötatud tundide kohta tuleb arvestust pidada sellegipoolest. Kui vaadata uusi ettepanekuid, siis nõukogu ettepanekus küll bürokraatia vähenemist näha ei ole.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Homme toimub Strasbourgis suur ametiühingute meeleavaldus selle meisterliku nükke vastu, millega nõukogu tööaja direktiiviga seoses hakkama on saanud.

Üle 65tunnine töönädal on täiesti mõistusevastane, see on vastuvõetamatu ning kollektiiveeskirjade ja ametiühingutega sõlmitud kokkulepete rikkumine. Selle asemel, et loobumisvõimaluste süsteem ja individuaallepingud erandite kohta ära kaotada, tahetakse need üldreegliks muuta. Tööaega arvestatakse aastase keskmise alusel, mis võimaldab tohutut paindlikkust, ning puhkeperioodid muudetakse samuti ebakindlaks ja ettevõtte lepingutes sätestatuteks, nagu peaksime tegevusetut tööaega lugema osaliseks tööks, mida tunnustatakse osaliselt ja tasustatakse samuti osaliselt. See on vastuvõetamatu!

Poliitika, mis kasutab töötajaid üleliia ära – samas kui nii palju inimesi on tööta –, on märk tööjõu väärtuse vähendamisest, mis on vägagi praeguse kriisi osa. Parlamendil oleks hea homset meeleavaldust kuulda võtta ja reageerida sellele nõukogu nükkele, eeskätt oma iseseisvust uuesti kinnitades.

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Austatud juhataja! Öeldakse, et kriisiajad ühendavad inimesi. Ent Euroopa kodanikud on juba pikka aega tundnud, et hoopis EL ja ettevõtted on ühinemas inimeste vastu. Tööpäevade pikkust on kujutatud konkurentsi määrava tegurina, tööpäevi ja tööiga on pikendatud, palgad on vähenenud ja elukallidus tõusnud, samas kui kasum on olnud tohutu ja juhtide palgad lausa kosmilised.

Samas kui parlament räägib tööaja pikendamisest, kärpides nii raskesti kätte võidetud sotsiaalseid õigusi, teatavad ettevõtted ajutistest lühematest tööpäevadest ja massilistest koondamistest. Mudelid, mida kunagi järgiti, nagu paljukiidetud tööajatabelid, mis kasutatakse ära nädalatega, näitavad paindliku tööaja piiranguid. Taas kord tegutseme kahes vastupidises suunas. Ühelt poolt propageerime töö ja pereelu paremat kokkusobitamist, et suurendada sündimust, mis on aastaid langenud, ning teiselt poolt laseme laupäevadel ja riiklikel pühadel muutuda tavalisteks tööpäevadeks, millega paratamatult kaasneb traditsioonide ja pereelu kõrvalejäämine. Praeguses kriisis peavad tavainimesed kandma vastutust finantsringkondade vigade eest ja aitama pankasid, isegi oma raskelt väljateenitud säästudega. Nende pensionid on ohus ja varsti peavad nad oma töökohtadelt lahkuma, aga juhid jäävad tööle.

Üks kriteerium, mille alusel Euroopa inimesed ELi hindavad, on sotsiaalse kindluse määr. Seega peab EL otsustama, kas seada esikohale majanduslikud huvid või inimesed.

Sellega seoses peaks ehk mõtlema ka sellele, kas peaks toetama Türgi liitumist, enne kui see viib Euroopa Liidu rahalise kokkukukkumiseni. Aga kui EL jätkab riskantse neoliberalismiga ja piiritu kinnisideega laienemisest, ei tohiks ta imestada, kui sündimus väheneb või leiavad aset sotsiaalsed rahutused. Siis kaob kiiresti hiljuti lühikest aega tõusuteel olnud toetus ELile kui turvalisele kohale ning meie majandusprobleemid on sel juhul palju tõsisemad kui nüüd.

Thomas Mann (PPE-DE). – (*DE*) Austatud juhataja! Olen olnud haiglas öövalves kaks korda, kella üheksast õhtul kella viieni hommikul. Igaüks, kes on näinud lähedalt õdede, nooremarstide ja kiirabiautojuhtide tööd, mõistab, et täiesti ebareaalne on eeldada, et valvekorda saab jagada aktiivseks ja tegevusetuks osaks. Need mõlemad on tööaeg ja see peab kajastuma ka töötasus. Euroopa Kohtul oli ka selles õigus.

Arvan, et nõukogu eksib, kui peab tegevusetut tööaega puhkeperioodiks. Selle tagajärjel tekiksid kuni 72tunnised valvesolekumaratonid. Seda ei saa töötajatelt ega ka patsientidelt nõuda. Töötervishoidu ja -ohutust ei tohi vähendada. Sellegipoolest ei ole igasugune valvekorra aeg ühesugune. Selle näiteks on eratuletõrjeüksused, millest sain teada siis, kui tegutsesin ühena kümnest REACHi raportöörist. Hiljuti kutsusin selliste eratuletõrjeüksuste liikmeid Brüsselisse Euroopa Parlamenti külla.

Nad töötasid keemia- ja terasetööstuses ning lennujaamas. Tänuväärselt väike arv kordi, mil neid vaja on läinud, tegi selgeks, et maksimaalse töönädalaga seotud erand on nende jaoks vajalik. Juhuslikult olid nii tööandjad kui ka töötajad selles küsimuses ühel arvamusel.

Aga kõige sellega seoses peab paika see, et kokkulepped on tööturu osapoolte otsustada. Vabad kollektiivläbirääkimised ja dialoog tööturu kahe osapoole vahel on sotsiaalse Euroopa oluline osa. Kui kollektiivläbirääkimisi ei ole, peab eeskirjad kehtestama riik. Ministrid on ju maksimaalselt 48tunnise töönädalaga ELis nõus.

Seega kiidan Cercasi raporti põhimõtteliselt heaks, aga pooldan paindlikkust erandite näol mõne elukutse jaoks. Kui asi läheb lepitusmenetlusele, peavad läbirääkimised lõpuks toimuma rahulikult ja mitte kiirustades. Sotsiaalne Euroopa ei saa endale lubada rutakaid reageeringuid ega tühje sõnu.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Kõigepealt tahaksin kiita oma sõbra raportööri Alejandro Cercasi tööd selle dokumendiga, mis on nüüd juunis toimunud ülemkogul saavutatud üllatusliku kompromissi tõttu taas meie ees, teisel lugemisel.

Belglased, küproslased, ungarlased ja hispaanlased ei olnud sellega nõus ja neil oli õigus, sest selle eesmärk on suurem paindlikkus, aga töötajate ohutuse arvelt, mis on vastuvõetamatu. Kas te tõesti usute, et Euroopas on ulatuslike koondamiste ajal tööandjatel vaja peale suruda 65tunnist või pikemat töönädalat?

Euroopa Liidule tuleks kasuks veidi järjekindlust. Maksame praegu toetusi tervetele tööstussektoritele, et vältida koondamist, ja õigusega. Ent peaksime kaitsma ka töötajaid tööl, kui nad töötavad veel ettevõttes või

on oma ametis. Ajal, kui inimesed Euroopas kahtlevad – seda just äsja mainiti –, edastaks nõukogu kompromiss halvima võimaliku signaali, kui parlament sellega nõustuma peaks.

Selles direktiivis tuleb tervisekaitse ja ohutuse eesmärgil sätestada nädala töötundide ülemmäär. See ei tohi olla sotsiaalses ja inimlikus mõttes kahjulik direktiiv. Seda arvab meie raportöör ja Euroopa Ametühingute Konföderatsioon ning seda arvamust toetan nende kõrval ka mina.

Siiri Oviir (ALDE). - (*ET*) Lugupeetud volinik, lugupeetud kolleegid. Pikki aastaid on liikmesriigid ja Euroopa Liidu institutsioonid arutanud ja otsinud tööajadirektiivi osas ühist positsiooni. Midagi on saavutatud, midagi on veel vajaka. Kui ühistele seisukohtadele me parlamendis lõppkokkuvõttes jõuame, selgitab meie hääletus.

Saan toetada direktiivi, kui säilib ületunnitöö võimalus. Ületunnitöö tegemine ei ole Eestis väga levinud, kuid soovin, et ka tulevikus oleks inimesel, töötajal, võimalus ise otsustada individuaalse ületunnitöö tegemise kasuks, et saada suuremat sissetulekut, arendada oma karjäärivõimalusi või teha seda muudel isiklikel põhjustel.

Keelates direktiiviga ületunnitöö, saavutame me ju sisuliselt selle, et teatud juhtudel tuleb töötajal seda ikkagi teha, kuid nüüd juba illegaalselt, see tähendab lisatasuta ja ilma õigusliku kaitseta. Me keegi ei soovi ju seda.

Teiseks, Eestile kui väikeriigile on oluline, et puhkeaeg kompenseeritaks mõistliku aja jooksul pärast ületundide tegemist. Kompenseeriva puhkeaja kohese võimaldamise nõue võib põhjustada töökorralduslikke raskusi, eriti sektorites, kus tööjõudu napib.

Kolmandaks, valvetunnid on töötunnid. Tänan eesistujamaad Prantsusmaad direktiivi käsilevõtmise ja ühisseisukoha kujundamisele kaasaaitamise eest.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Nõukogu selle ettepaneku põhieesmärk on töö väärtuse vähendamine, ärakasutamise suurendamine ning tööandjatele suurema tulu ja majandus- ja rahanduskontsernidele suurema kasumi tagamine 60- või 65tunnise keskmise töönädala abil ja madalama palga tagamine tegevusetu tööaja mõiste abil.

See on üks jõhkramaid näiteid kapitalistlikust ärakasutamisest ja see ohustab kõike, mida on öeldud töö ja pereelu ühitamisega seoses. See ettepanek on seoses töötajate raskelt kätte võidetud õigustega samm peaaegu sada aastat tagasi. Töötajad on inimesed, mitte masinad. Seetõttu toetame nõukogu selle häbiväärse seisukoha tagasilükkamist ning kutsume parlamendiliikmeid üles võtma hääletamisel kuulda töötajate proteste ja vältima tõsisemaid sotsiaalseid pingeid, tagurlikumaid samme ja naasmist omamoodi orjapidamisse praegusel 21. sajandil.

Praegusel kriisi ja töötuse ajal peame järk-järgult lühendama töönädalat, ilma et palk väheneks, et luua rohkem töökohti, kus on tagatud töötajate õigused, ning peame austama töötajate väärikust.

Jim Allister (NI). - Austatud juhataja! Olen kindlat vastu sellele, et kaotatakse Ühendkuningriigi õigus tööaja direktiivi kohaldamisest loobuda. Tõepoolest sean kahtluse alla Euroopa Parlamendi õiguse püüda seda õigust meie riigilt ära võtta. Minu arvates on tööaja reguleerimine ainuüksi riikide endi otsustada, mitte Brüsseli ette kirjutada.

Kui Briti töötajate endi valitud valitsus lubab neil töötada nädalas rohkem kui 48 tundi, siis miks peaks see korda minema neist riikidest pärit inimestele, kelle valitsused keelavad rohkem? Ausalt öeldes ei tohiks see teie asi olla. Aga Briti ettevõtetele on see oluline küsimus, eelkõige majanduslangusest tingitud tohutu surve ajal, kui majanduse elavdamise jaoks on vaja maksimaalset paindlikkust ja vähem õigusakte. Euroopa tootmise maksimumini viimine, meie kaupade müümine kodu- ja välismaal ning ettevõtete kasvu lihtsustamine peaks olema meie kõigi mure.

Aga siin on meil ideoloogid, kes tahavad oma kalli sotsiaalse tegevuskava kõigile kaela määrida, isegi siis, kui seda ei taheta. Sel parlamendil on tõesti aeg oma prioriteedid paika panna. Briti loobumisõiguse kaotamise püüde tagasilükkamine oleks hea algus.

Csaba Őry (PPE-DE). – (HU) Oleme viimasel ajal tähele pannud, et avalik arvamus järgib seda küsimust erilise tähelepanuga, eriti veel neid teemasid, mille üle ka meie arutleme, see tähendab kohaldamisest loobumist ja valvekorda. Kohaldamisest loobumisega seoses kuuleme pidevalt kaht argumenti – esiteks paindlikkust ja teiseks valikuvabadust. Paistab, et me käitume nii, nagu oleksid tööandjad ja töötajad tõesti võrdsed partnerid, aga nad ju ei ole, ning tööõiguse üks iseenesest mõistetav ülesanne on just selle ebavõrdsuse leevendamine. Sotsiaalpoliitikud on öelnud, et kerjusel on miljonäriga sama õigus silla all magada ja selles

mõttes räägime tõepoolest lepinguvabadusest. Aga tegelikult on jutt ebavõrdsest olukorrast, mis mitte niivõrd ei soodusta paindlikkust, kuivõrd säilitab selle ebavõrdsuse.

Veelgi enam, parlamendi esimese lugemise lahendus on paindlikkuse jaoks väga hea. Inimene võib töötada kuni 72 tundi 26 nädalat, et saaks kohaneda turu vajadustega, suurte tellimusmahtudega ja suure töökoormusega. Muidugi on vaja ka puhata ning minu arvates peaks olema see töö- ja tervisekaitse valdkonna direktiivi eesmärk.

Mis puudutab valvekorda, siis kui ühel hommikul mingisse raamatu- või rõivapoodi kliente ei tule, siis kas see tähendab, et müüjal on valvekorra tegevusetu aeg, mille eest tuleks palka arvestada erinevatel alustel? Õige seisukoht on, et kui töötajad ei saa oma aega vabalt kasutada, vaid peavad minema töökohta, siis tuleb seda lugeda tööajaks. Tehtud töö tasustamine on hoopis teine küsimus, mille üle saavad tööandjate ja töötajate organisatsioonid läbi rääkida – igas riigis on võimalik lähtuda reaalsest olukorrast ja riiklikust pädevusest –, aga tööaeg on tööaeg ja seda tuleb sellisena ka käsitleda. Seetõttu olen Euroopa Kohtuga ühel arvamusel ega ole nõus nõukogu kompromissiga.

Maria Matsouka (PSE). - (EL) Austatud juhataja! Kõigepealt tahaksin kiita härra Cercast, sest ta esitas meile väärika raporti, vaatamata sellele, et nõukogu ühine seisukoht on vastuvõetamatu. Nii komisjoni esialgne ettepanek kui ka nõukogu ühine seisukoht tunduvad tegelikult tõsiselt ohustavat töötajate tervist ja ohutust ning mis veelgi olulisem, töö ja eraelu tasakaalu, mida me saavutada püüame. Ent samas – mis on veelgi halvem – tahetakse nende ettepanekutega peale suruda keskaegsed töötingimused, mis on kooskõlas majandusliku neoliberalismi määratluste ja ettekirjutustega. Just selle neoliberaalse strateegia kohaselt toetatakse ja edendatakse ebavõrdset ja ühepoolset arengut, töötajate ärakasutamist, töötute taastootmist ja lõpuks ametiühingute liikumise lammutamist. Praegused majandusummikud ja sotsiaalne ärevus on selgelt tingitud neoliberaalse mudeli struktuursest kriisist, mistõttu tuleb nõukogu ühine seisukoht tagasi võtta ja koostada uus ettepanek, milles edendatakse solidaarsust, poliitilist võrdsust ja sotsiaalset õiglust.

Marian Harkin (ALDE). - Austatud juhataja! Arutleme täna väga olulise õigusakti üle ning meie arutelu ja hääletus siin parlamendis edastab ELi töötajatele ja peredele väga selge sõnumi.

Iirimaal esitame sotsiaalpoliitikast rääkides alati küsimuse, kas oleme lähemal Bostonile või Berliinile. Tänases arutelus peame olema lähemal Berliinile. See tähendab, kui Berliin või hoopis Pariis suudab töötajate tervisekaitset ja ohutust tõeliselt paremaks muuta. Kuulasin proua Létardi, kes palus meil käituda vastutustundlikult, ja härra Cercas tegi minu arust seda sama.

Nõukogu eelmisel nädalal toimunud istungil, kus arutati Lissaboni lepingut, andis nõukogu lubaduse tugevdada töötajate õigusi. Nüüd on nõukogul ja parlamendil võimalust just seda teha. Lisaks räägime parlamendis sageli töö ja eraelu tasakaalust. Kõik noogutavad nõusolevalt pead. Jällegi on meil võimalus Euroopa kodanike töö ja eraelu tasakaalu parandada.

Ja ärge unustage, et 48 tundi nädalas tähendab kaheksat tundi päevas ja kuut päeva nädalas, mida härra Silva Peneda juba ütles. Härra Bushill-Matthews rääkis naisest, kes töötab 12 tundi päevas, seitse päeva nädalas, nagu see oleks vastuvõetav. See on täiesti vastuvõetamatu ja me ei tohiks sellise ärakasutamise kaassüüdlased olla.

Nagu ma juba varem mainisin, saadab tänane arutelu ja meie hääletus selle raporti üle Euroopa kodanikele selge signaali. Peame edastama selge sõnumi, et sotsiaalne Euroopa on elus ja terve.

Georgios Toussas (GUE/NGL). - (EL) Austatud juhataja! Nõukogu ühine seisukoht tööaja korralduse kohta on töötajatevastane koletus ja see on õigusega põhjustanud liikmesriikides töötajate pahameeleorkaani. Cercasi raportis ei käsitleta nõukogu ühise seisukoha põhilisi tagurlikke ettepanekuid. Selles ollakse nõus tööaja jagamisega aktiivseks ja mitteaktiivseks ning tunnistatakse tasustamata mitteaktiivset tööaega. Kaubanduskeskuste ja haiglate töötajad, arstid ja teatud teenistused töötavad armetu korra alusel ja nad on sunnitud tööl olema 12 või 14 tundi. Selles suurendatakse keskmise tööaja arvestamise aega praegu kehtivalt neljalt kuult kaheteistkümnele, säilitatakse loobumisvõimalus, rünnatakse igapäevast kindlat tööaega, ületunnitöö eest tasumist, valvesoleku päevi ja kollektiivtöölepinguid üldiselt ning aidatakse tööandjatel muuta paindlikud töövormid veelgi üldisemaks, millel on tõsine ja valus mõju sotsiaalkindlustussüsteemidele. Täna, kui tööjõu tootlikkuse parandamise võimalused lubavad tööaja lühendamist ja vaba aja pikendamist, on selline ettepanek vastuvõetamatu, mistõttu oleme radikaalselt vastu nii nõukogu ühisele seisukohale kui ka härra Cercasi ettepanekule.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). – (*ES*) Austatud juhataja! Volinik Špidla, tahaksin alustuseks tsiteerida teie dokumenti, milles esitatakse uus sotsiaalmeetmete kava. Selles seisab: "Komisjon kutsub ka kõiki liikmesriike olema teistele eeskujuks ning ratifitseerima ja rakendama ILO konventsioone ..."

Ent täna arutleme direktiivi üle, milles tahetakse nende kriteeriumidega vastuollu minna, kui lubatakse liikmesriikidel sätestada kolme kuu keskmise töönädala pikkuseks kuni 60 või 65 tundi.

Kas nii sobib, volinik Špidla? Kas me saame välja anda õigusakte, mis on meie endi soovitustega vastuolus? Direktiivi eesmärk on sätestada miinimumeeskirjad töötajate tervisekaitse ja ohutuse tagamiseks kahel viisil: töönädala ülemmäära ja puhkeperioodide abil.

Selles on mõlemaga seotud erandeid, aga nagu te, volinik Špidla, ise ütlesite, ei räägi me eranditest. Ei, me räägime direktiivi ühe põhiosaga seotud vabastustest.

Paindlikkus seda ei õigusta. Tööpäeva pikendamist ei saa segamini ajada paindlikkusega, mida ettevõtetel ja töötajatel vaja on. Direktiivis on väga helded sätted hooajaliste vajaduste, tootmise suurenemise ja teatud tegevustega seotud vajaduste jaoks.

Kõigi jaoks hea asi on, volinik Špidla, see, et säilitatakse paindlikkuse ja turvalisuse eesmärk ehk teisisõnu isikliku ja pereelu edukas sobitamine tööeluga. Et see toimuda saaks, peame edendama koostöö- ja läbipaistvuskultuuri ning võimaldama kollektiivsel autonoomial mängida rolli tööaja korraldamisel.

Austatud juhataja, nõukogu ühise seisukoha vastuvõtmine septembris oli tööturu osapoolte dialoogi jaoks halb päev. Olen veendunud, et kui oleksime tööaja korraldamise ja arvestamise jätnud kollektiivse autonoomia otsustada, oleks kokkulepe praegu olemas.

Olen kindel, et kui me kõik oma vastutust tunnistame, on hääletamise päev kõigi jaoks hea päev.

Reformimine on hea, aga samamoodi on hea hoida alles elemendid, mis meid kõige enam ühendavad ja kõige vähem lahutavad, mis tugevdavad Euroopat ja suudavad praeguse proovikivi kaudu anda jõudu sotsiaalsele Euroopale. Peame minema edasi nii majanduses kui ka sotsiaalvaldkonnas, sest need ei saa olla eraldi.

Pier Antonio Panzeri (PSE). – (*IT*) Austatud juhataja, head kolleegid! Kuigi ma hindan Alejandro Cercasi tööd, tahaksin kohe alguses öelda, et ei olnud üldse mitte selge, et seda tööaja korralduse direktiivi on nii väga vaja muuta. Tahaksin, et see arutelu kinnitaks tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni hääletuse tulemust.

Täna on meiega arstid, homme on Strasbourgis Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon kokku kutsunud kogu Euroopa töötajate esindajad. Nad tulevad siia näitamaks, et nad ei ole nõus nõukogu poolt direktiivi kohta saavutatud kompromissiga, ja õigupoolest ei saa ma aru, kuidas see võiks olla teisiti.

Tahame seada endale kaks selget eesmärki. Esiteks tahame Euroopa Liidus säilitada töönädala ülempiirina 48 tundi. See kaotaks loobumissätte, mille kohaselt võiks sellest piirmäärast mööda minna ja lubada kuni 60- või 65tunnist töönädalat. Teine eesmärk on valvekorra aeg, mida ei saa pidada tegevusetuks tööajaks, vaid tuleb lugeda igati tööajaks, samamoodi nagu on õige kaitsta meditsiinitöötajate õigust kompenseerivale puhkeperioodile.

Neid eesmärke saavad toetada ja peaksid toetama kõik parlamendiliikmed, sest need ei lase konkurentsitingimustel tekitada Euroopas sotsiaalset dumpingut ja töötajate suuremat ärakasutamist. Loodan siiralt, et kõik parlamendiliikmed suudavad nendes seisukohtades ühel meelel olla, sest need esindavad tõesti uut sotsiaalset Euroopat.

Patrizia Toia (ALDE). – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Nõukogu ettepanek, mis kaotab varem saavutatud tasakaalu – mõtlen siin kolleeg Luigi Cocilovo suurepärast tööd selles valdkonnas –, ei saa meie toetust, sest see on samm tagasi paljudes küsimustes, mis on seotud töö, töö ja pereelu tasakaalu ning töökohakindlusega, ja sellepärast, et see on valik, mis nõrgendab töötajate õigusi, mis on ikkagi meie kõigi, meie laste, tavainimeste õigused.

Lisaks ei taha ma, et seda väidet mõistetaks valesti kui ametiühinguid või ettevõtteid pooldavat, sest see kaitseb tervishoiutöötajaid. See ei toeta kumbagi neist. Mina kui poliitik ei tegutse ettevõtete või ametiühingute nimel. Ma tegutsen kodanike nimel. Kui ma otsuseid langetan, mõtlen ma neile, mõtlen nende sotsiaalsetele õigustele, mis on minu arvates Euroopas põhiõigused. Seetõttu ei saa ma andestada Euroopale, mis ei suuda koos maailmaga edasi liikuda, vaid teeb hoopis suuri vigu, kui peab kaitse nõrgendamist ekslikult

paindlikkuseks ja vabaduseks. See on veelgi tõsisem ajal, kui Euroopas on rängim kriis ning majandusliku heaolu ja majanduskasvu väljavaated on väiksed.

Lugupeetud nõukogu eesistuja ning nõukogu ja komisjoni esindajad, kui me ei suuda aru saada, et miljonid töötajad võivad täna tööst ilma jääda, tunnevad end nõrgalt ja ebakindlalt ning muidugi ei ole neil vabadust lepinguid enda tingimustel sõlmida – välja arvatud loobumine –, siis pean ütlema, et meil ei ole õrna aimugi, mis eurooplaste sotsiaalses ja pereelus tegelikult toimub.

Sellepärast toetame raportöör Cercasi ettepanekuid ja loodame, et kõik parlamendiliikmed teevad sama. Pean ütlema, et nõukogu soovimatus selles etapis läbi rääkida sunnib meid arutelu ja läbirääkimised võidukalt lepitusmenetlusel lõpule viima.

Gabriele Stauner (PPE-DE). – (*DE*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Valvekorra aeg on tööaeg, nagu Euroopa Kohus õigesti otsustas. Liikmesriigid ongi sellise asjade seisuga praeguseks kenasti kohanenud ja ükski haigla ega muu asutus ei ole selle tagajärjel pankrotistunud.

Lisaks peavad töötajad kõnealuse valvekorra veetma tööl, kõik muu on valveaeg, mis on täiesti teine asi. Minu arvates on täiesti mõistusevastane jagada valvekord aktiivseks ja tegevusetuks ajaks, mida võib veel täpsemalt või vähem täpsemalt määratleda, aga igal juhul meelevaldse hinnangulise keskmise arvestamisega. Juriidilisi termineid kasutades on töötajad tööandjate käsutuses, alluvad nende korraldustele ja neil puudub vabadus oma aega oma äranägemise järgi jagada.

Olen põhimõtteliselt individuaalse loobumisvõimaluse vastu. Teame ju kõik, et töösuhet ei iseloomusta võrdne staatus, vaid vastuseis ühelt poolt alati majanduslikult tugevama tööandja ja teiselt poolt oma töövõimest sõltuva töötaja vahel. Üksikisikuid käsitlev tööõigus loodigi just selleks, et tasakaalustada seda ebavõrdset suhet. Kui vaja, riskivad äraelamiseks tööst sõltuvad töötajad oma tervisega, et end ja oma peret ülal pidada. Majandusraskuste ajal nagu nüüd – mis muide on tingitud ebapädevate juhtide tõsiselt valedest otsustest – surve töötajatele aina kasvab. Aga inimesed ei ole masinad, mis suudavad töötada pausideta.

Minu arvates on nõukogu seisukoht selles küsimuses vastuvõetamatu. Toetan suures osas meie parlamendikomisjoni raportit ja kolleeg Silva Peneda seisukohta ning loodan, et saavutame lepitusmenetlusel mõistliku ja inimliku lahenduse.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Austatud juhataja! Ainus teene, mida nõukogu ühine seisukoht ja eesistujariigi Prantsusmaa jõupingutused on meile teinud, on see, et me jälle arutleme selle probleemi üle. Jõulude paiku meenub meile Charles Dickensi "Jõululaul", kus Euroopa ühe riigi tööandja ei anna oma usinale töötajale vaba päeva. Peaksime sellele jõululoole lõpu tegema. Sellised riigid nagu Kreeka olid hääletusel vähemuses, kui ei pooldanud seda kompromissi. Kreeka on järjekindlalt toetanud 48tunnist töönädalat ega taha mingeid muudatusi tööaja korralduses, enne kui tööandjate ja töötajate vahel pole toimunud läbirääkimisi ja kokkulepet saavutatud. Nagu mu kolleegid kinnitasid, ei tahaks me näha siin homme ei tööandjate ega töötajate meeleavaldust. Tahaksime tööturu osapoolte dialoogi ja kollektiivläbirääkimisi.

Üks mu kolleeg mainis keskaega. Keskajal siiski tunnustati pühapäeva vaba päevana. Isegi orjad ei töötanud pühapäeval ja tänapäeval oleme direktiivist kaotanud nõude, et pühapäev peab olema töötajal vaba päev. Sellepärast on esitatud kaks muudatusettepanekut ja kutsun parlamenti üles neid toetama, et parlamendi ettepanekus oleks see Euroopa tsiviliseerituse element. Loodan, et seda toetavad kõik auväärt parlamendiliikmed, kes, nagu ma näen, kasutavad oma tegevusetut aega ja kellele makstakse tavatööaja eest. Tulevikus peaksime nendel parlamendiliikmetel, kes kohal ei ole, tööaega lühendama.

Richard Falbr (PSE). – (CS) Sisuliselt alates sellest, kui ratifitseeriti Maastrichti leping, mis paljudele tähendas neoliberaalse majanduspoliitika võitu, oleme olnud tunnistajaks järkjärgulisele keskendunud rünnakule Euroopa sotsiaalse mudeli vastu. Selleni on meid viinud see, et hülgasime Keynesi ettevõtte sotsiaal-majandusliku mudeli, mille kohaselt peetakse normaalseks tööturu osapoolte dialoogi ja riigipoolset tugevat sekkumist. See on viinud meid neoliberaalse kapitalismi täieliku kokkukukkumiseni ja nüüd küsime abi riigilt, mille rolli pidime võimalikult väikseks muutma ja mille mõju tuli miinimumini viia.

Ma ei mõista, kuidas saab keegi läbi suruda seda, mida nõukogu on komisjoni nõusolekul esitanud. See on ehk ettenähtud olema veel üks samm rikastele mõeldud sotsiaalse kapitalismi ja vaestele mõeldud kauboikapitalismi poole? Tagasiminek 19. sajandisse ei aita kedagi. Sellepärast peame olema kategooriliselt vastu direktiivi eelnõule, kuni selles ei ole raportöör Alejandro Cercasi esitatud muudatusettepanekuid.

24

Mihael Brejc (PPE-DE). - (*SL*) Direktiivis ei sätestata 40tunnise töönädala muutmist 60tunniseks. Samuti ei nõuta selles töötajatelt nädalas 60 või 65 tundi töötamist, sealhulgas ületunnitööd. Selle asemel sätestatakse seal raamistik ja tingimused, mis muudavad selle võimalikuks. Seetõttu ei saa seda 60 tundi, millest meie räägime, võrdsustada kehtivate siseriiklike õigusaktide sätetega, mille kohaselt on töönädal 40 või vähem tundi. Selline võrdsustamine ei ole õige, sest heidab direktiivile eksitavat valgust.

Ent direktiiv kehtestab maksimaalse võimaliku tööaja pikkuse. Täna ei ole keegi maininud, et palju inimesed rahandusasutustes, advokaadibüroodes, investeerimisfirmades ja mujal töötavad pidevalt 60, 70 ja enam tundi nädalas, ilma et keegi selle peale kulmu kergitaks. Direktiiviga kehtestatakse ülempiir, mida ületada ei tohi.

Samuti peame panema end tööandjate, eelkõige nende väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete olukorda, kellel on kahtlemata väga raske turul ellu jääda, kui neil on liiga palju formaalseid takistusi. Peame nende olukorrast aru saama, eriti kui nad vahel peavad kasutama kõiki oma ressursse, et lepingutingimusi täita ja kui muidugi inimesed peavad kauem töötama. Aga seda tehakse töötaja nõusolekul ja muidugi lisatasu eest ning mitte automaatselt iga nädal.

Lühidalt öeldes on ka valvekorra aja süsteemid väga erinevad. Mainisime kõik arste, aga oleme unustanud näiteks laagripaigad, perehotellid ja paljud teenused, kus inimesed töötavad ja on valves. Lõpetuseks arvan, et nõukogu on välja pakkunud teatud kompromissi. Läheme ilmselt lepitusmenetlusele ja loodan, et leiame sellele mõistliku lahenduse.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja! Põhimõte, et kogu valvekorra aeg tuleb lugeda tööajaks, peab alles jääma. Olen selles küsimuses raportööriga nõus. Arvan, et ühist seisukohta tuleb selles küsimuses muuta. Ühises seisukohas on isegi ette nähtud võimalus, et valvekorra tegevusetut aega võib pidada puhkeajaks. See võib viia 72 ja enama tunni pikkuste valvekorramaratonideni, mida ei tohiks lubada üheski liikmesriigis. Seetõttu on mul hea meel, et parlamendikomisjon mu selleteemalised muudatusettepanekud vastu võttis.

Tahaksin paluda, et te siiski ei unustaks, et tööaja direktiivi ei kohaldata mitte ainult arstidele, vaid ka paljude teiste elukutsete esindajatele ja valvekorra ajal on töötajad hõivatud väga erineval määral. Näiteks hõlmab see tuletõrjujaid, kes võivad valvekorra ajal magada või tegelda vaba aja tegevustega. Seetõttu tahavad tuletõrjujad saada erandi võimalust seoses maksimaalse töönädalaga.

Seetõttu propageerin võimalust otsida kohapealseid erilahendusi kollektiivsete, mitte individuaalsete loobumistega. Praktilisi kollektiivlepinguid on sellega seoses varem sõlmitud. Toetan selgelt sellist vabade kollektiivläbirääkimiste tugevdamist.

Lisaks on uus, kollektiivne loobumisvõimalus praegusest korrast tunduvalt töötajakesksem. Kohaldamisest loobumine on võimalik ainult asjaomase töötaja nõusolekul ja seda ei tohi anda koos töölepingu allkirjastamisega. Kui hääletame kollektiivlepingute võimaluse vastu, tekib oht, et tööaja direktiivi ei muudeta üldse, ja samamoodi seame ohtu töötajale sobiva eranditegemise.

Seetõttu hääletan ma loobumisvõimaluse kaotamisele suunatud muudatusettepanekute vastu, sest pooldan selliseid vabu kollektiivläbirääkimisi ja kohapealseid erilahendusi.

ISTUNGI JUHATAJA: LUIGI COCILOVO

asepresident

Mario Mauro (PPE-DE). – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Meie töö vili ei ole mitte ainult kaupade tootmine ja teenuste osutamine, vaid ka elu eesmärgi saavutamine, selle soovi täitmine, mis juhib meid õnne otsingutel. Seetõttu peame tööpoliitikaga seotud otsuste langetamisel kõik korralikult läbi mõtlema ja julgelt oma veendumustele kindlaks jääma.

Seetõttu arvan, et on mõistlik, kui parlament eelistab lepitusmenetlust, toetades ühelt poolt raportööri seisukohta, aga eelkõige kolleeg Silva Peneda muudatusettepanekuid. Pean ütlema, et selles mõttes on ilmselge, et tervishoiutöötajate valvekorra aega tunnustatakse täiel määral tööajana. See tuleb kindalt tagada.

Stephen Hughes (PSE). - Austatud juhataja! Paljudel inimestel on väärarusaam, et kui võtame vastu Alejandro Cercasi esitatud seisukoha, ei saa enam teha ületunde, mis jäävad väljapoole 48tunnist töönädalat. Muidugi ei ole see tõsi.

Me oleme vastu kohaldamisest loobumisele kui sellisele, sest see on tervisekaitse ja ohutuse õigusakt, aga tegime ettepaneku arvestada keskmist tööaega praeguse nelja kuu asemel 12 alusel. See annab inimestele ja ettevõtetele tööaja planeerimises tohutu paindlikkuse. Õigupoolest nii palju paindlikkust, et nõukogu ise tahtis seada nädalaseks piirmääraks keskmise arvutamise ajast sõltuvalt kas 60 või 65 tundi. Meie seda ei teinud. Siin sätestatud paindlikkus on palju parem kui loobumisvõimaluse kasutamine. See on palju parem valik nii ettevõtetele kui ka inimestele. Loodan, et see arutelu edastab selle sõnumi väga jõuliselt.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Mõte eristada aktiivset ja tegevusetut tööaega on ohtlik ja alatu lähenemisviis. Kui osa töökohal veedetud aega, mis on kas täielikult või osaliselt mõeldud tööandja heaks töötamiseks, ei kasutata konkreetsete ülesannete täitmiseks, ei saa seda aega pidada puhkeperioodiks. Töötaja ei saa ju seda aega kulutada oma perele ega puhata nii, nagu ta ise seda tahaks. Selle aja eest tuleb maksta muu ajaga sama töötasu.

Teine probleem on valvekorra pikendamise võimalus kohast töötasu maksmata, väidetavalt töötaja nõusolekul. See puudutab eelkõige arste. Huvitav oleks teada, kas mõni patsient – ideaalis Euroopa nõukogu liige – oleks hea meelega nõus laskma end opereerida arstil, kes on juba 23 tundi järjest tööl olnud. See ei riku mitte ainult arsti tööõigusi vaid ka patsiendi õigusi. Poola haiglad on keeldunud tööle võtmast arste, kes keelduvad loobumissätte allkirjastamisest. Tahaksin parlamendile meelde tuletada, et kaheksatunnise tööpäeva õigus saadi enne Teist maailmasõda.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Sotsiaalne Euroopa peab tagama selle, et iga eurooplane saaks oma palgast korralikult ära elada. Korralik töö peab tagama korraliku elatise.

Töötajate austamine tähendab seda, et on sisse seatud tööaeg ja puhkeaeg, kui nad saavad lõõgastuda ja veeta piisavalt aega koos perega. Lastel on vaja vanemate juhendamist ja järelevalvet, aga kui vanematel on pere jaoks vähem või üldse mitte aega, võib see mõjuda halvasti laste kasvatamisele. Ükski tööandja ei tohiks saada nõuda töötajalt üle 48tunnist töönädalat.

Minu arvates peaks tööaja direktiiv pöörama rohkem tähelepanu meditsiinitöötajate valvekorra erilisusele. Toetan kolleeg Cercasi raportit, mis kaitseb töötaja huvisid ilma tööandjate õigustatud huvisid eiramata ja pakub neile võimalust kohandada tööaega vajadust mööda. Samuti on mul hea meel muudatusettepanekute üle, milles rõhutatakse kollektiivsete töölepingute olulisust.

Dragoş Florin David (PPE-DE). – (RO) Praeguses finantskriisis, mis mõjutab otseselt eurooplaste majandusja sotsiaalset elu, on tööaja direktiiv Euroopa sotsiaalpoliitika oluline osa.

Alejandro Cercasi raport esitab loogilise ja sidusa lähenemise sellele, kuidas hinnata liikmesriikides selle direktiivi kohaldamise järeldusi. See direktiiv on praegu paindlik vahend, mis määratleb kaitsetaseme, mis ei luba töötajate tervist ja ohutust kahjustavat tegevust.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). – (*PL*) Austatud juhataja! Et arutelu on lõpule jõudmas, tahaksin lisada paar sõna Alejandro Cercasi raporti poolt ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni vastu võetud seisukoha poolt, mis on sama, mis aastal 2005 ja mida kinnitati 6. novembril toimunud hääletusel.

Parlamendikomisjonil oli arvamuse läbimõtlemiseks piisavalt aega ja usun, et parlamendikomisjoni hääletuse tulemus kajastub ka ülehomsel üldkogu hääletusel. Hääletasime täiel määral arvesse võttes Euroopa sotsiaalõigusakte, mis on ühed ja samad nii vanades kui ka uutes liikmesriikides ning mis on meile näiteks ja toeks. Nõukogu juunikompromiss on vastuvõetamatu.

Minu valijad ja eelkõige meditsiiniringkonnad Poolas jälgivad parlamendi tegevust mõneti murelikult. Nad väidavad õigusega, et kogu tööaeg peab olema tasustatud, mitte ainult aktiivne valvekorra aeg. On tõsi, et nõukogu kompromiss viitab võimalikule paindlikkusele sotsiaalpartnerite ja kollektiivlepingute tasandil. Sellegipoolest tunnevad Poola töötajad, et neil puudub jõud tööandjatega läbi rääkida ning neil on vaja Euroopa Parlamendi tugevat toetust.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Pikkades aruteludes selle raporti üle väljendati muret, et ehk homsel hääletamisel ei saavutata seda enamust, mis esimesel lugemisel, sest vahepeal liitunud muudavad parlamendi jõudude tasakaalu.

On tõsi, et nõukogus on parempoolsed valitsused samal arvamusel, sõltumata sellest, kas nad asuvad idas või läänes. Ent üht asja on veel vaja selgitada. Ida-Euroopa töötajad pooldavad sama veendunult Euroopa Parlamendi esitatud muudatusettepanekuid, aga nõukogu ei ole nendega nõus. Rumeenia ametiühingud, kes ka homme Strasbourgi tulevad, teavad näiteks, et nende saadud õigused ei ole igavesed, vaid neid tuleb

pidevalt kaitsta. Nende sõnum on lihtne: olemasolevate probleemide lahendamiseks on piiramata tööajast palju mõjusam lahendus madalapalgaliste töökohtade, sealhulgas Ida-Euroopast pärit töötajatele mõeldud madalapalgaliste töökohtade piiramatu leviku takistamine.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (*PL*) Austatud juhataja! Ma ei kahtle, et töötajate heaolu ja tööohutus on kõikidele selles arutelus osalevatele parlamendiliikmetele südamelähedased teemad.

Ent me kõik teame, et kehtivasse tööaja direktiivi on vaja teha teatud muudatusi. Esilekerkivad küsimused puudutavad nende muudatuste olemust ja eesmärki. Neile küsimustele ei ole lihtne vastata ning nende üle vaieldi tuliselt nii siin parlamendis kui ka nõukogus mitu aastat. Nõukogu jõudis lõpuks targa kompromissini. Praegu on palju oodata, et nende riikide valitsused, kellest enamik kohaldavad loobumispõhimõtet, järsku sellest loobuks, eelkõige praeguse majanduskriisi ajal. Eriti tahaksin sellele asjale juhtida nende parlamendiliikmete tähelepanu, kes nõuavad karmi suhtumist loobumisvõimalusse.

Austatud juhataja, Poolas on kõnekäänd, et parim on hea vaenlane. Tahaksin rõhutada, et meil on mõistlik kompromiss ja me peaksime sellega Euroopa töötajate heaolu huvides nõustuma.

Proinsias De Rossa (PSE). – Austatud juhataja! Mina toetan Cercasi paketti. Minu arvates on selle arutelu otsustav punkt see, et inimesed on sotsiaalsed olevused, nad ei ole masinad ja neid ei tohiks töökohal ka sellistena kohelda. Inimesel, kes pöördub tööandja poole sooviga saada tööd, ei ole võimalust keelduda allkirjastamast vormi, millega loobub õigusest, et tema suhtes kohaldatakse tööaja direktiivi. Seega ei ole õige väita, et loobumise keelamine on teatud viisil rünnak vabaduse vastu. See on hoopis rünnak töötaja väärkohtlemise vastu, kuna töötaja vajab tööd, et ära elada.

Minu arvates on praegu 14 liikmesriigis kasutatav kohaldamisest loobumise võimalus rünnak selle vastu, et Euroopa ühendamine toimub ühiste korralike töö- ja elamistingimuste alusel, ja me ei tohi lubada sellel juhtuda.

Valérie Létard, *nõukogu eesistuja.* – (*FR*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, lugupeetud raportöör, austatud parlamendiliikmed! Tööaja direktiiv on muidugi sümbolirikas ja tekitab põhimõttelisi küsimusi, millest üks on töötajate valikuvabadus ning nende tervise ja ohutuse kaitse.

Just selles on meil probleeme kokkuleppele jõudmisega. Nagu ma juba mainisin, on Prantsusmaa olnud kaua aega loobumisvõimaluse vastu. Ent oleme ühise seisukohaga nõustunud. Miks? Sellepärast, et direktiivi eesmärk ei ole inimeste õiguste nõrgendamine või sotsiaalne tagasiminek.

Valvekorraga seoses on eesmärk lubada liikmesriikidel käsitleda seda eriviisil, võttes arvesse selles sisalduvat tegevusetut aega. Kõikidel liikmesriikidel oli sellise aja käsitlemiseks oma moodus ja nõukogul ei ole muud eesmärki kui säilitada praegune olukord, tasakaal, mida Euroopa Kohtu otsused haavatavaks tegid.

Teine põhjus on see, et seoses loobumisvõimalusega parandab ühine seisukoht asjaomaste töötajate õigusi, kui loobumissäte on üle võetud. On selge, et selle erandi kasutamine ei ole kohustuslik. Loobumisvõimalus on tagatisteta olemas olnud alates aastast 1993. Nõukogu seisukohas sätestatakse tagatised, nagu Elizabeth Lynne ütles. Loodan, et pragmaatilisus jääb peale. Ühine seisukoht ei tähenda seda, et keegi oma põhimõtted või veendumused hülgab.

Täna ütleb eesistujariik Prantsusmaa teile nõukogu nimel, et ühine seisukoht on liikmesriikide vahelist jõudude tasakaalu ja valvekorra probleemi kiire lahendamise vajalikkust arvestades kahtlemata parim kompromiss, millega saavutada direktiivi muutmine. See, lugupeetud parlamendiliikmed, oligi, mida ma tahtsin oma avasõnale lisada.

Vladimír Špidla, *komisjoni liige.* – (*CS*) Tahaksin korrata Valérie Letardi sõnu arutelu sügavuse ja huvitava sisu kohta. Arutelus käsitletakse ülimalt olulisi teemasid ja minu arvates on parlamendil nüüd aeg otsustada. Siis on edaspidiste läbirääkimiste raamistik selge. Kuna mõnes arutelu ajal esitatud arvamuses ei kajastunud reaalne olukord, tahaksin öelda ainult seda, et ehk oleks kasulik vaadata selgelt ja asjalikult üle mõned põhifaktid.

Tööaja direktiiv on praegu jõus. Direktiivis on sätestatud, et liikmesriigid võivad võtta kasutusele kohaldamisest loobumise võimaluse. Praeguseks on seda teinud 15 liikmesriiki. Seega ei ole see mitte uus olukord, vaid väljakujunenud fakt. Uus direktiiv on vaja vastu võtta selle surve pärast, mida avaldab Euroopa Kohtu otsus SIMAPi ja Jaegeri kohtuasjas, sest see otsus tekitas paljudes süsteemides väga keerulise olukorra, sest seal kasutatakse tavapäraselt palju valvesoleku aega.

Samuti tahaksin öelda, et valvekorra ja selle arvestamise tagajärjed mõjutavad mitmeti erinevaid süsteeme eri liikmesriikides, eelkõige väiksemates, kus ei õnnestu eriti palgata töötajaid teistest liikmesriikidest ja kus võib tekkida küllaltki suuri probleeme. Sellepärast ongi arutelu nii keeruline, sest ühelt poolt avaldab see tööaja mõningase reguleerimisega mõju töötajate kaitsele ja teiselt poolt kohaldatakse seda paljudele väga haavatavatele süsteemidele, nagu tervishoid või hädaabiteenused, nagu tuletõrje ja teised.

Igal otsusel on oma tagajärjed ja minu arvates on meil praegu suur võimalus edu saavutada. See edu on kõikides institutsioonides toimunud arutelu tulemus, nii koostöö kui ka arutelu tulemus, ja üks raskemaid samme sellel teel on parlamendi hääletus selle aasta 17. detsembril.

Alejandro Cercas, *raportöör.* – (*ES*) Kõigepealt tahaksin tänada kõiki kolleege kõikidest fraktsioonidest, sest usun, et suurem osa parlamendist arvab, et inimesed ei ole masinad ning inimesed ja nende õigused on kõige tähtsamad. Seejärel võime rääkida muudest asjadest, aga alustama peame nende tervisest, ohutusest ja pereelust.

Teiseks tervitan nõukogu ja komisjoni läbirääkimiste laua taga. See on küll hilja, aga parem hilja kui mitte kunagi.

Ettevaatust lõksude eest! Teie ühise seisukoha alusel koostatud direktiivis ei ole loobumisvõimalus selline, nagu sätestatud 1993. aastal, kui see oli ajutine, tingimuslik ja peamiselt ühekordne. Volinik mainis 15 riiki. Ei, ühes riigis on üldine loobumine ja mitmes väiksemad. Aga teie teete ettepaneku, et see peaks olema igavene ja kõigi jaoks. See jagab Euroopa kaheks – riikideks, kes tahavad pikki tööpäevi, ja riikideks, kes neid ei taha.

Me ei taha, et ajutine ja erandlik muutuks alaliseks ja tavaliseks, sest ei ole normaalne, kui inimesed töötavad igal nädalal aastas ja kõikidel aastatel elu jooksul oma peret nägemata ega suutmata täita oma kodanikukohustusi.

Arvan, et teatud tõsiasju tuleb tunnistada. See, et töötajad ja arstid on selle direktiivi vastu, on tõsiasi, mitte arvamus, kolleeg Bushill-Matthews. Ma ei ole rääkinud 160 miljoni töötaja ega nelja miljoni arstiga, aga olen rääkinud nende esindusorganisatsioonidega. Võib-olla mõni on teiega nõus, aga kinnitan teile, et suur enamus on teie vastu, eranditult kõik nende organisatsioonid on teie öeldu vastu.

Las ma kordan lõpetuseks seda, mida ütlesin alguses. Kolmapäev on väga oluline päev, kui kodanikud võivad hakata taas uskuma Euroopasse ja kui nad saavad aru, et need institutsioonid ei koosne südametutest poliitikutest, kes mõtlevad ainult majandusele, või bürokraatidest, kes elavad omaette maailmas. Oleme koos inimestega. Seisame nende õiguste eest ja 17. detsembril kerkib esile jõuline sotsiaalne Euroopa. Seejärel peame läbirääkimisi. Teeme seda võrdsetel alustel.

(Aplaus)

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Iles Braghetto (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! See direktiiv on majandusliku ja sotsiaalse Euroopa ülesehitamise jaoks otsustav tekst.

Üldine arusaam on, et me peaksime ja saame nõutava paindlikkuse raames teha tööturul uuendusi, mis parandavad tootlikkust ja kvaliteeti ilma töötajaid ära kasutamata. Kui on tagatud ausad töötingimused, mis on ka igaühe võõrandamatu õigus, on tagatud ka tehtava töö ohutus ja tulemuslikkus. Sellepärast arvame, et tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis vastu võetud ettepanek on tasakaalus.

Eelkõige tuleb tähelepanu juhtida sellele, et meditsiinitöötajate jaoks on tagatised vahetuste ja puhkeperioodide korraldamises olulised ning tagavad mitte ainult ausad tingimused, vaid ka patsientide eest hoolitsemise kvaliteedi ja ohutuse ning kliiniliste ohtude vähenemise.

Ole Christensen (PSE), *kirjalikult.* – (*DA*) Mul on rõõm kuuluda fraktsiooni – Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni –, mis ei tee töötajate tervisekaitse ja ohutuse arvelt kompromisse.

Arvamus, et halvad töötingimused ja liikmesriikidevaheline konkurents pikimate tööpäevade nimel suurendab konkurentsi, on täiesti ekslik ja kuulub teise ajastusse. Mul ei ole midagi selle vastu, kui töötajad ja tööandjad lepivad kokku pikemates tööpäevades ning tööaja arvestamine toimub aasta alusel ja nädalas on keskmiselt

kuni 48 töötundi, aga ma ei ole nõus sellega, et tööandjatel on võimalus võtta tööle töötajaid individuaalsetel alustel, mis võimaldab neil kohaldada erinevaid erandeid.

Ei tea, mida veel on vaja, et Ühendkuningriik oleks nõus tõsiste läbirääkimistega ja kaotaks järk-järgult oma loobumisvõimaluse, et parandada selle riigi miljonite töötajate tingimusi.

Loodan, et kolmapäeval ütleb Euroopa Parlament, et tulevikus peab Euroopa töötama targemalt, aga mitte rohkem, et tulla toime tuleviku ülesannetega.

Corina Creţu (PSE), *kirjalikult*. – (RO) Mul on hea meel, et selles raportis kinnitatakse Euroopa vasakpoolsete sotsiaalset arusaama ning sotsiaaldemokraatidest esindajad kritiseerivad täiesti õigesti seda, mis toimub tööajaga seotud loobumissätete lubamise tõttu, millega rikutakse töötajate töökohal tervisekaitse ja ohutuse õigusaktide kohaldamise erandite mittelubamise põhimõtet.

Kuigi töö konkreetsest olemusest ja isiku võimetest sõltuv paindlik tööaeg võiks anda häid tulemusi, lähevad mu mõtted paratamatult arvukatele töötajate väärkohtlemise juhtumitele. Mõtlen siin Rumeeniat, kus paljudel juhtudel ületunde ei arvestata ja nende eest seaduslikku palka ei maksta. Igasugune tegevus pärast tavatööaega ei ole töötaja ja tööandja kokkulepe, vaid tööandja ettekirjutus tema oma äranägemise järgi. Ei ole isegi mõtet mainida ohtu nende inimeste tervisele ja elule, kes on sattunud sellesse suppi, kust nad pääsevad vaid oma töökoha ohtuseadmisega.

Paljudel juhtudel on tööl konkurentsi suurendamisena esitletu tegelikult ärakasutamine.

Seega arvan, et 48tunnine piirmäär on parem valik. Mis puudutab valvekorda, siis arvan, et on ebaõiglane mitte pidada valvekorra tegevusetut aega tööajaks ja seega mitte maksta selle eest palka.

Magda Kósáné Kovács (PSE), kirjalikult. – (HU) Euroopa Liidul on juba mõjusad õigusaktid tööaja korralduse kohta. Nende kohaselt on keskmine tööaeg nädalas 48 tundi. Tegelikkuses tähendab see seda, et töötaja võib töötada nelja kuu keskmise järgi arvestatuna kuuel nädalapäeval kaheksa tundi. Minu arvates peaks sellest piisama, sest pikem tööaeg mõjub pikemas plaanis tulemuslikkusele halvasti.

Nõukogu kompromissi, milles on kehtivatest vähem soodsad eeskirjad, ei toetanud teiste hulgas Belgia, Küpros, Hispaania ja minu kodumaa Ungari ning see on Euroopa sotsiaaldemokraatidele vastuvõetamatu.

Sotsiaalne Euroopa ei saa olla tühi loosung, isegi mitte majandusraskuste ajal. Lepitusmenetluse ajal oli raportöör Cercas sobivalt vastutulelik ja tegi paindlikkuse huvides võimalikuks näiteks selle, et keskmine 48 tundi arvestatakse 12 kuu alusel. Aga me ei saa nõustuda õigusaktiga, mis lubaks töötada nädalas 60–65 tundi ja äärmuslikel juhtidel isegi 70–72 tundi. Samuti ei saa me nõustuda seisukohaga, mis võimaldaks loobuda nende eeskirjade kohaldamisest piiramatuks ajaks. Selle peamine põhjus on see, et töötajate ja tööandjate suhe ei saa kunagi olla võrdne.

Mis puudutab valvekorda, siis inimesed, kes arvavad, et valvekorra tegevusetu aeg ei ole tööaeg, on minu arvates silmakirjalikud. Teen ettepaneku, et nad räägiksid mõne töötajaga kolmapäeval – hääletuse päeval – parlamendihoone ees toimuval meeleavaldusel.

Roselyne Lefrançois (PSE), *kirjalikult.* – (FR) Nõukogu ja Euroopa Liit on juba üle kolme aasta selle tööaja direktiivi pärast tülis olnud.

ELi 27 tööhõiveministri kokkuleppes on sätestatud maksimaalselt 48tunnine töönädal, aga ka võimalus kasutada erandit, mille kohaselt võib töönädalat teatud juhtudel pikendada 65 tunnini.

Selline lahendus on vastuvõetamatu ning minul kui sotsiaaldemokraadil on kohustus hoolitseda selle eest, et miljonite töötajate muret võetakse kuulda, ja võidelda mitte ainult selle nimel, et see 48tunnine piirmäär ei lubaks mingeid erandeid, vaid ka selle eest, et tööaja arvestamisel võetakse arvesse ka valvekorra aega.

Seetõttu hääletan Cercasi raporti poolt, lootuses, et kui asi läheb lepitusmenetlusele, jõuame tekstini, milles on töötajate kaitse ja optimaalne töökorraldus tõeliselt tasakaalus. Meie kui Euroopa sotsiaaldemokraadid jätkame igal juhul töötajate kaitsmist, sest rohkem kui kunagi varem on Euroopal just nüüd vaja sotsiaalset mudelit, mis vastab kõige haavatavamate kodanike vajadustele ning eriti nende vajadustele, keda majandusja finantskriis kõige rohkem mõjutab.

Lasse Lehtinen (PSE), *kirjalikult.* – (FI) Austatud juhataja! ELi õigusaktid on harva mõjutanud nii paljusid. Miljonid palgatöötajad saavad parlamendilt jõulukingituse kas nende töötingimuste paranemise näol või Euroopa esimese direktiivi kujul, mis tegelikult inimeste tööelu halvendab. Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

näitas head eeskuju, kui täiendas komisjoni ettepanekut selge häälteenamusega. Tööaja määratlemine on tegelikult selle sotsiaalne tahk. Liiga paljud palgatöötajad töötavad nädalas 60 või 65 tundi, samas kui miljonid on töötud.

Pikad töönädalad on pahatihti pealtnäha valikuvabaduse tulemus. Töötajal on vaba voli valida pika töönädala ja töötuse vahel. Isegi pärast täiendusi on direktiivis mõistlikult palju erandeid, mis võimaldavad paindlikkust.

Parlamendikomisjon oli nõus mu muudatusettepanekuga kohaldada seda direktiivi ka juhtivtöötajatele. Ka ülemus vajab õiguslikku kaitset, sest ka tema võib väsida.

Nõukogu ja komisjon ei ole nõustunud muutma oma seisukohta valvekorra kohta. On ju loogiline, et töökohas veedetud aeg – ooterežiimis, ärkvel või magades – on ikkagi tööaeg.

Euroopa Parlamendi mandaat tuleb otse Euroopa kodanikelt. Sellepärast on tema kohustus ka mõelda, mis on selles asjas kodanikele parim.

David Martin (PSE), *kirjalikult.* – Hääletan selle poolt, et lõpetada 48tunnise töönädalaga seotud loobumisvõimalus. Olen kindlalt veendunud, et pikad tööpäevad kahjustavad inimese tervist, suurendavad tööõnnetuste ohtu ja mõjuvad halvasti pereelule. Ühendkuningriigis on vabatahtlikku loobumisvõimalust laialdaselt kuritarvitatud, kui paljusid töötajaid on sunnitud esimesel tööpäeval alla kirjutama loobumissättele.

Mairead McGuinness (PPE-DE), *kirjalikult.* – Arutelu tööaja korralduse üle on keeruline. Aga kõige raskemad küsimused on loobumisvõimaluse tulevik ja valvekorra käsitlemine.

SIMAPi ja Jaegeri kohtuasjades tõlgendas Euroopa Kohus algses tööaja direktiivis sätestatud tööaja mõistet nii, et see hõlmab ka valvekorra tegevusetut osa, kui töötaja ei tööta, vaid puhkab.

Nõukogu 9. ja 10. juuni 2008. aasta kokkuleppes ei loeta valvekorra tegevusetut osa tööajaks, välja arvatud juhul, kui siseriiklikus õiguses, praktikas, kollektiivlepingutes või sotsiaalpartnerite vahel sõlmitud lepingutes on sätestatud teisiti.

Nõukogu kokkuleppe kohaselt kohaldatakse töötaja võimalusele loobuda 48tunnisest töönädala ülempiirist, mis on sätestatud algses tööaja direktiivis, karmimaid tingimusi, et kaitsta töötajate tervist ja ohutust. Töötajatelt ei nõuta pikemat töönädalat kui 60 tundi kolme kuu keskmisena või 65 tundi kolme kuu keskmisena, kui nende valvekorra tegevusetut aega loetakse tööajaks.

Iirimaa ei ole kunagi loobumissätet kasutanud, seega on olemasoleva loobumisvõimaluse karmim kohaldamine nii teretulnud kui ka vajalik.

Dushana (PPE-DE) Zdravkova , *kirjalikult.* – (*BG*) Kallid kolleegid! Nagu te viimaste nädalate jooksul toimunud aruteludest teate, on selle direktiivi põhiküsimus valvekorra tegevusetu aja arvestamine tööajana. See muudatusettepanek annab paljudele töötajatele võimaluse saada tasu aja eest, mil neil ei ole võimalust veeta vaba aega nii, nagu nad tahaksid. Ettepanekul on palju toetajaid ja vastaseid. Mõlemad pooled on kindlalt oma seisukohtades kinni ega suuda oma huvisid üksteisele lähendada. Sellepärast kutsun teid üles pöörama tähelepanu selle muudatusettepaneku positiivsele mõjule Euroopa ühiskonnale.

Euroopa Liidu elanikkond on viimastel kümnenditel üha vanemaks jäänud. 2007. aastal oli elanikkonna juurdekasv vaid 0,12%. Kui me ei taha vaid sisserändele lootma jääda, peame suurendama sündimust. Valvekorra tegevusetu osa arvestamine tööajaks on üks selline stiimul. Muudatusettepanekuga luuakse paljudele naistele võimalus ühendada tööalase edu püüdlused sooviga rohkem oma laste eest hoolitseda. See võimaldab meil astuda veel üks oluline samm selleks, et muuta negatiivseid suundumusi meie ühiskonna arengus.

15. Euroopa töönõukogu (uuesti sõnastamine) (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel Philip Bushill-Matthewsi koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv Euroopa töönõukogu asutamise või töötajate teavitamis- ja konsulteerimiskorra sisseseadmise kohta liikmesriigiülestes ettevõtetes või kontsernides (uuesti sõnastamine) (KOM(2008)0419 – C6-0258/2008 – 2008/0141(COD)) (A6-0454/2008).

Philip Bushill-Matthews, *raportöör.* – Austatud juhataja! Oletan, et see dokument on veidi vähem vastuoluline kui eelmine, igatahes on sõnavõtjate nimekiri lühem. Aga eks näis. Elu on täis üllatusi.

Lubage mul alustuseks tänada komisjoni ja eriti nõukogu selle eest, et oleme tänaseks niikaugele jõudnud. Erinevalt eelmisest dokumendist on see esimesel lugemisel, aga esialgu on meil olemas mitteametlik kolmepoolne kokkulepe, mis tähendab seda, et kui kolleegid seda homsel hääletusel toetavad, saavutame esimesel lugemisel kokkuleppe. Kolleegid võivad olla eri arvamusel selles, kas kolmepoolsete läbirääkimiste tulemusel koostatud tekst on algsest raportist parem, aga vähemalt on olemas kolmepoolne kokkulepe ja kõige paremini näitab seda aeg. Ootan kolleegide kommentaare ja teen lõpus kokkuvõtte.

Vladimír Špidla, *komisjoni liige*. – (*CS*) Austatud juhataja, daamid ja härrad! Euroopa töönõukogud on sotsiaalse Euroopa teerajajad. Need elavdavad sotsiaalset dialoogi juhtkonna ja töötajate vahel üle 820 ettevõttes. Need teevad võimalikuks peaaegu 15 miljoni töötaja teavitamise ja nendega konsulteerimise mitte ainult kohalikul tasandil, vaid ka Euroopa ja isegi maailma tasandil. Need võimaldavad ühendada Euroopa tasandil tegutsevate ettevõtete majanduslikud ja sotsiaalsed aspektid. Võime saavutatu üle uhked olla, sest direktiiv võeti vastu viisteist aastat tagasi. Aga vana direktiiv ei ole enam piisavalt hea ja nüüd on meie nõuded õigustatult suuremad.

Seetõttu tegi komisjon juulis ettepaneku vaadata põhjalikult läbi Euroopa töönõukogude õiguslik raamistik. Eesmärk on suurendada nende arvu ja mõjusust, tugevdada õiguskindlust ning parandada konsulteerimise kooskõlastamist riigi ja Euroopa tasandil, eelkõige ettevõtte ümberkorraldamise valdkonnas. Sellepärast on komisjon välja pakkunud selgemad määratlused mõistete "töötajate teavitamine" ja "töötajatega konsulteerimine" jaoks ning selgitanud nende tegevuste omavahelisi seoseid erinevatel tasanditel. Samuti on välja pakutud tunnustada sotsiaalpartnerite rolli Euroopa uute töönõukogude loomisel ning olemasolevate töönõukogude kohanemise ja ellujäämise võimalikuks muutmisel. On välja pakutud loodud nõukogude vahelise kooskõlastamise ja konsulteerimise võimaluste selgem määratlus. Viimasena on välja pakutud Euroopa töönõukogude liikmete rollide selgem määratlus, eelkõige seoses töötajatele teabe edastamisega (sealhulgas koolitusvõimaluste kohta).

Sel suvel jõudsid Euroopa sotsiaalpartnerid – tööandjad ja ametiühingute organisatsioonid – eesistujariigi Prantsusmaa eestvedamisel ühisele seisukohale, milles nõustusid võtma läbirääkimiste aluseks komisjoni ettepaneku. Nad esitasid ettepanekule palju muudatusettepanekuid, mille eesmärk on peamiselt selgitada teavitamise ja konsulteerimise määratlust ning kehtestada kaheaastane periood Euroopa uute töönõukogude loomiseks või olemasolevate uuendamiseks, ilma et neile kohaldataks uusi eeskirju.

Komisjon on alati toetanud sotsiaalpartnerite dialoogi ja sellepärast on tal selle algatuse üle hea meel. Komisjon kiidab heaks parlamendi ja nõukogu konstruktiivse lähenemisviisi, tänu millele on jõutud usaldusväärsele ja õiglasele lahendusele, mille aluseks on meetmed, mis on loodud komisoni ettepaneku ja sotsiaalpartnerite ühise seisukoha kaudu. Lahenduse otsimisel on komisjon teinud aktiivset koostööd mõlema organisatsiooniga. Parlamendi ja nõukogu kompromissis määratletakse selgemalt Euroopa töönõukogude riigiülesed volitused ja sanktsioonid, jättes samas kehtestamata osalevate töötajate miinimumarvu. Kompromissis säilis sisuliselt komisjoni ettepanek. Seega saab komisjon kompromissiga nõus olla.

Valérie Létard, *nõukogu eesistuja.* – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, lugupeetud raportöör, austatud parlamendiliikmed! Oleme kokku tulnud, et arutleda ettepaneku üle võtta vastu direktiiv, mis mõjutab otseselt 880 Euroopa ettevõtet ja 15 miljonit Euroopa töötajat. Seega on panused suured ja peaksime arutelul mõistma täiel määral oma vastutust. Nagu te teate, on täna arutelu all olev direktiivi ettepanek 1994. aasta Euroopa töönõukogude direktiivi uuesti sõnastamine.

Euroopa Parlamendile esitatud tekst on Euroopa kõikide sidusrühmade ühise töö tulemus. Pean siin muidugi silmas komisjoni, kes esitas uuesti sõnastamise ettepaneku 2. juulil 2008, samuti Euroopa sotsiaalpartnereid, kes esitasid 2008. aasta suvel ühises arvamuses kaheksa ühisettepanekut, ning muidugi ka Euroopa Parlamenti ja raportööri, kelle parlament määras seda teksti koostama – Philip Bushill-Matthewsi, kellele avaldan tänu tema kvaliteetse töö eest. Nad kõik tegid koostööd nõukogu eesistujariigiga, et jõuda viivitamatult tekstini, mis on kõigile vastuvõetav. Nende ühiste jõupingutuste tulemusena on meil täna õhtul võimalus võtta vastu selle 1994. aasta direktiivi uuesti sõnastamise ettepanek esimesel lugemisel.

Nii palju, kui mina tean, ei ole sotsiaalvaldkonnas sellist olukorda ammu olnud. See lisab usku tulevikku ja julgustab meid üksmeelset tegutsemist jätkama. Täna õhtul teie ees olev tekst on tasakaalustatud kompromiss, mis aitab parandada sotsiaalset dialoogi Euroopa ettevõtetes ja anda 27 liikmesriigi töötajatele uusi tagatisi.

Selle tekstiga parandame Euroopa töönõukogude õigusi eelkõige seetõttu, et võtame vastu kauaoodatud uued määratlused konsulteerimise ja teavitamise jaoks.

Selle tekstiga julgustame looma uusi Euroopa töönõukogusid, sest nagu 1994. aastal loome kaheaastase akna, mil saab sõlmitud kokkulepetele kohaldada vabastust direktiivi uutest sätetest.

Viimasena suurendame selle tekstiga töötajate ja ettevõtete õiguskindlust, sest kaotame ebakindluse, millel võisid olla tõsised tagajärjed.

Samuti just seda õiguskindluse eesmärki silmas pidades kaitseb teile esitatud tekst kokkuleppeid, mis sõlmiti eelmise sellise perioodi ajal aastatel 1994–1996, pärast kehtiva direktiivi jõustumist.

Täna pannakse Euroopa Parlamendis hääletusele kompromiss, mille saavutamises on osalenud kõik asjaomased osapooled. Oluline on, et hääletuse tulemus oleks positiivne. Seda sellepärast, et praeguse majanduskriisi oludes on ettevõtetel suurem ümberkorraldamisoht, mistõttu Euroopa töötajad ootavad meilt lisatagatisi, mis annavad neile kindluse tuleviku suhtes.

Samuti on positiivne hääletustulemus vajalik, sest Euroopa inimestel on vaja jõulisi sõnumeid selle kohta, et sotsiaalne Euroopa on 2008. aastal taas jõudu kogumas ja see ei ole vaid jutt, et see on võimeline konkreetseteks tegudeks, mis parandavad nende igapäevaelu.

Lõpuks on poolthääled olulised ka seepärast, et Euroopas tuleb julgustada sotsiaalset dialoogi, ning see sõltub uute töönõukogude rakendamisest ja Euroopa sotsiaalpartnerite ühise tegevuse arendamisest, nagu antud juhul.

Jan Cremers, fraktsiooni PSE nimel. – Austatud juhataja! Öeldakse, et kompromissid ei võida kunagi iludusvõistlusi. Esmapilgul võib seda öelda kõikide läbirääkimiste tulemuste kohta seoses Euroopa töönõukogude direktiivi uuesti sõnastamisega. Võttes aluseks Menradi raporti, mis käsitleb kohtualluvuse ning juhtkonna ja töötajate kogemusi viimasel 12 aastal ning mis võeti siin parlamendis vastu kuus aastat tagasi, on fraktsioon PSE alati nõudnud direktiivi karmimat läbivaatamist.

Liiga paljudel töötajate esindajatel ei ole endiselt elementaarse teabe saamise ja konsulteerimisõigusi, sest nende tööandja keeldub neile neid õigusi andmast. Aga meie arvates on need õigused kõigi tööstussuhete kujundamise lahutamatu osa. Meie ettevõtete juhtimises peab kajastuma töötajate seisukoht, sest nemad on ettevõttes püsiv stabiilne sidusrühm vastukaaluks töökohti vahetavatele juhtidele ja pühendumuseta uut tüüpi finantsinvestoritele. Direktiivi kaasatud sotsiaalpartnerite nõuannetega ja läbirääkimistel saavutatud lisamuudatustega loodab PSE panna aluse uuele dünaamikale.

Ametlik poliitiline menetlus on peaaegu lõpule jõudnud. Nüüd peavad tegutsema juhtkond ja töötajad. Seda direktiivi järgitakse ikka veel liiga vähe – umbes 40%. PSE arvates ei ole see lõpp, vaid uus algus. Euroopa sotsiaalpartnerite ees on tohutu ülesanne veenda ümber need ettevõtted, kes ikka veel keelduvad direktiivi järgimast.

Nõuame tungivalt, et Euroopa Komisjon selle ülesande täitmisele kaasa aitaks. Vaja on uut kampaaniat. Hiljutised uuringud on näidanud, et ettevõtted, kus töötajaid piisavalt teavitatakse, nendega konsulteeritakse ja neil on võimalus otsustamises kaasa lüüa, toimivad paremini, eelkõige rasketel aegadel. Majanduskriis ja ettevõtete ümberkorraldused, millega peame lähitulevikus silmitsi seisma, muudavad töötajate osalemise meie ettevõtete otsustamisprotsessis aktuaalsemaks kui kunagi varem.

Tahaksin tänada oponent Bushill-Matthewsi läbirääkimiste oskusliku juhtimise eest, kolleege teistest fraktsioonidest poliitilise abi eest ning eesistujariiki Prantsusmaad targa lähenemise eest. Asugem tööle!

Bernard Lehideux, *fraktsiooni ALDE nimel.*—(FR) Austatud juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja, lugupeetud volinik! Nõukoguga töönõukogude suhtes saavutatud kokkulepe tõestab, et meile väga vajalik sotsiaalne Euroopa kerkib kivihaaval. Samuti tõestab see seda, et selles tekkivas sotsiaalses Euroopas on sotsiaalne dialoog leidnud omale koha.

Tõesti, kõik teavad, et see tekst on eelkõige ametiühingute ja tööandjate organisatsioonide viljaka koostöö tulemus. Kehtiv direktiiv on tõesti oma aja ära elanud, sest 14 aastat pärast selle vastuvõtmist loodi nõukogusid vaid kolmandikus asjaomastest ettevõtetest ja õiguslik ebakindlus tähendas seda, et mitmel juhul pidi sekkuma Euroopa Kohus. Ent eeskirjade kehtestamine ei ole mitte kohtunike ülesanne, vaid poliitikud peavad täitma oma kohustusi. Peale selle on praegune olukord karm meeldetuletus üha tähtsamast vajadusest konsulteerida töönõukogudega ja teha seda ümberkorraldamise korral võimalikult varakult.

Sellepärast peame edasi liikuma ja kokkuleppe esimesel lugemisel heaks kiitma, pärast seda, kui oleme avaldanud kiitust raportöörile hea töö ja kuulamisoskuse eest.

Elisabeth Schroedter, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, lugupeetud nõukogu eesistuja! Kui Nokia Soome juhtkond otsustas Nokia Bochumi tehase sulgeda ja kolida üle Rumeeniasse, said asjaomased töötajad – 2000 inimest kaotas töö – sellest teada ajalehe kaudu.

Et selline olukord ei korduks, on hädasti – rõhutan – hädasti vaja, et hakkaks kehtima muudetud Euroopa töönõukogude direktiiv, milles on multinatsionaalsete ettevõtete mõiste. Väga kahju, et komisjonil on selleks kulunud nii palju aastaid ja et ta seda kompromissi senini boikoteerinud on.

See näitab taas kord, et sotsiaalne Euroopa on komisjoni tegevuskavas viimasel kohal. Kui muudatused oleks tehtud varem, poleks Nokia sarnast juhtumit aset leidnud.

Neid muudatusi on hädasti vaja, et korvata varasemaid tegematajätmisi. Need on isegi hiljaks jäänud, kui vaadata riigipiire ületavate ettevõtete uusi struktuure ja tegevust. Mu rõõm kompromissi üle on tagasihoidlik. Parlamendi läbirääkimiskomisjoni liikmena toetan siiski seda kompromissi, sest meil on praegu vaja seda direktiivi.

Pöördun kõigi nende poole, kes seda kompromissi nüüd õõnestada püüavad. Te mängite tulega. See tähendaks, et oleme lõputult läbirääkimiste laua taga ja Nokia sarnased juhtumid toimuvad uuesti. Seetõttu peame tõepoolest kehtestama selle minimaalse demokraatianõude, mis praegu direktiivis on.

Poliitilisest vaatevinklist on direktiivi läbivaatamine endiselt päevakorras. Ütlen komisjonile taas kord, et tegemist on kohandusega. Läbivaatamine peab ikkagi toimuma. Meie arvates on vaja korralikku läbivaatamist, mis muudaks töönõukogude direktiivi selliseks, nagu see pikaaegseks toimimiseks tegelikult olema peaks. Praegu on tegemist lihtsalt kohandusega.

Dimitrios Papadimoulis, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (EL) Austatud juhataja! Meie Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete | Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioonist ei taha hakata juubeldama, sest teame väga hästi, et sotsiaalne Euroopa ei kuulu komisjoni ega nõukogu prioriteetide hulka. Daamid ja härrad, Euroopa ettevõtete ja ametiühingute ühine kompromiss on palju tagasihoidlikum kui see, mida arutati 2001. aastal parlamendis. Samuti piirab uuesti sõnastamise menetlus parlamendi rolli. Esitame muudatusettepanekud, mis toetavad ja edendavad ametiühingute poolt läbirääkimistel esitatud nõudeid, nimelt paremat, kiiremat ja olulisemat teavitamist, avalikustamist ja läbipaistvust lepingutes ning ametiühingute organisatsioonide ekspertide jõulisemat osalemist. Kahjuks laseme käest võimaluse teha direktiivile olulisemaid täiendusi ja selle läbivaadatud reaalpoliitikaga nõustume palju vähemaga, kui töötajatele vaja.

Jean Louis Cottigny (PSE). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja, lugupeetud volinik! Esiteks tahaksin kiita Philip Bushill-Matthewsi, kes tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni sõnumi kandjana kolmepoolsetel läbirääkimistel andis meile suurepärase õppetunni demokraatiast. Tänaseks on kolmepoolsed läbirääkimised toimunud. Osalised püüdsid jõuda kokkuleppele.

Samuti tahaksin avaldada kiitust teile, härra volinik, sest praeguseks on õnnestunud teil saavutada see, et parlamendil ei ole täieõigusliku kaasseadusandja rolli, sest sotsiaalpartnerite kokkuleppe kaudu tegite te meile selgeks, et võime arutleda vaid nendel teemadel, mida nemad tõstatasid.

Praegu on oluline tagada kolmepoolsete läbirääkimiste edu. Need on toimunud ja nüüd saame hoolitseda selle eest, et see tekst võetakse vastu esimesel lugemisel. Ent see ei tohi tähendada, et läbivaatamine ei tule kõne allagi ja et me ei saa seejärel mõelda, kuidas saavutada selle täielik läbivaatamine, mida toetavad kõik või peaaegu kõik sotsiaalpartnerid.

Minu arvates peaksime tegelema seda silmas pidades. Muidugi peame homsel esimesel lugemisel võidukad olema, aga samuti on selge, et peame vaatama, kuidas seda kõike kohaldatakse ja kuidas me saame hoolitseda selle eest, et läbivaatus saab toimuda.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Lugupeetud nõukogu esindaja, volinik, head kolleegid. Kõigepealt tahan tänada raportööri konstruktiivse lähenemise eest direktiivi läbivaatamisel.

Arutatava direktiivi uuesti sõnastamine kergitas ka teatud juriidilisi küsitavusi meie tegutsemisvõimalustes. Tundub, et raportööri abil on need küsimused tänaseks leidnud lahenduse.

Samas on Euroopa töönõukogu direktiivi läbivaatamine olnud nii ettevõtjate kui ametiühingu jaoks oluliseks küsimuseks juba pikka aega. On tunnustamist väärt, et käesoleval suvel saavutasid tööturu osapooled kokkuleppe. Kindlasti aitab see kokkulepe ka meil, parlamendil, teema käsitlemine positiivselt lõpule viia.

Seadmata kahtluse alla ümbersõnastamise vajadust antud ajal ja antud olukorras, pean siiski vajalikuks direktiivi uuendatud ja kaasajastatud variandi menetlemist tulevikus, see tähendab veel Euroopa Parlamendi järgmise koosseisu volituste ajal.

Kuid täna, väikeriigi esindajana, ei saa ma nõustuda komisjoni ettepanekuga, milline seab erikomisjoni loomisel selle liikmelisuse sõltuvusse kontserni töötajate arvust. Selline nõue võib kaasa tuua olukorra, kus mõni liikmesriik jääb läbirääkimistel oma huvide esindajateta.

Proinsias De Rossa (PSE). - Austatud juhataja! Mul on hea meel Euroopa töönõukogu direktiivi uuesti sõnastamises saavutatud esimese lugemise kokkuleppe üle, mis osutus paljuski võimalikuks tänu meie variraportööri Cremersi oskustele. Majanduskriis süveneb ja see on süsteemi kriis, mitte kriis süsteemis.

Tavapärane äritegevus ei ole võimalik ning nii tööandjad kui ka valitsused peavad tunnistama, et praeguse kriisi ajal peab töötajatel olema rohkem sõnaõigust selles, mis toimub töökohas. Ükski muu lähenemisviis ei ole vastuvõetav.

Pime usk piiranguteta turgudesse ja konkurentsi on täiesti läbi kukkunud. Nüüd on aeg, et Euroopa looks julgemalt sotsiaalseid kontakte töötajate ja ettevõtete vahel ning liikmesriigid ja Euroopa looksid uue sotsiaalse turumajanduse, nagu kirjas Lissaboni lepingus.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Austatud juhataja! Euroopa töönõukogude direktiivi läbivaatamine on olnud vajalik aastast 1999. Selle tulemuseks on uuesti sõnastamise menetlus, mida on kiiresti muutuva tööstusvaldkonna jaoks liiga vähe. Loomulikult on vaja parandada teavitamist ja konsulteerimist kui konflikte vähendava ettevõtluskultuuri loomise abivahendeid. See on oluline. Riikidevahelised otsused kuuluvad Euroopa töönõukogu nõuandekomitee pädevusse. Selle sisuliselt nõrga direktiivi rakendamist tuleb õiguslikult tugevdada ja see tuleb siduda sanktsioonidega, et tagada direktiivi rakendamise võimalikkus. See peab toimuma, nii et Euroopa Kohtu otsuseid enam lihtsalt ei eirata.

Vaatamata väikesele edasiminekule, on vähemalt kolme aasta pärast vaja see läbi vaadata. Oleksime võinud teha ja pidanud tegema seda nüüd, et see mingilgi määral vastaks tööstuspoliitika reaalsusele ja kiiretele muutustele. Ent vähemalt midagi juhtub ja see on tähtis.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Euroopa töönõukogu ning töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise kord ettevõtetes või kontsernides on olulised töötajatele kaitse pakkumise vahendid.

Töönõukogud peavad olema äärmiselt aktiivsed, eelkõige siis, kui toimub ettevõtete ümberkujundamine. Rahvusvaheliste ettevõtete või kontsernide puhul tuleb konsulteerida nende töötajatega, kes on liikmesriigis, kus toimuvad koondamised, ja nendel peab olema koht läbirääkimiste laua taga. Olukorras, kus kontsern teeb tähtsaid otsuseid ettevõtte ja selle töötajate kohta, tuleb teavitada selle ettevõtte töötajaid, kes asuvad liikmesriigis, kus ümberkorraldamine toimub, ning neil peab olema võimalus otsust mõjutada.

Senini on Euroopa Ühendus andnud rahalist abi vaid neile ettevõtetele, mille tegevus korraldatakse ümber. Minu arvates tuleks seda abi anda ka töötajatele, kes koondatakse.

Stephen Hughes (PSE). - Austatud juhataja! Kõigepealt suur tänu raportöörile. Kuigi parlamendikomisjonis hääletatud muudatusettepanekud ei olnud need, mida tema tahtis – õigupoolest ei tahtnud ta ühtki muudatusettepanekut –, kaitses ta siiski parlamendikomisjoni seisukohta läbirääkimistel, mis viisid esimese lugemise kokkuleppeni.

Suur tänu ka meie variraportöörile Cremersile, kes oli tegelik kokkuleppe sisu kujundaja. Sotsiaalpartnerite teatises kokkulepitud punktidele kolme asja lisamine – sanktsioonid, riikidevahelisus ja läbirääkimiste erikomisjoni liikmete piirarvu kaotamine – on iseenesest tähtsad, aga nagu juba öeldud, tunnevad paljud meist selle uuesti sõnastamise tõttu tüssatuna.

Meile lubati direktiivi täielikku läbivaatamist peaaegu kümme aastat tagasi. Vaja on tegelda ka teiste tõsiste puudustega ja nõuame, et komisjon alustab täielikku läbivaatamist järgmisel ametiajal.

Teine tõsine probleem selle uuesti sõnastamisega on sotsiaalse dialoogi ja õigusloome ühendamine. Sotsiaalpartneritega konsulteeriti artikli 139 kohaselt ja nad näitasid lõpuks oma saamatust või tahtmatust pidada läbirääkimisi raamkokkuleppe koostamiseks. Aga nagu me alustasime oma õigusloometööga, andsid nad teada, et tahavad alustada läbirääkimisi. Seejärel leppisid nad kokku teatises, mida asutamislepingutes üldse mainitud ei ole, aga see andis meie raportöörile Bushill-Matthewsile võimaluse teeselda leplikkust ja nõustuda teatise sisuga, aga see oli ka kõik.

Meie töö ergutamise asemel sai sellest teatisest peaaegu takistus. Artiklite 139 ja 138 menetlused peavad olema selgelt eraldi. Kumbki ei tohi teist õõnestada ega piirata ja komisjon peab selle lahususe tagama. Praegugi lubatakse sellist ühendamist, mis õõnestab õigusloomelist muudatusettepanekut, mida me oleme nõudnud süstlatorkevigastuste probleemiga tegelemiseks.

Kordan, et see on ohtlik ning võib viia ainult vastumeelsuse ja usaldamatuseni sotsiaalpartnerite ja parlamendi vahel. Sellegipoolest on see töötajate teavitamise ja konsulteerimisega seotud õiguste puhul samm edasi ning mul on selle üle hea meel.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Austatud juhataja! Euroopa töönõukogudele aluse pannud direktiivi rakendamise ajal oli see oluline samm edasi majanduses sotsiaalse dialoogi loomisel. Samuti võimaldas see parandada tootlikkust, säilitades samas sotsiaalse üksmeele.

Pärast mitme kümnendi jooksul saadud kogemusi on sotsiaalpartnerid nüüdseks leidnud moodused, kuidas direktiivi uuesti sõnastada ja täpsustada. Töönõukogu liikmete roll töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise protsessis tuleks sätestada selgemalt. Sotsiaalpartnerite vaheline mõistmine ning heal usul ja usaldusväärsel teabel põhinevad läbirääkimised on vägagi soovitavad, eriti kriisi aegadel. Sotsiaalse dialoogi, arutelu ja läbirääkimiste teel lahenduste leidmise ning teise osapoole huvidest teadlikkuse väärtuslikkus viitavad kõik vajadusele austada selle dialoogi tulemusi. Seetõttu on vaja tunnustada tööandjate organisatsioonide ja ametiühingute Euroopa tasandi kokkuleppeid.

Avaldan raportöörile kiitust ja ootan direktiivi mõju hindamist tulevikus.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Mul on kahju, et me laseme käest võimaluse seda Euroopa töönõukogude direktiivi põhjalikumalt täiendada. Õigupoolest eeldati seda 2001. aastal, kui võeti vastu Menradi raport, mille koostamises ka mina osalesin. Seetõttu nõudsime muudatusettepanekuid, mille eemärk on tugevdada kõikidel juhtudel töötajate esindajate teavitamise ja konsulteerimisega seotud õigusi, sealhulgas vetoõigust, eelkõige siis, kui toimub ettevõtte ümberkorraldamine ja püütakse ettevõtte tegevus teise kohta üle viia, eelkõige rahvusvaheliste ettevõtete puhul, kui töötajate õigusi ei austata.

Oleks hea, kui need muudatusettepanekud vastu võetakse, sest need muudavad direktiivi Euroopa töönõukogude kohta tugevamaks.

Karin Jöns (PSE). – (*DE*) Austatud juhataja! Ka meie fraktsioon ja mina oleksime tahtnud enamat kui praegu koostatud tekst, aga arvan, et oleme sellegipoolest saavutanud palju ja toonud Euroopa tasandi kokkuleppe sammukese lähemale. Üks asi on selge: tulevikus tuleb Euroopa töönõukogu teavitada ja sellega konsulteerida enne iga otsust – see on oluline – enne iga otsust, mis langetatakse seoses ettevõtte ümberkorraldamisega. Siis ei saa nõukogu sellest teada ajalehe kaudu.

Ent tahaksin komisjonile midagi väga selgelt öelda. Sellist kaost, mis valitses otsustamisel selle üle, kes tegelikult läbirääkimisi peab, ei tohi enam juhtuda. Sotsiaalsel dialoogil ja Euroopa Parlamendil tuleb teha selget vahet. Meil oli vahel tunne, et parlamendi õigused muudetakse olematuks. See ei tohi korduda.

Valérie Létard, *nõukogu eesistuja.* – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Euroopa töönõukogude direktiivi uuesti sõnastamine on hea asi.

See näitab, et sotsiaalne Euroopa edeneb ning see on Euroopa töötajate teavitamise ja konsulteerimisega seotud õiguste parandamisega seoses võimalik. Samuti näitab see, kui väärtuslik on sotsiaalpartnerite osalus. Selleta ei oleks me kahtlemata sellise tulemuseni jõudnud. Viimasena näitab see kolme institutsiooni – komisjoni, parlamendi ja nõukogu – töö ja koostöö kvaliteeti, sest kui parlament homme nii otsustab, saavutame kokkuleppe esimesel lugemisel ja selle üle saab meil ainult hea meel olla.

Kui see on nii, lugupeetud juhataja, siis olen ma väga tänulik.

Vladimír Špidla, *komisjoni liige.* - (*CS*) Edasiminek on raske, aga mitte võimatu. Arvan, et töönõukogude direktiivi eelnõu ajalugu tõendab seda. See tee ei ole olnud lihtne ning tahaksin eriti esile tuua sotsiaalpartnerite ja raportöör Bushill-Matthewsi, samuti sotsiaaldemokraadist kolleegi Jan Cremersi rolli. Minu arvates on arutelu näidanud selgelt, et eelnõu on hääletuseks valmis. Samuti arvan, et see on sotsiaalse Euroopa jaoks tõeliselt hea raport.

Philip Bushill-Matthews, *raportöör.* – Austatud juhataja! Nagu kolleegid teavad, usun väga sotsiaalsesse dialoogi ja töönõukogudesse, ning mul on hea meel, et oleme jõudnud esimesel lugemisel kokkuleppele, nii et kõikide sotsiaalpartnerite jaoks saab tagatud õiguskindlus.

Arvan, et oleksime jõudnud esimese lugemise kokkuleppele ka siis, kui poleks läbinud seda protsessi. Et Stephen Hughes otsustas esitada üsna moonutatud versiooni selle saavutamisest, tahaksin selle vea parandada, nii et järeltulijad teaksid, kuidas me jõudsime siia, kus me oleme. Sotsiaalpartnerid palusid küll meilt kõigilt, et me muudatusettepanekuid ei esitaks, ja ametiühingud muidugi kinnitasid mulle seda, et mis neisse puutub, siis teised fraktsioonid kindlasti austavad seda. Mida ma aga ei oodanud ega teadnud, oli see, et samas kui nad palusid meie fraktsioonil muudatusettepanekuid mitte esitada, palusid nad sotsiaaldemokraate seda siiski teha. Seetõttu oli tasakaal parlamendikomisjonis väga moonutatud. Arvan, et kui me oleks kõigepealt parlamenti tulnud ja kui kõikidel kolleegidel oleks olnud võimalus asja arutada, oleksime ikkagi kokkuleppele jõudnud, aga see oleks olnud veidi teistsugune.

Öelnud seda, tahaksin kolleege rahustada. Ma ei tee ettepanekut saavutatud kokkulepet muuta. Tähtis on, et kokkulepe on olemas, ja olen kindel, et see võetakse homme vastu. Ent on ülimalt irooniline, et töötaja ja tööandja vahelist vastastikust usaldust ning nende üksmeelt ja koostööd puudutavale küsimusele läheneb üks sotsiaalpartner väga erinevalt.

Loodan, et see on erandjuhtum, sest sotsiaalne dialoog peab toimuma nii, et mõlemad pooled usaldavad üksteist. Ent antud juhul on selles asutud samm tagasi ja loodan, et seda enam kunagi ei juhtu.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval.

16. Mänguasjade ohutus (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel Marianne Thysseni koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb mänguasjade ohutust (KOM(2008)0009 – C6-0039/2008 – 2008/0018(COD)) (A6-0441/2008).

Marianne Thyssen, raportöör. – (NL) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, lugupeetud nõukogu eesistuja, kallid kolleegid! Oleme korduvalt näidanud, et soovime kindlalt rangemat tarbijakaitset siseturul. Nii mitmeaastases tarbijakaitseprogrammis kui ka määruses ja arutelus, mis puudutasid ohtlike, peamiselt Hiinas toodetud mänguasjade kõrvaldamist turult, oleme innukalt palunud seada kõige väiksemate ja haavatavamate tarbijate, nimelt laste kaitsmise kõrgele kohale tegevuskavas.

Sellepärast on mul uue mänguasjade ohutuse õigusakti raportöörina hea meel teile teatada, et tõenäoliselt suudame järgmistel päevadel läbi suruda uue ja range mänguasjade ohutuse direktiivi. Muidugi, kui kõik läheb kavakohaselt.

Tahaksin tänada komisjoni, et ta reageeris meie palvele esitada uus direktiiv. Samuti tahaksin tänada arvamuste koostajaid, variraportööre ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni esimeest ja liikmeid suurepärase koostöö eest, mis võimaldas minu raporti 6. novembril ühel häälel vastu võtta. Lisaks olen tänuvõlgu nõukogule, komisjonile ja kõigile personaliliikmetele vankumatu pühendumuse ja konstruktiivse suhtumise eest, mis on aitasid meil selle tarbijate õigusakti valmis saada kümne kuuga.

Kolleegid, meil on palju põhjusi oma töö üle uhked olla. Mänguasjade ohutuse nõudeid kahtlemata täiustatakse ja karmistatakse. Avalikkus ootab meilt seda. Põhimõtteliselt keelatakse ära mänguasjade lubatud koostisosades kasutada kantserogeenseid, mutageenseid ja reproduktiivtoksilisi aineid. Lisaks kehtestatakse karmimad eeskirjad selliste raskemetallijääkide kohta, mida ei ole võimalik vältida. See saavutatakse mitte ainult suuremal hulgal ainete jaoks ülempiiride kehtestamisega, vaid ka plii, kaadmiumi, elavhõbeda, kroomi (VI) ja orgaaniliste tinaühendite vältimatute jääkide jaoks karmimate piirväärtuste kehtestamisega.

Teine täiesti uus asi on sätted selliste allergeensete lõhnaainete kohta, millega me ei taha oma lastel kindlasti lasta kokku puutuda. Ka see osa muudetakse komisjoni ettepanekus esitatust karmimaks. Lõpptulemusena keelatakse ära tervelt 55 allergeenset lõhnaainet ja veel 11 lubatakse kasutada ainult siis, kui tootele lisatakse hoiatussildid. Mõneti leebemalt suhtume harivatesse lõhna- ja maitsemängudesse, tingimusel, et neil on vastav märgistus ja need on kooskõlas teiste asjaomaste õigusaktidega.

Järgmine oluline asi on võimaliku lämbumise ennetamise eeskirjade täiustamine, põhiliste ohutusnõuete selgemaks muutmine ja täiesti uued eeskirjad maiustustes sisalduvate mänguasjade kohta. Ka hoiatuste süsteemi laiendatakse ja karmistatakse. Lisaks sellele, et hoiatused peavad olema tarbijale arusaadavas keeles selgelt nähtavad, peavad need olema nähtavad ka müügikohas. Viimasena anname õigusaktis seaduspärase koha ettevaatuspõhimõttele.

Muidugi ei ole eeskirjadest mingit kasu, kui nende täitmist ei tagata. Selle tagab uue poliitika lisamine uude kaupade paketti ning karmimate dokumentidele esitatavate ja jälgitavuse nõuete kehtestamine. Ent seda tuleb ka kontrollida. Sellepärast esitaksin teile, lugupeetud volinik, parlamendi nimel palve, et kui te teostate direktiiviga seotud järelevalvet, pöörake hoolega tähelepanu sellele, kuidas täidavad liikmesriigid oma järelevalvekohustusi nii riigis kui ka väljaspool seda. Et saada täit meelerahu, tahaksime teilt ka kinnitust, et töötatakse välja uued, karmimad ja ühised standardid mänguasjade müra, nii kõrgeima kui ka pideva müra kohta ning samamoodi tahaksime norme vaid paberist ja papist tehtud raamatute jaoks, millega seoses ei ole praegu õiguskindlust.

Lõpuks oleme selgelt otsustanud olla vastu süsteemile, mille kohaselt serdib mänguasjade standarditele vastavust kolmas isik. Arutlesime selle üle kaua, aga enamik oli selle vastu. Ka selles asjas tahaksime volinikult kinnitust, et järelevalve ajal pööratakse sellele eraldi tähelepanu. Seetõttu võime loota, et varsti jõuavad meie ette vastavushindamise menetlused.

Valérie Létard, *nõukogu eesistuja.* – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, lugupeetud raportöör, austatud parlamendiliikmed! Eesistujariigil on hea meel, et Euroopa Parlament mänguasjade ohutust nii tähtsaks peab, eriti praegusel pühadeajal. Peame saama mänguasjade ohutuses kindlad olla, sest need on lastele mõeldud tooted.

Sellepärast andis nõukogu komisjoni poolt 2008. aasta jaanuari lõpus esitatud ettepanekule erilise prioriteetsuse. Ettepaneku eesmärk on parandada mänguasjade ohutust, säilitades nende vaba liikumise siseturul. Mänguasjade turg on oma elavuse, uuendusvõime ja struktuuri tõttu eriti haavatav ja keeruline ning kaasseadusandjad on pidanud leidma tasakaalustatud lähenemisviisi, mis tagab mänguasjade ohutuse nende hindu tõstmata ega kehtesta liiga karme kohustusi korralike mänguasjade tootjatele ja importijatele.

Hiljuti on lisaks hindadele ja uuendustele esile kerkinud uued tarbijate jaoks väga tähtsad teemad. Üldsuse arutelude keskmes on olnud keskkonnaga arvestamine ja toksiliste või allergeensete ainete puudumine. See on selgeks saanud alates sellest, kui teatud ettevõtted otsustasid turult lahkuda või võtta tagasi tooted, mis võisid olla veidi ohtlikud.

Euroopa Liit on alates 1980. aastatest tegelenud tehniliste normide ühtlustamisega, mille eesmärk on tagada kaupade vaba liikumine siseturul, kehtestades samas karmid ohutusnõuded, et lubada vaid neile vastavate kaupade liikumist. Sellise vastavuse tagab märgis CE.

Nagu 80% liidus ringlevate kaupade puhul ühtlustatakse ka mänguasjade tehnilisi norme ja seda tehakse tuntud skeemi kohaselt. Euroopa õigusaktides – antud juhul uute direktiivide ettepanekus – sätestatakse peamised ohutusnõuded, mille alusel koostatakse täpsemad standardid. Komisjon koos liikmesriikidega koostab samuti dokumendid, milles on suunised ühenduse õiguse rakendamise jaoks.

Kaasseadusandjate muudetud ettepaneku vastuvõtmisega parandatakse just seda süsteemi tervikuna. Mänguasjade ohutuse ümberhindamine vastavalt nendele uutele õigusloomestandarditele näitab kaasseadusandjate soovi pidada seda valdkonda prioriteetseks, sest see on nende horisontaalsete sätete esmakordne kohaldamine ühele sektorile.

Õigupoolest täiustatakse institutsioonide vahel läbi arutatud tekstiga – mida toetab suur enamus liikmesriike ja mis on seetõttu nõukogule vastuvõetav – mitte ainult turujärelevalvet, vaid ka mitmeid peamisi ohutusnõudeid ning selles on ettepanekud, mille eesmärk on piirata mänguasjade võimalikku keemilist ohtlikkust.

Kaasseadusandjate vahel toimunud läbirääkimistel täiustati kantserogeenseid ja toksilisi aineid käsitlevaid sätteid, et neid aineid vähendada või need täiesti kaotada, eelkõige juurdepääsetavates mänguasjaosades, ning samuti parandada hoiatusi võimalike reaktsioonide kohta mänguasja suhu panemisel, mida nende kaupade tarbijad paratamatult teevad.

Lisaks on selgemaks muudetud ja täiustatud sätteid, millega kaotatakse oht, et mänguasjad või nende osad põhjustavad lämbumise poomise või lämmatamise tõttu.

Et hoolitseda selle eest, et laste vanemad saaksid langetada asjakohaseid otsuseid, on täiustatud hoiatusi mänguasjade võimalikust ohtlikkusest ja kasutajate vanuse ülem- ja alampiiride kohta ning need peavad olema enne ostu kättesaadavad kõigile, kes neid oste teevad, sealhulgas Interneti teel.

Seoses kaupade vastavusega olulistele ohutusnõuetele säilib ühenduse süsteemi ülesehitus. Kui on olemas Euroopa standard, võivad tootjad ise deklareerida oma mänguasjade vastavust ja kinnitada neile CE-märgise.

Muidugi kui seda tehakse ekslikult, on kõigil ettevõtjatel tarneahelas omal tasandil kohustused, mida nad täitma peavad, ja liikmesriikide turgude järelevalve eest vastutavad asutused jälgivad nende kohustuste täitmist või karistavad täitmata jätmise eest.

Kui Euroopa standardeid ei ole, on sätestatud kolmanda isiku poolne sertimine, mille tulemusel saab tagada ohutuse. Meie süsteemis võib siiski olla oht, et CE-märgist väärkasutatakse, aga tänu turujärelevalveasutuste valvsusele ja nende tihedamale koostööle Euroopa tasandil, on see oht väiksem.

Viimasena on direktiivis sätestatud ettevaatuspõhimõte ja võime kohaneda uute ohtudega, kui need tuvastatakse. Seetõttu on eesistujariigil Prantsusmaal hea meel konstruktiivse koostöö üle Euroopa Parlamendiga neil läbirääkimistel sellel olulisel teemal ning suur tänu nõukogu nimel kolme institutsiooni kõigile meestele ja naistele, kes on kaasa aidanud sellele positiivsele tulemusele, mis peaks võimaldama meil jõuda kokkuleppele esimesel lugemisel.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja, daamid ja härrad! 2007. aasta teisel poolel võttis suur mänguasjatootja defektsed tooted vabatahtlikult turult tagasi. Sellele vaatamata tekitas see ebakindlust.

Kuigi me kõik teame, et keegi ei saa tagada iga päev kasutatavate toodete täielikku ohutust, on kodanikel õigus oodata mitte ainult seda, et nende lapsed saavad mängida rahus, vaid ka seda, et nende mänguasjad on ohutud.

Euroopa Parlament nõudis oma 26. septembri 2007. aasta resolutsioonis mänguasjade ohutuse kohta, et komisjon alustaks kohe mänguasjade direktiivi läbivaatamist, et selles oleksid tõhusad, mõjusad ja üksikasjalikud tooteohutusnõuded.

Komisjon esitas oma ettepaneku 2008. aasta jaanuaris ja mul on väga hea meel, et täna – ainult 11 kuud hiljem ja sobival ajal enne jõule – on meil ELi uus õigusakt, mis muudab mänguasjad palju ohutumaks. Tahaksin siiralt tänada raportöör Thyssenit tema eduka töö eest. Samuti tahaksin tänada proua McCarthyt tohutu pühendumuse eest eesistujariigi ja komisjoniga konsulteerimisel. Aitäh eesistujariigile Prantsusmaale energilisuse eest, kuidas seda dokumenti nõukogus käsitleti.

Euroopa uus mänguasjade direktiiv muudab mänguasjad Euroopas ohutumaks. Selle aluseks on mõte, et mänguasjade ohutuse eest vastutavad ühiselt kõik asjaosalised, kes keskenduvad erinevatele aspektidele.

Eelkõige lasub kohustus ettevõtjatel, see tähendab tootjatel, importijatel ja kauplejatel. Ent samas on ettepanekus kõikehõlmavaid eeskirju järelevalveasutuste jaoks, nii ELi välispiiridel kui ka liikmesriikide turgudel. Loomulikult ei vabasta direktiiv vastutusest ka laste eest hoolitsejaid. Neil on ka kohustus hoolitseda selle eest, et lapsed mängiksid ohutult.

Uued mänguasjade ohutuse eeskirjad on karmid. See kehtib eelkõige kemikaalide kasutamise kohta mänguasjades. Selle jaoks kehtestatakse direktiivis täiesti uued normid. Direktiiv on maailmas ainus õigusakt, milles on sõnaselge keeld kasutada kantserogeene või reproduktiivset funktsiooni kahjustavaid või geneetilisi muutusi tekitavaid aineid. Neid aineid võib kasutada ainult siis, kui nende ohutust on teaduslikult selgelt tõestatud.

Uues direktiivis on ka maailma väikseimad piirmäärad selliste toksiliste ainete jaoks nagu plii ja elavhõbe. Allergeensed lõhnaained on samuti põhiliselt keelustatud. Selles valdkonnas läheb direktiiv veel kaugemale kui kosmeetika jaoks mõeldud eeskirjad.

Lisaks kemikaalide peatükile on direktiivis ka palju karme ohutusnõudeid tootekujunduse ja tootmise jaoks. See puudutab eeskätt eeskirju, mille eesmärk on hoida ära väikeste osade tõttu lämbumist, mis kujutab lastele tõsist ohtu ja mida nüüd tulemuslikumalt vältima hakatakse. Esimest korda oleme direktiivi pannud ka eeskirjad toidukaupades sisalduvate mänguasjade kohta.

Tulevikus lasub mänguasjade tootjatel suurem vastavushindamisega seotud vastutus. Nad peavad mänguasja võimalikke ohte põhjalikult hindama, sõltumata sellest, kus nad mänguasja toodavad. See hinnang tuleb korralikult dokumenteerida ja esitada turujärelevalveasutustele, kui nood seda soovivad. Mänguasjade importijate kohustused on karmimaks muudetud. See on eriti oluline sellepärast, et suur osa mänguasju tuuakse Euroopa Liitu sisse. Importijad peavad kontrollima, kas tootjad on viinud vastavushindamise läbi korrektselt ja vajaduse korral tegema ise pistelisi kontrolle. Direktiivis on sätestatud kohustuslik kontrollimine kolmanda isiku poolt ainult neil juhtudel, kui puuduvad ühtsed Euroopa standardid. Arutlesime kolmanda isiku poolt tehtavat sertimist üksikasjalikult, kaaludes selle tugevaid ja nõrku külgi.

Kõiki Euroopas turule lastud mänguasju ei saa kontrollida. Pisteline kontroll on muidugi võimalik, aga kallis. Komisjon on arvamusel, et erasertimisorgani tehtav kontroll tekitaks kulusid, mis ei ole ohutuse paranemise määra arvestades põhjendatud. See kehtib eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kohta. Direktiivi kohaldamise ülevaatamisel pöörab komisjon eritähelepanu vastavuskontrolli eeskirjadele. Sellega seoses arvestatakse liikmesriikide kogemusi turu järelevalves ja esitatakse parlamendile aruanne. Samuti esitab komisjon vastava avalduse nõukogule.

Lisaks ettevõtjate suurematele kohustustele on direktiivis ka väga üksikasjalikud eeskirjad selle kohta, kuidas liikmesriigid peavad teostama turu järelevalvet vastavalt selle aasta juuli siseturupaketile. See puudutab nii korralikke tollikontrolle välispiiridel kui ka kontrolle liikmesriikides. Hästi toimiv turujärelevalve on direktiivis väga oluline. Euroopa mänguasjaohutuse üldine idee saab reaalsuseks ainult siis, kui sõltumatud avalik-õiguslikud organid teostavad piisavat järelevalvet karmide tootekujunduse ja tootmise nõuete järgimise iile

Käesolev tekst on näide sellest, kuidas Euroopa institutsioonid suudavad lühikese aja jooksul luua hea, kõikehõlmava ja maailmas ainulaadse Euroopa õigusakti. Arvan, et oleme selle direktiiviga pannud Euroopas hea aluse ohututele mänguasjadele.

Anne Ferreira, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja. – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, lugupeetud minister! Euroopa Parlamenti on pannud mänguasjade ohutuse õigusakti läbi vaatama kaks olulist asja: aasta eest tagasivõetud, ohutusnõuetele mittevastavate mänguasjade märkimisväärne arv ja uuringud, mis näitavad keemiliste ainete mõju laste tervisele.

Kahjuks ei vasta õigusakt, mida meil täna palutakse vastu võtta, probleemidele ja ma ei jaga eelkõnelejate entusiasmi.

Mul on õigupoolest kahju, et loobusime karmimast hoiakust mitmes küsimuses, seda eelkõige keemiliste ainete ja allergeensete lõhnaainetega seoses. Kordan: lapsed on ühiskonna ühed kõige haavatavamad liikmed ja nende kiirestiarenev organism on habras.

Erinevates keemiliste ainete normides seda ei arvestata. Miks on kantserogeensed, mutageensed ja reproduktiivtoksilised ained keelatud vaid osaliselt? Miks ei ole keelatud sisesekretsioonisüsteemi kahjustavad ained? Miks on nõustutud nii paljude eranditega?

Samuti on mul kahju, et taas on sisse viidud raskemetallid. Ma ei saa aru, kuidas saab kaadmiumi ja plii mõnes tootes ära keelata, aga mänguasjades lubada, kui me teame, mida lapsed nendega teevad.

Minu teine märkus puudutab turujärelevalvet. Direktiivi sisse viidud ettevaatuspõhimõte kehtib liikmesriikidele, aga milline on õigupoolest selle kohaldamisala tootjate jaoks?

Järgmine probleem on selles, et tarbijatele mõeldud teave peab olema neile lihtsalt mõistetavas keeles või keeltes, aga me ei tea, kas nad saavad teavet oma ema- või riigikeeles. Miks olla nii ebamäärane tagastamis-või tagasivõtmismeetmete puhul, kehtestades sätted, mis kiireloomuliste olukordade jaoks tegelikult ei sobi? Miks olla vastu sellele, et tootjaid serdivad sõltumatud kolmandad isikud?

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon hääletas nende muudatusettepanekute poolt, milles arvestati rohkem laste tervise ja ohutusega. Mul on kahju, et need ei ole saanud rohkem toetust.

David Hammerstein, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja. – (ES) Tõsi, on astutud samme mänguasjade ohutumaks muutmise suunas. Sellegipoolest arvame, et need sammud oleks võinud suuremad olla. Me ei mõista, kuidas võib mänguasjades sisalduda endiselt selliseid aineid nagu plii, elavhõbe või kaadmium. Oleme käest lasknud võimaluse need ained keelustada. Need kuhjuvad jätkuvalt Euroopa laste väikestes kehades ja põhjustavad arvukaid terviseprobleeme.

Lisaks tahaksime juhtida tähelepanu selle direktiivi veel ühele probleemile. Selles ei ole sätestatud mänguasjade tekitatava müra piirmäärasid detsibellides. Müra on oluline saastaja, mis mõjutab nii lapsi kui ka täiskasvanuid, ja paljud mänguasjad tekitavad liiga palju müra.

Kutsun komisjoni ja nõukogu üles võtma selles küsimuses seisukoht ja esitama parlamendile müra piirmäärad nii pea kui võimalik, sest müra mõjutab samuti meie laste organismi.

Andreas Schwab, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja, lugupeetud volinik Verheugen, kallid kolleegid! Kõigepealt tahaksin siiralt tänada meie raportööri Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist, Marianne Thyssenit. Ta on

viimastel kuudel pannud palju energiat sellesse äärmiselt keerulisse ja samuti poliitilist vaidlust tekitavasse dokumenti ning on väga edukalt kaitsnud Euroopa Parlamendi seisukohta läbirääkimistel komisjoni ja nõukoguga.

Selle üle, mida te, volinik Verheugen, just kirjeldasite mänguasjade direktiivi tuumana – samuti raportöör Thysseni selgituste üle –, saame ainult rõõmustada. Uue mänguasjade direktiivi tulemusena muutuvad mänguasjad Euroopa Liidus ohutumaks. Siiski ei saa ükski direktiiv olla nii turvaline, et ei oleks mingit rikkumisohtu. Peame mõistma, et mänguasjad moodustavad ainult 14% asjadest, millega lapsed tänapäeval mängivad. Ülejäänud 86% on asjad, mida lapsed kasutavad samamoodi, aga millele mänguasjadirektiivi sätteid ei kohaldata. Sellepärast peame hoiatama vale turvatunde eest ja mõtlema väga hoolega sellele, kas mänguasjades näiteks patareisid tulevikus enam olema ei peaks ja kas see, et mänguasjades on ainult nõuetele vastavad artiklid, on tegelikult hariduslikult otstarbekas. Kahtlemata on mänguasjade ohutus ka fraktsiooni PPE-DE jaoks ülioluline.

Et paljut on juba mainitud, tahaksin vastata konkreetselt ühele asjale. Euroopa Liidus on palju liikmesriike, kus raamatute panus laste haridusse on märkimisväärne. Nende raamatutega, eelkõige väikestele lastele mõeldud raamatutega, saab olema tõsiseid probleeme, kui see direktiiv jõustub praegusel kujul. Seda mitte direktiivi enda pärast, vaid direktiivi alusel koostatud tehniliste standardite pärast. Sellepärast oleksin teile, lugupeetud volinik, väga tänulik, kui te paluksite Euroopa Standardikomiteel või asjaomasel sektoril võimalikult kiiresti otsida viise, kuidas sõnastada lasteraamatute ja nende papi vastupidavuse kontrollimise standardeid nii, et olemasolevad lasteraamatud jääksid tulevikus alles.

Aitäh raportöörile ja jään edasisi arutelusid ootama.

ISTUNGI JUHATAJA: GÉRARD ONESTA

asepresident

Anna Hedh, fraktsiooni PSE nimel. – (SV) Tahaksin tänada proua Thyssenit, kolleege, nõukogu ja komisjoni äärmiselt konstruktiivse koostöö eest. Nagu raportöör Thyssen ja paljud teised siin parlamendis ütlesid, oleme direktiivi mitmes valdkonnas paremaks muutnud. Meile, sotsiaaldemokraatidele, oli ühtlaselt range ohutus peamine eesmärk. Arvan, et oleme saavutanud kõrge ohutusmäära, ilma et oleks seadnud sektorile ebamõistlikke nõuded. Muidugi oleksime tahtnud mõnes valdkonnas kaugemale minna, aga arvan, et kompromissi tulemusena saadud tekst on enamjaolt konstruktiivne.

Meie fraktsioon tahtis mõnede mänguasjade sertimist kolmanda isiku poolt, aga seda nõuet ei toetatud, ei teised fraktsioonid parlamendikomisjonis ega nõukogu ja komisjon. Muidugi oleme seetõttu pettunud, aga kuna arvame, et direktiiv on muidu praegu kehtivast parem, toetame seda täiskogul. Eriti hea meel on mul selle üle, et eeskirjad kantserogeensete, mutageensete ja reproduktiivtoksiliste ainete kasutamise kohta on karmimad. See on midagi, millega seoses Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon ei olnud valmis kompromissile minema.

Nõukogu ettepanekuga võrreldes on meil nüüd palju parem hindamise alus ja oleme kaotanud asendamispõhimõtte erandid, mis tähendab nende ainete kasutamise piiramist. Seoses kõige ohtlikemate raskemetallidega oleme vähendanud nende migratsiooni piirnorme poole võrra ning keelanud nende kasutamise neis osades, millega lapsed kokku puutuvad.

Ettevaatuspõhimõte on samuti üks tähtsamaid täiendusi. See põhimõte on nüüd kirjas artiklis. See tähendab seda, et nüüd saavad turujärelevalveasutused sellele toetuda, kui on alust arvata, et mänguasi on ohtlik, aga selle kohta puuduvad teaduslikud tõendid.

Oleme määratlenud paremini selliste mänguasjade tootekujunduse viisi, mis ei tekita lämbumist. Lämbumine on üks sagedasimaid mänguasjadest tingitud surma põhjusi ja meie arvates on selgemad eeskirjad selles valdkonnas märkimisväärne edasiminek. Meil on hea meel selle üle, et direktiivis on nõue, et mänguasjad ei tohi kuulmist kahjustada. Komisjon on lubanud koostada uue standardi ja loodan, et ta peab sõna. Tahtsime allergeensete lõhnaainete kohta karmimaid sätteid, mille kohaselt oleks keelatud kõik allergeenid, välja arvatud väga erandlikel juhtudel. Parlament on siiski nende kasutust piiranud enam kui komisjoni ettepanek ning loodame, et seda loetelu ajakohastatakse, kui mänguasjades hakatakse kasutama teisi allergeenseid lõhnaaineid.

Samuti on meil hea meel selle üle, et eeskirjad hoiatuste kohta on muudetud selgemaks ja rohkematel mänguasjaliikidel peab olema hoiatav tekst mänguasjal, sest vastasel juhul võib hoiatus pärast pakendi

eemaldamist lihtsalt ununeda. Mänguasja ostmise või ostmata jätmise üle otsustamisel olulised hoiatused peavad olema tarbijale nähtavad, sõltumata sellest, kas mänguasi ostetakse poest või Internetist.

Loodan, et pärast selle nädala hääletust võime olla kindlad, et tulevikus on jõulupuu all ohutumad mänguasjad. Tänan teid.

Karin Riis-Jørgensen, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DA) Austatud juhataja! Kõigepealt tahaksin avaldada siirast tänu meie mänguasjadirektiivi raportöörile proua Thyssenile. Marianne, oled koostanud tõhusa, professionaalse ja mõjusa dokumendi. Samuti tahaksin tänada nõukogu ja meie tüdrukut eesistujariigist Prantsusmaalt. Tublid! Samuti tänan komisjoni paindlikkuse eest leida kiirelt üksmeel täna meie ees oleva teksti suhtes.

Mänguasjadirektiivi koostamise kogu protsess on olnud õpetlik, nii minule kui ka täna õhtul siin olevatele kolleegidele. Kõikide kemikaalide ja lõhnaainete keelustamise sooviga seoses oleme kindlasti teada saanud, et kõik ei ole must-valge. Olen teada saanud, mis on võimalik, ja vastupidi, mis muudab mänguasjade tootmise võimatuks. Seetõttu oli minu lähtepunkt selle direktiiviga töötamisel see, et peame olema karmid, aga muidugi õiglased. Minu arvates on meie ees olev ettepanek äärmiselt mõistlik. Praegusi mänguasjadele kohaldatavaid eeskirju on märkimisväärselt täiustatud, kuigi need eeskirjad pärinevad aastast 1988. Arvan, et oleme nõukogu ja komisjoniga kompromissile jõudnud, mis tähendab seda, et võime olla rahul ning – mis kõige tähtsam – et lapsed võivad edasi mängida ja tootjad mänguasju edasi toota, aga ohutuid mänguasju.

Olulistest täiendustest uues ettepanekus tahaksin esile tõsta seda, et nüüd on olemas selged eeskirjad kemikaalide ja lõhnaainete kasutamise kohta. On mainimisväärne, et oleme selgitanud, milliseid aineid võib kasutada, sest need ained võivad kahjustada sisesekretsioonisüsteemi, tekitada pahaloomulisi kasvajaid või allergiat. Siiski ei tohi me keelata kõiki aineid, kui see ei ole tervise seisukohalt vajalik, sest seda tehes ei lubaks me toota näiteks laste jalgrattaid. Jah, kuulsite õigesti! Kui keelaksime ära kõik kemikaalid, ei saaks me enam laste jalgratastele kumme alla panna, ja kõigele vaatamata me seda ju ei taha. See tõttu kordan: peame olema karmid, aga õiglased.

Samuti tahaksin mainida kolmepoolseid läbirääkimisi, kus me ei jõudnud kokkuleppele müra, raamatute ja kolmanda isiku poolse sertimise õigusliku aluse üle. Seetõttu, lugupeetud volinik, ootan väga, et komisjon esitaks väga selged avaldused nende kolme teemaga tegelemise kohta ja meie siin parlamendis hoiame sellel silma peal. Loodan, et neljapäeval saavutame parlamendis selge häälteenamuse. Ootan seda väga.

Heide Rühle, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (DE) Austatud juhataja! Ka mina tahaksin tänada raportööri ja kolleege. Ent meie fraktsioonil on kahju, et pidime asjaga tegelema tohutu ajasurve all. Eelkõige on meil kahju, et parlamendis ei olnud korralikku esimest lugemist, mille ajal oleks sõna saanud ka teised parlamendikomisjonid, kes selle direktiivi kallal töötasid, nagu näiteks keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon. Praegu on nad otsustamisest peaaegu kõrvale jäetud. Minu arvates on see demokraatia puudujääk, mille suhtes peaks parlament midagi ette võtma. Meil on esimese lugemise kokkuleppe jaoks vaja praegustest selgemaid suuniseid.

Kui vaatan positiivsetele asjadele, mida olema saavutanud, pean ütlema, et oleme üldkokkuvõttes märkimisväärse edusammu teinud. Täiustasime komisjoni aruannet taas ja tulemused, mida tahtsime esimesel lugemisel saavutada, on paljudel juhtudel head. Ent ka sellepärast oleks pidanud olema menetlus korralik.

Puudujääke on eelkõige kolmes valdkonnas ja tahaksin neid selgitada. Esimene puudujääk on sertimine sõltumatu kolmanda isiku poolt. Oleksime olnud täiesti nõus minema selles valdkonnas veel suuremale kompromissile, näiteks nõudma, et ettevõtted, kellest on korduvalt hoiatussüsteemis RAPEX teada antud, peavad läbima erisertimise. Oleksime sellega seoses olnud nõus rohkem uurima ja kaaluma ning kompromissile minema, aga komisjoni ja nõukoguga ei olnud sel teema üldse juttu. Minu arvates on see äärmiselt kahetsusväärne, sest minu arust oleks mänguasjade ohutusele kasuks tulnud, kui oleksime saavutanud sertimise kolmanda isiku poolt, vähemalt teatud mänguasjade puhul.

Teine probleem – härra Schwab juba mainis seda – on see, et teistes valdkondades oleme vastupidi liiga ettevaatlikud. Ma ei tea ühtegi juhtu, kus laps on papist pildiraamatu tõttu lämbunud või muid vigastusi saanud. Sellepärast ei saa ma aru, miks papist pildiraamatuid käsitletakse mänguasjana ja miks Euroopa Standardikomiteel on nende jaoks erimenetlused. See on arusaamatu. Oleks olnud hea papist pildiraamatud sellest direktiivist välja jätta. Muide, kogu parlamendikomisjon oli selle poolt. See oleks olnud õige otsus.

Minu arvates ei ole ajalise surve tõttu kantserogeensete, mutageensete ja reproduktiivtoksiliste ainetega seotud sõnastus mõnes kohas piisavalt selge. Ka selle jaoks esitame muudatusettepaneku, et oleks taas kord selge, mis suunas meil on vaja liikuda.

Ütlen veel kord, et oleksime suutnud koostada parema teksti, kui meil oleks olnud rohkem aega ja kui kaasatud oleks olnud ka teised parlamendikomisjonid.

Seán Ó Neachtain, *fraktsiooni UEN nimel.* – (*GA*) Austatud juhataja! Jõuluaeg on mänguasjamüüjatele ja -tootjatele kõige kiirem aeg. Veider, et meie lapsi – meie ühiskonna kõige haavatavamaid liikmeid – ohustavad sageli tooted, mis ei vasta nõuetele. Need tooted tulevad kaugelt ning sageli me ei tea, kuidas neid tehti ja mida need sisaldavad.

Viimase viie aasta jooksul tagastati kogu maailmas üle 22 miljoni mänguasja. Minu kodumaal – Iirimaal – tagastati selles ajavahemikus 120 000 mänguasja.

On murettekitav, et Iirimaal müüdavad mänguasjad tulevad kaugelt ja nende kvaliteedis ei saa kindel olla. Selline asi tuleb lõpetada. See direktiiv on edasiminek, aga see on alles algus. Peame jätkama ja tagama nende toodete ohutuse.

Eva-Britt Svensson, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*SV*) Ikka ja jälle kuuleme, et tooted võetakse tagasi, sest need on meie lastele ohtlikud. Et uurida, milline on olukord Rootsi mänguasjaturul, ostsin Stockholmist koos kolleegiga Rootsi vasakparteist 17 juhuslikult valitud mänguasja ja lasime laboril neid kontrollida. Ühes oli lubamatus koguses pliid ja viies oli broomitud leegiaeglusteid. See on muidugi täiesti vastuvõetamatu. See näitab, et vaja on paremaid õigusakte, aga ka paremat järelevalvet. Uued mänguasjad peavad läbima kohustusliku sõltumatu kontrollimise.

Nagu me kõik teame, on lapsed hea kujutlusvõimega ja leidlikud ega kasuta mänguasju ainult nii, nagu tootja on ette näinud. Ennustada, kuidas lapsed mingit mänguasja kasutama hakkavad, on raske, kui mitte võimatu. Seetõttu peavad õigusaktid kehtima ka katkiste mänguasjade kohta, sest siis pääsevad mõjule teatud ohtlikud ained. Laste ohutus ja kaitse ei ole läbirääkimiste teema. Kompromiss ei tule kõne allagi. Mul on direktiivi üle hea meel, aga Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon oleks tahtnud minna kaugemale. Nimelt täielikult keelustada allergiat tekitavad, kantserogeensed, mutageensed ja reproduktiivtoksilised ained. Laste ohutus on tähtsam kui lühiajaline majanduslik kasu. Tänan teid.

Hélène Goudin, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (*SV*) Minule ja paljudele teistele, kes täna õhtul siin viibivad, on selge, et mänguasjad peavad olema ohutud, sest väikesed lapsed ei oska ise hoiatussilte lugeda ega hinnata võimalikke ohte. Samuti ei tohi toodetes olla tervisele ohtlikke kemikaale. Erakond Junilistan on seetõttu arvamusel, et kehtiva õigusakti ajakohastamine selles valdkonnas on teretulnud, aga samas tahaksin hoiatada halvasti peidetud protektsionismi eest. Ohutusnõuetele vastavaid mänguasju peab saama ELi importida ja siin müüa, sõltumata sellest, kas need on toodetud ELis või Aasias. Tänan teid.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Austatud kolleegid! See arutelu toimub jõulueelsel ajal, kui mänguasjad on jõulukingituste seas esikohal.

Vanemad ja haridustöötajad peavad olema kindlad, et Euroopa turul müüdavad mänguasjad vastavad rangetele ohutusnõuetele, ja lapsed kui kõige kaitsetumad tarbijad peavad olema kõige paremini kaitstud. Suurima mänguasjatootja MATTELi probleemid on juhtinud avalikkuse tähelepanu siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tegevuskava olulisusele. Üle aasta on möödas sellest, kui Euroopa Parlament võttis vastu deklaratsiooni toodete, eelkõige mänguasjade ohutuse kohta, mis pani aluse tööle toodete ohutuse paketiga, mis kiideti heaks 2008. aasta märtsis.

Olen tänulik, et raportöör austas kompromissi, millele jõuti toodete turuleviimisega seotud tooteohutuspaketi suhtes, mille koostamises osalesin ka mina kui üks Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni raportööre. Direktiivis kajastuvad viimase 20 aasta teaduslikud edusammud ja selles keelatakse ohtlike materjalide kasutamine mänguasjades. Samuti peavad tootjad selgelt määratlema allergeenid, mis võivad alla kolme aasta vanustele lastele ohtlikud olla. Nad peavad panema mänguasjadele nähtavad ja kohased hoiatused, mis on tarbijale arusaadavas keeles. Direktiivis on CE-märgise lisamise eeskirjad. See märgis on kõige laiemas mõttes vastavushindamiste hõlmamise nähtav tulemus.

Kui tootja kinnitab mänguasjale CE-märgise, kinnitab ta, et toode vastab kõigile kehtivatele nõuetele ja ta võtab endale selle eest täieliku vastutuse. Sama vastutus lasub kogu tarneahelal, kus turujärelevalveasutused teostavad kvaliteedikontrolle ja tagavad müügil olevate toodete täieliku vastavuse karmidele ohutusnõuetele.

Tahaksin esile tõsta Marianne Thysseni tööd, sest tal on õnnestunud saavutada kokkulepe esimesel lugemisel. Olen kindlalt veendunud, et saavutatud kompromiss tagab mänguasjade parema ohutuse ning samas ei piira see peamiselt väikeste ja keskmise suurusega mänguasjatootjate tegevust.

Evelyne Gebhardt (PSE). – (*DE*) Austatud juhataja! Kantserogeensed kemikaalid laste kõristites? Plii mänguautodes? Allergiat tekitavad pehmed mänguasjad? Vanematel on laste mänguasjade ohutusega seoses põhjust muretseda.

Seetõttu oli väga vaja eelmine, üle 20 aasta vana direktiiv asendada ajakohase õigusaktiga, milles kajastub suurem osa hiljutisi avastusi. See oli vajalik meie laste tervise ja ohutuse pärast. Oleme üht-teist saavutanud ja mul on hea meel selle üle, sest oleme kaitset suurendanud. Seega on eeskirjad võimalike kantserogeensete, mutageensete või reproduktiivtoksiliste ainete jaoks karmimad. Selgelt nähtavad ja ühemõtteliselt sõnastatud hoiatused näitavad vanematele, millistel asjaoludel võib mänguasi ohtlik olla. Lisaks õnnestus meil keelata paljude allergiat tekitavate lõhnaainete kasutamine mänguasjades. See kõik kokku on edasiminek, mille Euroopa Parlament on saavutanud koos teiste institutsioonide – nõukogu ja komisjoniga.

Ent meepotis on ikkagi üks tilk tõrva: tahtsime, et mänguasju serdiks sõltumatu hindamisasutus, et võiksime tõesti kindlad olla. Sellest ei piisa, kui mänguasi on poes ja juhuslik kontroll toimub siis. Ei, sellega seoses on vaja tegutseda palju järjekindlamalt. Tegelikult peaksime tegema sama, mis autode puhul. Me ei kinnita ise, et meie auto on sõidukõlbulik. Meil on vaja mänguasjade tehnilise järelevalve organisatsiooni. See on sama iseenesestmõistetav kui autode tehnilise järelevalve organisatsioon.

Euroopa Komisjon ei tahtnud seda, ministrite nõukogu ei tahtnud seda, enamik konservatiive ja liberaale ei tahtnud seda. Minu arvates on äärmiselt kahetsusväärne, et meil ei ole senini õnnestunud seda ellu viia, aga on olemas üks muudatusettepanek, mille üle me neljapäeval hääletama hakkame. Ehk meil siiski õnnestub siin midagi ära teha.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Eelmise aasta septembris hoiatasin YouTube'is ja mujal ohtlike mänguasjade sagenemise eest ja lubasin, et võtame siin meetmeid, et turg oleks jõuludeks ohutum. Paljud ajakirjanikud naersid selle üle, aga teised mõistsid seda probleemi. Vallandus selline jõuline kontrollilaine, et jõuludeks olid miljonid ohtlikud mänguasjad turult ära võetud. Isegi enne jõule. Hindan seda, kuidas Euroopa Komisjon meie palvele kiiresti reageeris ja esitas uue karmima direktiivi. Samuti hindan kõrgelt proua Thysseni tõhusat tööd. Muidugi ei unusta ma ka mainida eesistujariigi Prantsusmaa paindlikkust.

Direktiiv reageerib uutele suundumustele kunstmaterjalide valdkonnas ning lastele tekitatava füüsilise kahju ja muu sellisega seotud leidudele. Seetõttu on see tootjate suhtes karmim ja annab rohkem võimu järelevalveorganitele. Minu arvates on väga oluline, et direktiiv suurendab või õigemini asetab juriidilise vastutuse importijatele. On ju põhiprobleem mitte Euroopa tootjates, vaid impordis. 80% juhtudel on tegu Hiina mänguasjadega. Samuti olen kindlalt veendunud, et järgmiseks aastaks – see tähendab isegi enne direktiivi jõustumist – hakkavad importijad väga hoolega valima tehaseid – Hiina või muu riigi tehaseid –, kust nad mänguasju Euroopasse toovad. Nad valivad ainult need tootjad, kes vastavad Euroopa standarditele. Kui ainult sama oleks võimalik ka teiste toodete puhul.

Täna pärastlõunal kohtusin taas Tšehhi mänguasjatootjatega ja pean teile ütlema, et neil on selle direktiivi ja normide ühtlustamise üle väga hea meel. Muidugi tahaksid nad suurendada akrediteeritud hindamisorganite juriidilist vastutust. Seda sellepärast, et mõnikord on tootjad küll testide eest maksnud, aga inspektorid leiavad varem või hiljem ikkagi teatud puudusi. Väiketootjate jaoks võivad need üldsegi mitte väiksed kulud olla täielik raharaiskamine.

Samuti tahaksin juhtida teie tähelepanu sellele, kuidas direktiivist mööda minnakse, seda mitte ainult kehtivast direktiivist, vaid tõenäoliselt ka uuest, mille me sel nädalal vastu võtame. Kuigi tõepoolest ei ole mänguasja meenutavatele tootele võimalik kirjutada, et see ei ole mänguasi, kirjutavad tootjad oma mänguasjadele kahjuks, et need on kaunistused. Seetõttu on see direktiiv alles esimene samm ja teha on veel palju.

Arlene McCarthy (PSE). - Austatud juhataja! Pärast mänguasjadega seotud hirme ja tagasivõtmisi eelmisel aastal enne jõule on selge, et meie kehtiv mänguasjade ohutuse õigusakt, mis koostati 1988. aastal, ei tule toime uute ohtudega lastele. Kakskümmend aastat hiljem imporditakse 80% mänguasjadest ELis ja 95% minu kodumaal kolmandatest riikidest, peamiselt Hiinast. Kakskümmend aastat hiljem teame rohkem teatud kemikaalide ja ainetega seotud ohtudest. Kakskümmend aastat hiljem on mänguasjade ülesehitus muutunud: nendes on võimsad magnetid ja rohkem elektrilisi osi, neis kasutatakse lasereid ja need tekitavad rohkem müra. Sellepärast avasid need mänguasjade ohutusega seotud hirmud ja tagasivõtmised Euroopa silmad, et

vaadata radikaalselt läbi, ajakohastada ja karmistada meie mänguasjade ohutuse õigusaktides sisalduvaid norme.

Meie uus õigusakt annab vanematele rohkem kindlust, et meie poeriiulitel olevad mänguasjad on ohutumad. Mitte ohutud, vaid ohutumad. Mitte ainult tootjad, vaid ka importijad vastutavad selle eest, et mänguasjad, mida nad Euroopasse toovad, vastavad meie rangetele uutele normidele. Tootjatel keelatakse mänguasjades kasutada kahjulikke aineid nagu plii, kantserogeensed, mutageensed ja reproduktiivtoksilised ained ning lõhnaained, mis võivad lastel allergiat põhjustada või esile kutsuda.

Oleme karmistanud eeskirju seoses lämbumisohuga. Oleme viinud sisse selged ja mõjusamad hoiatused mänguasjadel. Õigusakt toimib siiski siis, kui selle täitmise üle teostatakse järelevalvet. Sellepärast on hea, et anname selles õigusaktis rohkem võimu 27 liikmesriigi järelevalveasutustele, et nad saaksid tarneahela ükskõik milliselt ettevõtjalt nõuda kogu neile vajalikku teavet ja vajaduse korral teha kohapealseid reide. Lisaks on kõikidel ELi järelevalveasutustel juriidiline kohustus teha koostööd ja jagada teavet, et ohtlike mänguasjadega midagi ette võtta.

Seega kiitus proua Thyssenile. Tänu heale koostööle komisjoni ja eesistujariigi Prantsusmaaga oleme saavutanud kolm asja. Oleme kinni pidanud tähtajast, mis oli sätestatud Euroopa Parlamendi eelmise aasta resolutsioonis, et hääletamine uue mänguasjade ohutuse õigusakti üle toimub enne 2008. aasta jõule. Arvan, et kui venitame kauem, ei muutu õigusakt paremaks. Saame anda vanematele kindlustunde, et ELis müügil olevad mänguasjad on tulevikus ohutumad. Samuti edastame täna tugeva sõnumi tootjatele, kaubamärgiomanikele ja importijatele, et nad peavad meie karme ohutusnõudeid järgima või ei ole nende toodete jaoks meie poeriiulitel kohta.

Selle õigusakti poolt hääletamisega ütleme selgelt, et me pole Euroopas valmis leppima mürgiste ja ohtlike mänguasjadega.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). - (EL) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Kõigepealt tahaksin kiita raportööri erakorralise töö eest sellise raske ja õrna teemaga, nagu seda on mänguasjade ohutus. Proua Thyssen tegutses väga metoodiliselt läbirääkimistel nõukogu ja eesistujariigi Prantsusmaaga ning meie siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis. Ta nõustus paljude kompromissidega, et jõuda lõpliku tekstini, mis parandab mänguasjade ohutust, tagades samas tasakaalu mänguasjade tootjate elujõulisuse ja tarbijakaitse vahel. 1988. aasta direktiiv võis täita ootusi ja tagada mänguasjade ohutuse kahekümne aasta jooksul, aga seda on hädasti vaja läbi vaadata ja ajakohastada, sest turul on nii palju uut liiki mänguasju ja materjale ning tehased asuvad väljaspool Euroopa Liitu.

Põhieesmärk oli tagada lastele võimalikult hea kaitse, vanematele paremad tagatised, et mänguasjad, mida nad oma lastele ostavad, vastavad rangetele ohutusnõuetele, ja karmimad karistused tootjatele, kes nõudeid ei täida. Arvan, et oleme edasi läinud mitmes küsimuses, nagu keeld kasutada mänguasjades kantserogeenseid kemikaale, mis annavad alust muretsemiseks laste tervise pärast, mänguasjade tootmisel kasutatavate raskemetallide, nagu kaadmiumi ja plii järkjärguline vähendamine, aromaatsete ja allergeensete ainete loetelu lühendamine, eraldi märgistus mänguasjadele, mis on toidukaupades, ja karmimad ohutusspetsifikatsioonid kõikidele mänguasjatootjatele.

Lõpetuseks tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et vastutus mänguasjade ohutuse valdkonnas on erinev. Sellepärast peaksidki importijad ja levitajad tagama spetsifikatsioonide järgimise. Arvan, et kõik asjast huvitatud osapooled, eelkõige tarbijaühendused, kasutavad neile kättesaadavaid kontrollimehhanisme, et teostada hoolikalt järelevalvet uue direktiivi kohaldamise üle. Astume täna suure sammu edasi ja olen kindel, et teised teevad tulevikus sama.

Christel Schaldemose (PSE). - (DA) Austatud juhataja! Praegusel kujul tähendab mänguasjaettepanek seda, et kahe kuni nelja aasta pärast saavad Euroopa lapsed mängida palju ohutumate mänguasjadega kui praegu. See on hea, aga see on ka vajalik. Sellepärast toetan seda ettepanekut täiel määral. Ohutuse parandamine praeguste määradega võrreldes on vajalik ja hea. Olles seda öelnud, arvan ka, et laseme tegelikult käest võimaluse mitte ainult muuta asjad heaks, vaid muuta need laste jaoks väga heaks. Paljud on maininud ettepaneku probleeme, nii et mina keskendun ainult ühele asjale ja see on lõhnaained.

Lõhnad ehk lõhnaained mänguasjades on minu arvates probleem. Tean hästi, et tehtud töö tulemusena on keelatud lõhnaainete loetelu pikenenud, aga arvan, et pelgalt loetelu pikendamisest ei piisa. Mina leian, et peaksime kehtestama täieliku keelu. Kui olete pähklite vastu allergiline, võite pähkleid mitte süüa. Kui olete allergiline nikli vastu, võite mitte kasutada tooteid, milles on niklit. Aga kui teil tekib allergia lõhnade või lõhnaainete vastu, siis on teil raske käia avalikes kohtades, sest te lihtsalt ei saa takistada teisi inimesi neid

kasutamast. Sellepärast arvan, et oleksime pidanud siin lihtsalt karmimad olema ja kehtestama lapsi arvestades täieliku keelu lõhnaainetele. Lõhnaained ei anna lastele ega mänguasjadele midagi. Et teada saada, kuidas lilled või puuviljad lõhnavad, on parem osta ehtne asi.

Ettepanek on muidugi praeguse olukorraga võrreldes märkimisväärne edasiminek ning on väga hea, et karmistasime ka turujärelevalve ja liikmesriikide vastutusega seotud eeskirju. Seetõttu arvan, et täna liikmesriikidele saadetav märk peaks olema äärmiselt selge. Ei saa rõhutamata jätta, et nemad vastutavad ja nemad peavad teostama praegusest paremat turujärelevalvet. Peame nõudma, et nad kasutaksid rohkem raha ja ressursse, et tagada turujärelevalve, mis võimaldaks ka uute karmide eeskirjade toimimist täiel määral.

Colm Burke (PPE-DE). - Austatud juhataja! Mul on kolmepoolsete läbirääkimiste tulemuse üle hea meel ning arvan, et tekst, mille üle me hakkame hääletama, on kõigi jaoks tasakaalustatud ja positiivne tulemus.

Mänguasjade ohutus on nüüd ja kõigil aastaaegadel äärmiselt tähtis, sest kaalul on meie laste tervis ja ohutus. Kiidan heaks praeguse ettepaneku karmid uued meetmed, nagu kantserogeensete, mutageensete ja reproduktiivtoksiliste ainete ning allergeensete lõhnaainete keeld.

Samuti on mul hea meel ettepaneku tasakaalu üle. ELis on üle 2000 mänguasjatootja. Enamik neist suhtuvad äärmiselt hoolikalt sellesse, et nende poolt turule lastav toode oleks ohutu. Nemad ei pea kannatama vähemuse või mõnede importijate ja levitajate madalate standardite pärast.

Hiljutised hirmutavad juhtumid on meile õpetanud mitte üle reageerida ja keelata mõned mänguasjad täielikult, vaid hoolitseda hoopis selle eest, et juba kehtestatud eeskirjade täitmise üle teostataks paremat järelevalvet. Arvan, et selles tekstis on selline tasakaal olemas ja seetõttu tahaksin kiita kolleeg Thyssenit ja kõiki, kes aitasid kaasa selle direktiivi edule.

Hiltrud Breyer (Verts/ALE). – (*DE*) Austatud juhataja! Mürgised mänguasjad ei sobi lastele. Keegi meist ei taha panna jõulukuuse alla mürgiseid mänguasju. Ent komisjon on ELi mänguasjadirektiiviga seoses astunud vaid argliku esimese sammu ja kahjuks ei ole kompromiss seda paremaks muutnud.

Mõte on meid mitte petta ohtlike kemikaalide ohutusega seoses, sest kompromissis on endiselt haigutamas palju auke. Esiteks ei ole täielikult keelatud mürgised raskemetallid. On seletamatu, miks kaadmium ja plii on laste mänguasjades endiselt lubatud. Sama kehtib kroomi, elavhõbeda ja orgaaniliste tsingiühendite kohta. Lapsed ei peaks nendega kokku puutuma, isegi mitte kõige väiksemal määral. Seega ajasite te, härra Verheugen, puru silma, kui viimase tagasikutsumismenetluse ajal lubasite, et plii kasutamine laste mänguasjades keelustatakse.

Kompromiss lubab lisapiirväärtusi suure riskiga ainete jaoks, vaatamata sellele, et need on poole väiksemad, kui komisjoni poolt välja pakutud. Ohutuse tagab vaid täielik keeld. Kahjuks on EL hiilinud mööda oma kohustusest pakkuda lastele selget kaitset.

Sama kehtib ka allergeensete lõhnaainete kohta. Antud juhul ei õnnestunud meil keelata ära kõiki allergeenseid lõhnaaineid, nagu pakkusime välja keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis. Ka müra piirväärtused tekitavad pettumust, kuna selget eesmärki ei ole sellega seoses kokku lepitud.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Tahaksin lihtsalt juhtida selles küsimuses tähelepanu sellele, kui suutlikud on ühenduse institutsioonid reageerimisel kaaskodanike probleemide tulemuslikuks lahendamiseks.

2007. aasta suvel leidis aset mitu skandaali. Parlament nõudis meetmete rakendamist. Komisjon tegi jõupingutusi ja täna on meil võimalus võtta vastu see mänguasjade ohutuse direktiiv, mis on märkimisväärne samm edasi.

Muidugi oleme selle eest eelkõige tänu võlgu raportöörile – seda tuleb rõhutada – ja tööle, mida ta tegi alguses pealtnäha vastuoluliste seisukohtade sobitamisel. Täna on meie ees mõjus ja tasakaalus tekst, mis näiteks võimaldab – komisjon just lubas seda – vaadata läbi standard, mida kohaldatakse lasteraamatutele ja milles käsitletakse väga tasakaalukalt paljudes mänguasjades olevaid lõhnaaineid.

See on suurepärane näide eurooplaste õigusaktist eurooplastele ja tuleb nentida, et parlamendil on selles olnud oluline roll.

Günter Verheugen, *komisjoni asepresident.* – (*DE*) Austatud juhataja, daamid ja härrad! Tahaksin käsitleda mõnd probleemi, millest on selles arutelus juttu olnud.

Esiteks ei saa kemikaalidega seotud eeskirjad praegusest karmimad olla. Kemikaale ei ole võimalik täielikult ära keelata, sest neid esineb väikestes kogustes looduses. Proua Breyer, ma ei saa teil keelata loodusseadusi eirata, aga pean ütlema, et teie käitumine on vastutustundetu hirmuõhutamine. Te jätate mulje, et Euroopa õigusloojad annavad lastele mürgiseid mänguasju, kui tõde on hoopis vastupidine. Ma ei ole üldse nõus teie sõnavõtus esitatud vihjetega.

Seda, mida me teinud oleme, ei ole tehtud kunagi varem. Tavaliselt on siin parlamendis ja mujal reegel selline, et aine keelatakse ära siis, kui on tõestatud selle kahjulikkus. Antud juhul on lugu vastupidine: ained keelatakse ära ja lubatakse ainult siis, kui saab kindlalt tõestada, et need on ohutud. Tahaksin teada, mida enamat meilt võiks tahta. Me ei saa teha rohkem, kui teeme, ja inimene, kes annab mõista, et meie tehtu ei ole laste kaitsmiseks piisav, eksitab Euroopa avalikkust sihilikult. Mul on kahju, et ma pidin seda ütlema. Ma ei mõista, miks te seda tegite.

Teie märkused müra kohta, et mänguasjad ei tohi muidugi kuulmist kahjustada, on täiesti õiged, mistõttu on direktiivis ka vastavad eeskirjad. Piirmäärad ehk teisisõnu detsibellid sätestatakse nii, nagu tavaliselt Euroopa õigusaktides. Mänguasjadirektiiv ei ole selles suhtes midagi erilist. Tehnilised eeskirjad sätestatakse standardimise käigus ja sama kehtib siin. Seega sätestatakse piirmäärad detsibellides standardimise käigus ja direktiiv on selle õiguslik alus.

Mis puudutab raamatuid, siis selle teema esilekerkimine oli minu jaoks viimastel päevadel üllatus. Sõna "raamatud" ei ole meie ees olevas tekstis kordagi. Praeguse olukorraga võrreldes ei muutu midagi. Üks Saksa tootja paistab olevat käivitanud selleteemalise pressikampaania ja teinud Euroopa Parlamendis tõsist lobitööd. Selles ei ole sõnagi tõtt. Praeguse olukorraga võrreldes ei muutu mitte kui midagi. Komisjon on siiski täitsa nõus kinnitama – kuna see on õige asi ja parlament tahab seda –, et kehtivad standardeid täiustatakse ja ajakohastatakse. Komisjon annab selle jaoks välja juhised.

Parlamendi fraktsioonile, kes rääkis tehnilise järelevalve organisatsioonist, ütlen seoses sertimisega kolmanda isiku poolt seda, et on alusetu arvata, et mänguasi või ükskõik milline toode muutub Euroopas ohutumaks, kui selle on sertinud kolmas isik. Komisjoni käes on nüüd mitme aasta andmed tooteohutuse kohta. Midagi – mitte midagi – ei viita sellele, et sertimine kolmanda isiku poolt muudab tooted ohutumaks. Nõuame sertimist kolmanda isiku poolt siis, kui toode on äärmiselt keeruline. See on Euroopa õigusaktide põhimõte, mida parlament on järginud väga palju aastaid.

Lugupeetud proua Gebhardt, ütlen veel kord, et sellise kõrgtehnoloogilise toote nagu tänapäevane auto ja mängukaru keerulisusastmed on erinevad. Minu arvates ei ole nende võrdlemine eriti veenev.

Ka selles direktiivis, nagu tavaliselt, nõutakse sertimist kolmanda isiku poolt neil juhtudel, kui ei ole standardeid. Palun teil tungivalt mitte uskuda seda, et mänguasja ohutuse tagamiseks pruugib vaid usaldada sertimine kolmanda isiku kätesse. Sertimisega ei saa kuidagi kaotada tegelikult tekkivaid ohte. Vaadake vaid mainitud juhtumeid. Probleem ei olnud mitte kolmandale isikule esitatud prototüübis, vaid tarneahelas – tootjad ei olnud usaldusväärsed. Ainult toote tootja saab tagada oma tarneahela täieliku usaldusväärsuse ja ohutuse. Palun teil tungivalt see põhimõte jätta ja panna vastutus toodete ohutuse eest nende tootjatele. Ei ole tõsi, et tootjad võivad lihtsalt öelda, et nende toode või mänguasi on ohutu. Nad peavad turujärelevalveorgani nõudel suutma esitada täielikud dokumendid selle väite tõendamiseks. Seda kontrollitakse ja tulebki kontrollida ning sama kehtib ka importijate kohta.

Need on minu arvates eeskirjad, mida enam karmimaks muuta ei saa, sest need juba tagavad parima võimaliku tulemuslikkuse. Ent olen nõus kõigi nendega, kes ütlesid, et see sõltub väga palju sellest, kas liikmesriigid võtavad neid kontrolle tõsiselt ja parandavad turujärelevalve võimalusi.

Ka lõhnaainete puhul ei saa ma päris täpselt väidete loogikast aru. Ma tõesti ei tea, mis mõte oleks mänguasjades keelata lõhnaained, mida on lubatud kasutada otse laste nahale kantavates lastekosmeetikatoodetes. Lõhnaainete lubamine nendes toodetes ja keelamine mänguasjades lihtsalt sellepärast, et need nii kohutavalt ei lõhnaks, ei ole lihtsalt mõistlik. Sellegipoolest minnakse selles direktiivis kaugemale kui kosmeetikadirektiivis, kuna keelatakse lõhnaained, mille kohta kosmeetikadirektiivis on sätestatud märgistamisnõue. Seega ka siin ei mõista ma, mida muud me teha võiksime.

Lõpetuseks tahaksin öelda seda, et esitatud on muudatusettepanekuid ja Euroopa Parlamendil on muidugi vaba voli need heaks kiita, aga pean juhtima teie tähelepanu sellele, et dokument on üldine kompromiss nõukogu, parlamendi ja komisjoni vahel ning näiteks proua Gebhardti esitatud muudatusettepanek sertimise kohta kolmanda isiku poolt muudab kompromissi võimatuks. Teisisõnu – kui Euroopa Parlament selle muudatusettepaneku vastu võtab, kukub direktiiv läbi ja meil ei ole seda.

Alati ei saa kõike soovitut. Kordan – see on üldine kompromiss. See on tasakaalus kompromiss, mis tagab saavutatava ja vajaliku mänguasjaohutuse. Palun teil tungivalt selle üldise kompromissiga nõus olla.

komisjoni asepresident. -

Euroopa Komisjoni avaldused Euroopa Parlamendi ja nõukogu mänguasjade ohutuse direktiivi vastuvõtmiseks (Thysseni raport)

Euroopa Komisjoni avaldus ohutusnõuete järelevalve kohta (Artikkel 47)

Pärast mänguasjade ohutust käsitleva läbivaadatud direktiivi jõustumist jälgib komisjon tähelepanelikult selle rakendamist, et hinnata, kas mängusade ohutus on piisavalt tagatud, eelkõige seoses IV peatükis sätestatud vastavushindamismenetluste kohaldamisega.

Mänguasjade ohutust käsitlevas läbivaadatud direktiivis on sätestatud liikmesriikide aruandekohustus mänguasjade ohutuse alase olukorra, direktiivi tõhususe ning liikmesriikide korraldatud turujärelevalve kohta

Komisjoni hinnang toetub muu hulgas liikmesriikide aruannetele, mis tuleb esitada kolm aastat pärast direktiivi kohaldamise alguse kuupäeva, pöörates erilist tähelepanu turujärelevalvele nii Euroopa Liidus kui ka selle välispiiril.

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile aruande hiljemalt ühe aasta möödumisel pärast liikmesriikide aruannete esitamist.

Euroopa Komisjoni avaldus seoses häälitsevatele mänguasjadele esitatavate nõuetega (lisa II. I. 10)

Lähtudes heli tekitavate mänguasjade suhtes mänguasjade ohutust käsitleva direktiiviga kehtestatud uuest ohutuse alusnõudest, volitab komisjon Euroopa Standardikomiteed kehtestama läbivaadatud standardi, millega määratakse kindlaks nii heli tekitavate mänguasjade impulssmüra kui ka pikaajalise müra piirmäär, et lapsi kuulmiskahjustuse riski eest nõuetekohaselt kaitsta.

Euroopa Komisjoni avaldus raamatute kohta (Lisa I. 17)

Võttes arvesse mänguasjade ühtlustatud standardite EN 71:1 kohaselt papist ja paberist valmistatud raamatute kohustusliku testimisega seotud probleeme, volitab komisjon Euroopa Standardikomiteed kinnitama läbivaadatud standardi, millega tagatakse lasteraamatute asjakohane testimine.

Marianne Thyssen, *raportöör*. – (*NL*) Austatud juhataja, lugupeetud Euroopa Komisjoni president, lugupeetud nõukogu eesistuja, head kolleegid! Tahaksin tänada kõiki, kes andsid oma panuse, ja väljendada rahulolu selle üle, kuidas teised poliitilised institutsioonid sellega seoses käitunud on.

Tahaksin siiski juhtida tähelepanu sellele, et jutt ei ole lihtsalt kompromissist, milles Euroopa Parlament on pidanud palju järele andma. Tegelikult on asi hoopis vastupidi. Lõime kõikides põhiküsimustes sisuliselt platsi puhtaks. Suutsime saavutada head kokkulepped komisjoni ja nõukoguga. Suutsime veenda teisi institutsioone nõustuma paljudes valdkondades meie väga karmide ettepanekutega ja minema sammu kaugemale, kui algselt komisjoni ettepanekus kirjas. Seetõttu olen väga õnnelik raportöör, teades, et oleme jõudnud kokkuleppele.

Kuulasin ka teie väiteid, härra volinik. Kuulsin teid ütlemas, et peate turujärelevalvet väga tähtsaks, ja eeldan, et komisjon pöörab järelevalve käigus erilist tähelepanu sellele, kuidas liikmesriigid oma turujärelevalve ülesandega toime tulevad. Samuti kuulasin taas teie arvamust vastavushindamise menetluste kohta. On ütlematagi selge, et saame järelevalvesse kaasata kõik vajaliku. Ent ongi tõsi, et sertimine kolmanda isiku poolt ei anna kuigi palju rohkem ohutust ja probleeme tuleb otsida mitte tüübinäidisest, millel põhineb edasine tootmisahel, vaid mujalt.

Samuti kuulsin teid, härra volinik, ütlevat, et tahate sätestada müranormid ja täpsustada neid standardis – sama kehtib ka raamatute kohta, mida reguleerivad samuti standardid – ning et peaksime vaatama, kuidas saaks selles valdkonnas tagada parema õiguskindluse. Arvan, et parlamendil on vedanud, et meie kontaktid teiste institutsioonidega on olnud nii head, ja selle tulemus on tõenäoliselt suurepärane jõulukink Euroopa peredele – nimelt nüüdsest ohutud või peaksin ütlema veelgi ohutumad mänguasjad.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 18. detsembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Adam Bielan (UEN), *kirjalikult.* – (*PL*) Austatud juhataja! Tahame kõik, et turul olevad mänguasjad ei ole lastele ohtlikud. Olen täiesti nõus sellega, et vanemad peavad mänguasja ostes olema kindlad, et see ei ohusta nende laste tervist. Sellele vaatamata arvan, et tootjast täiesti sõltumatu kolmanda isiku poolse sertimise nõuete lisamine ei paranda eriti toodetud mänguasjade ohutust. Ent kindlasti suurendab see nende tootmise kulusid ja see avaldab negatiivset mõju paljude liikmesriikide lelutootmissektorile.

Näiteks Poolas toodavad paljud ettevõtted väga kvaliteetseid mänguasju puidust või sünteetilistest ainetest. Suurem enamus neist ettevõtetest on VKEd, kus töötab alla kümne inimese. Karmimad sätted suurendaksid tunduvalt selliste sertifikaatidega mänguasjade hinda. See viiks paljude VKEde sulgemise ja tuhandete töökohtade kadumiseni.

Nõue hankida sõltumatu tootehinnang ei taga seda, et kõik meie lapsed mängivad ohutumate toodetega, sest tarbijad valivad igal juhul kõige odavamad kaubad. Sellepärast arvan, et nõukoguga saavutatud kompromiss raportööri esitatud kujul on hea ja väärib meie toetust.

Šarūnas Birutis (ALDE), *kirjalikult.* – (*LT*) Sisuliselt ei muuda see direktiiv kehtivat regulatsioonisüsteemi, vaid täiustab ja karmistab seda. Olen raportööriga täiesti nõus, et selle õigusakti arutelul pöörati kõige rohkem tähelepanu alljärgnevale:

kantserogeensete, keemiliste ja lõhnaainete kasutamine mänguasjades,

mänguasjade ohutuse hindamise menetlused, nõuded erihoiatuste jaoks,

direktiivi kohaldamisala, selle paindlikkus ja seos ühenduse teiste õigusaktidega.

Kantserogeensete, mutageensete, toksiliste, allergeensete ja lõhnaainete täielikku keelustamist tuleks hinnata direktiivi praktilise rakendamise seisukohalt. Muudes materjalides looduslikult eksisteerivate kahjulike ainete jääkkoguste eemaldamine oleks väga raske või kallis ja seetõttu oleks seda raske praktiliselt teostada. Teisalt on keeruline keelata kategooriliselt kõik kantserogeensed, allergeensed ja muud sellised ained ning seda sel lihtsal põhjusel, et ei ole ega saagi olla olemas nende ainete loetelu, sest kahjulikke ja kahjutuid aineid on väga raske eristada.

Kõikide lõhnaainete täielik keelustamine oleks ebaproportsionaalne meede ja mõnele mänguasjatootjale kahjulik.

Mul on hea meel, et tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon näitas hääletamise ajal üles mõistvust ega pingutanud direktiivi karmistamisel üle, sest see ei oleks olnud kasulik ei ettevõtetele ega tarbijatele. Kui sätestatakse tarbetult karmid nõuded, suureneb kiusatus neid mitte järgida, ja nende järgimisel on negatiivsed kõrvalmõjud. Ärgem unustagem, et lõpuks maksab ju kõige eest tavaliselt tarbija.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PL*) Tänane arutelu on jõulude lähenedes eriti asjakohane. Jõuluostude tuhinas ei mõtle me alati oma noorte sõprade ja sugulaste jaoks ostetud mänguasjade ohutusnõuetele. Kahjuks on Euroopa turul endiselt lastele mitte täiesti ohutuid mänguasju.

Direktiivis välja pakutud muudatuste eesmärk on olukorda parandada. Nende eesmärk on parandada turul olevate mänguasjade ohutust ja – mis kõige olulisem – kaotada tarbetu oht, mida mänguasjad võivad nendega mängivatele lastele kujutada. Eriti hea meel on mul kemikaalide ja üleminekuperioodi sätete üle.

Direktiivis kehtestatakse praegu kehtivatest tunduvalt rangemad normid, eriti mänguasjade kemikaalisisalduse, sealhulgas kantserogeensete, mutageensete, reproduktiivtoksiliste, lõhna- ja allergeensete ainete jaoks. Arvan, et raportööri saavutatud kokkulepe selles küsimuses on võimalikest parim. See tagab selle, et mänguasjad, millega lapsed mängivad, on täiesti ohutud.

Lisaks ei tekita direktiiv ebamõistlikke takistusi ega kulusid, eelkõige VKEde jaoks. Mänguasjasektorist suurema osa moodustavad VKEd. Läbirääkimistel meiega rõhutasid nad korduvalt raskusi, mis nende ettevõtetel võivad tekkida. Uute nõuetega kohanemiseks kavandatud aja lühidus oli üks mainitud probleeme. Seda aega on nüüd pikendatud, et ettevõtted saaksid vajalikud muudatused sisse viia.

Katrin Saks (PSE), *kirjalikult.* – (*ET*) Mul on tõeliselt hea meel, et me oleme jõudnud mänguasjade ohutuse direktiivi vastuvõtmiseni. On tuline vajadus uuendada eksisteerivaid ohutusreegleid. Vana direktiiv on tõepoolest jäänud jalgu muutuvatele oludele ja ei taga piisavat kaitset. Tahaksin tänada raportööri ja oma kolleege sotsiaaldemokraatide fraktsioonist tugeva töö tegemisel meie lastele ohutu keskkonna tagamiseks.

Ülimalt oluline on, et toiduained ja mänguasjad oleks piisavalt hästi eraldatud, et ei tekiks ohtu, et lapsed võivad eksikombel midagi suhu panna ja sattuda lämbumisohtu. Peame iga hinna eest tegema kõik, et ära hoida õnnetusjuhtumeid, mis on välditavad ja millest tahes-tahtmata peame aeg-ajalt kuulma.

Ja loomulikult on oluline, et mänguasjades ei oleks kantserogeenseid aineid. See on iseenesestmõistetav. Ja ma arvan, et oleme teinud head tööd, et see oht eemaldada.

Kuna tootedisain ei ole alati süüdlane ja mänguasjad võivad muutuda ohtlikuks puuduliku tooteprotsessi käigus, siis on oluline, et järelevalvet tehtaks nii tehastes, turul kontrolloperatsioonide kaudu kui ka tollipunktides, kuhu saabuvad mänguasjad Euroopa Liidu kaubanduspartneritelt. Isiklikult loodan, et kontrollaktsioone tõhustatakse juba praegu – enne jõule.

Kuna ELi turgudel olevatest mänguasjadest moodustavad suurema osa Hiina tooted, siis on oluline roll koostööl kolmandate riikidega, ja just Hiinaga. Siinkohal tahakski tervitada viimaseid ponnistusi selles vallas ja vastastikuse mõistmise memorandumit Euroopa Komisjoni ja Hiina ametnike vahel. Parema informatsioonivahetuse ja koostöö tõhustamise kaudu suudame muuta meie poodides müüdavad lelud turvalisemaks.

Richard Seeber (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Maailma turgude üha suurem seotus on viinud kiirete uuendusteni ja muudatusteni toodetes ning laste mänguasjad ei ole erand. Aga Euroopa direktiiv mänguasjade ohutuse kohta (88/378/EMÜ) pärineb aastast 1988 ega saa seega tänaste ülesannetega hakkama. Nende sätete läbivaatamine on seetõttu väga teretulnud samm edasi. Eelkõige tuleb hinnata laste mänguasjade koostisosi viimaseid teadmisi arvesse võttes ja neile tuleb kohaldada Euroopa Liidu kehtivaid kemikaaliõigusakte. See tähendab muidugi ka seda, et esimese ja teise kategooria kantserogeensete, mutageensete ja reproduktiivtoksiliste ainete kasutamine tuleb laste mänguasjades ära keelata. Meie ees olevas tekstis võetakse täiesti kohaselt arvesse üha sagenevaid allergiaprobleeme lastel ning karmistatakse mänguasjades kasutada võidavate lõhnaainetega seotud sätteid. Järelevalves pööratakse suurt tähelepanu selgetele hoiatustele ja märgistele. Eriti oluline on, et toidukaupades olevad mänguasjad edastaksid selget teavet. Sellepärast eelistatakse liigsele teisesele teabele lihtsalt loetavaid ja arusaadavaid hoiatusi.

Marian Zlotea (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*RO*) Meie ees olev õigusakt on olnud jõus alates aastast 1988 ega ole enam ajakohane, sest tänapäevased mänguasjad sisaldavad elektroonilisi osi ja teevad häält. Meie laste ohutus on tähtsaim prioriteet. Uus direktiiv toetab seda arusaama, sest see on eelmisega võrreldes märkimisväärne edasiminek. Peame keelama ohtlikud ained, et mitte seada lapsi tarbetult ohtu. Nemad ei oska märgiseid lugeda ega tea, mis ohud neid varitsevad.

Arvan, et läbirääkimiste tulemusel direktiivile tehtud täiendused ei tähenda ka asjaomase sektori jaoks liigseid nõudeid. Importijad peavad hoolitsema selle eest, et kolmandatest riikidest sisseveetavad mänguasjad on ohutud ega sea lapsi ohtu. Nad peavad valima vaid need mänguasjad, mis vastavad Euroopa standarditele. Võimud peavad teostama turul ranget kontrolli. Meil on vaja laste heaolu kaitsmiseks ajakohaseid õigusakte.

17. Kaitseotstarbeliste toodete vedu (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel Heide Rühle koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta (KOM(2007)0765 – C6-0468/2007 – 2007/0279(COD)) (A6-0410/2008).

Heide Rühle, *raportöör*. – (*DE*) Austatud juhataja! Kahjuks on see jällegi üks esimesel lugemisel sõlmitav kokkulepe, kuid ma eeldan, et Barbara Weiler räägib sellest hiljem.

Me peame kasutama võimalust saavutada kompromiss Prantsusmaa eesistumisajal. Praegu ei hõlma siseturu eeskirjad relvastust, mis tähendab, et kõikide nende toodete jaoks tuleb taotleda eraldi luba – alates lihtsatest toodetest, näiteks kruvidest või vormiriiete osadest, ja lõpetades väga keerulise relvastusega. Kõikide nende toodete jaoks on vaja üksikluba. Üksiklube väljastavad 27 erinevat riiklikku süsteemi ning praegu püüame me seda valdkonda lihtsustada ja ühtlustada, et tagada suurem selgus ja olukord, kus tegeliku töö – kontrollimise – käigus saaks keskenduda keerukamatele süsteemidele. Teisisõnu püüame jõuda selleni, et saame tõepoolest keskenduda olulisele, selle asemel et pidada üksiklubade abil järelevalvet kõige üle võrdselt.

Hoolimata sellest on üsna selge, et ükskõik milline lihtsustamine ei tohi vähendada liikmesriikide vastutust relvaekspordi ja selle järelevalve eest. Kindlasti mitte. See vastutus on seotud põhiliselt loamenetlustega.

Lubades on kehtestatud kasutuse ja lõppkasutuse piirangud, mis puudutavad toote kindlat komponenti ja selle tarnimist ning mida vastuvõtja on kohustatud täitma. Euroopa eeskirjades tuleb liikmesriikide vastutust tugevdada ja neid kõiki tuleb kohustada kasutama ühesugust menetlust.

Nii tundliku valdkonna lihtsustamisel tuleb kindlasti arvesse võtta asjaolu, et ELis on kolmandatesse riikidesse eksportimisel korduvalt esinenud ekspordipiirangute rikkumisi. EList pärit relvi kasutatakse riikides, mis on kurikuulsad inimõiguste rikkumise poolest, näiteks eksporditi 82 sõjaväesoomukit ELi õigusaktide vastaselt 2006. aasta septembris Prantsusmaa ja Belgia kaudu Tšaadi. Kuigi liikmesriigid oleksid teoreetiliselt võinud nõuda vastuvõtjalt lõppkasutuse tingimuste täitmist, ei olnud neil varem tegelikult mingit võimalust võtta meetmeid teises liikmesriigis asuva vastuvõtja suhtes, kes vedas kauba piiranguvastaselt taas välja.

Näiteks vabaühendus Saferworld on kahetsusega märkinud, et Rumeenias puuduvad mõjusad karistused riikliku relvaveo süsteemi rikkumise eest. Me tahame seda antud direktiiviga muuta. Oleme selles direktiivis tugevdanud liikmesriikide vastutust. Kuid tuleb märkida, et direktiiv põhineb siseturgu käsitlevatel õigusaktidel, EÜ asutamislepingu artiklil 95 ehk teisisõnu asutamislepingu esimesel sambal, mis on kahjuks muutnud võimatuks välispoliitiliste lepingute, näiteks Euroopa Liidu relvaekspordi toimimisjuhendi lisamise otse teise samba alla. Sellegipoolest sõnastasime selgelt ühe põhjenduse, milles tehakse selgeks, et just liikmesriigid kannavad selles valdkonnas vastutust.

Minu põhiülesanne Euroopa Parlamendi raportöörina oli suurendada läbipaistvust ja demokraatlikku kontrolli, et vältida rikkumisi või määrata nende esinemise korral karistusi. Relvaveo hõlbustamise eeldused on kõikide asjaosaliste kindlam vastutus ja suurem vastastikune usaldus.

Eelkõige tugevdasime kaht loamenetlust – esiteks koondloa ja teiseks üldloa menetlust. Selle kaudu kehtestasime selged kohustused üldluba taotlevatele ettevõtjatele. Tulevikus peavad need ettevõtjad olema sertifitseeritud, sest see on ainus viis üldlubade saamiseks. Sertifitseerimiseks peab ettevõtjal olema kehtivate ekspordipiirangute täitmiseks katkematu vastutussüsteem kuni tippjuhtkonnani. Liikmesriigid ei pea mitte ainult tühistama piiranguid eiranud ettevõtjate sertifikaadi, vaid ka neid karistama. Tulevikus avaldatakse üldlubadega ettevõtjate nimekiri avalikkusele kättesaadavates registrites, mis tagavad avalikkusele suurema läbipaistvuse ja järelevalvevõimalused. Samuti tuleb avalikustada üldload koos kõigi nendes kehtestatud kohustustega.

Kõik liikmesriigid peavad ettevõtjate sertifitseerimiseks kasutama samu kriteeriume. See on eriti oluline. Seepärast avaldab direktiiv tugevamat survet liikmesriikidele, kes on siiani relvaekspordi lube väljastanud ja hallanud läbipaistmatult. See tähendab, et valdkond, mis on organisatsiooni Transparency International kohaselt eriti korruptsioonialdis, muutub esimest korda nõuetekohaselt läbipaistvaks.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Austatud juhataja, daamid ja härrad! Täna astume me suure sammu kaitseotstarbeliste toodete siseturu poole. Samal ajal aga ei võta me ära liikmesriikide õigust teha selles tundlikus sektoris oma ekspordipoliitika kohta ise otsuseid. See on selles väga keerulises küsimuses ainuvõimalik lahendus ning ma soovin raportöör Rühlet raske ja tulemusliku töö eest väga tänada. Samuti tänan variraportööre, kellel on tänase edu saavutamisel märkimisväärne osa.

Soovin avaldada tänu ka eesistujariikidele Prantsusmaale ja Sloveeniale, kelle töö tulemusel edenesid läbirääkimised nõukogus nii kiiresti. On imetlusväärne, et me oleme suutnud nii raske ettepaneku vastu võtta juba täna, vähem kui aastaga.

Kes oleks uskunud kümme aastat tagasi, kui komisjon tõstatas esmakordselt mõtte kaitseotstarbeliste toodete siseturust, et sellega tegelikult ka hakkama saadakse? Ma arvan, et paljud inimesed ei uskunud sellesse, kuid meie visadus on ennast ära tasunud. Me oleme läbimurde äärel. Liikmesriigid ei pea teisi liikmesriike relvade eksportimisel enam kolmandateks riikideks, vaid partneriteks, ning see on selge ja poliitiliselt oluline tunnistus Euroopa lõimumisest.

Samuti ei tohi alahinnata selle majanduslikku tähtsust. Maksumaksjate raha kasutatakse edaspidi tõhusamalt, sest praegu tavapärase töö dubleerimise asemel, mis on tunduvalt kulukam, toimub spetsialiseerumine. Meie tööstus muutub rahvusvahelisel tasandil konkurentsivõimelisemaks ning see kehtib eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kohta, kellel on tänu selgematele ja ettearvatavamatele eeskirjadele kergem sellele turule pääseda.

Lisaks on ka liikmesriikide kaitsejõududel suurem varustuskindlus ja relvastuse kvaliteedi seisukohalt parem valik – seda on lihtne saavutada, kui neil on võimalik teha oste Euroopa Liidus. See peaks innustama Euroopa kaupu ostma, selle asemel et otsida neid väljastpoolt Euroopat.

Lõpetuseks ütlen, et ka mina ootan, et me kõik võidame julgeolekus. Me hoiame ühendusesiseste kontrollide pealt tohutult kokku ja see jätab liikmesriikidele lisavahendeid kolmandatesse riikidesse toimuva ekspordi kontrolli tõhustamiseks. Ma soovin korrata seda, mida proua Rühle just praeguse tava kohta ütles, ning olen temaga täiesti nõus, et selles valdkonnas on vaja tõhusamat kontrolli. Paljud inimesed on selle tulemuse nimel kõvasti tööd teinud ja täna me selle koos saavutasimegi. Ma olen teile kõigile selle eest väga tänulik.

Hannes Swoboda, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, hea kolleeg Rühle! Ma soovin proua Rühlele siirast tänu avaldada. Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel usun ka mina koos volinikuga, et meil on relvatööstuse jaoks vaja paremaid algtingimusi. Võttes arvesse konkurentsi, eriti Ameerika Ühendriikidega, vajame me võrdseid konkurentsitingimusi.

Nagu juba öeldud, ei tähenda see, et pole vaja eri liikmesriikide oma põhimõtteid relvaekspordi kohta, vaid meil on tarvis lihtsustatud menetlust seal, kus see on vajalik ja võimalik, eriti selleks, et vähendada bürokraatiat.

Korrata tasub ka seda, et me vajame läbipaistvust. See suurendab turvatunnet, lihtsustab menetlust ja muudab võimalike rikkumiste avastamise praegusest hõlpsamaks.

Loomulikult tuleb teha korrapäraseid kontrolle, et tagada kokkulepitud eeskirjade ja põhimõtete täitmine. Neid tuleb muidugi kajastada mitmesugustes äridokumentides.

Lõpetuseks tahaksin lihtsalt rõhutada, et me ei saa hakkama ilma karistusteta. Põhjus ei ole mitte meie soov määrata ilmtingimata karistusi, vaid meie tahe teha selgeks, et kui me hakkame kasutama selle tööstuse jaoks sobivaid lihtsustatud eeskirju, siis tuleb omakorda avaldada tugevamat survet nende eeskirjade täitmise tagamiseks. Selles mõttes on see minu arvates väga hea raport ja me astume tõesti suure sammu kaitseotstarbeliste toodete siseturu poole.

Jacques Toubon, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (FR) Austatud juhataja! Mul on selle direktiivi eelnõu vastuvõtmise üle eriti hea meel, sest esmakordselt lihtsustab ühenduse õigusakt liikmesriikidevahelist vedu ülimalt tundlikus valdkonnas – kaitseotstarbeliste toodete valdkonnas.

See on kaitsevarustuse siseturu jaoks tõeline edasiminek. Me oleme selle eest tänu võlgu Euroopa Parlamendi ja eriti meie raportööri Heide Rühle tööle ning samuti jõupingutustele, mida nõukogu ja komisjon on teinud alates meie aruteludest kuu aega tagasi, kui me hääletasime sellel teemal siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis.

Sellel dokumendil on kaks eesmärki: tööstuspoliitiline eesmärk – ja see on Euroopa relvatööstuse jaoks suurepärane – ning siseturgu puudutav eesmärk, mis hõlmab nende toodete liikumise hõlbustamist, arvestades ühtlasi nende eriomadustega.

Tõepoolest, me leidsime tasakaalu, mis lubab meil tagada liikmesriikide julgeolekuhuvide säilitamise, sest järjepidevalt tuginetakse asutamislepingu artiklitele 30 ja 296, ning liikmesriikide võimaluse rakendada valitsustevahelist koostööd, millele on omased eellepingud. Tänu sertifitseerimisele ning üld- ja koondlubade väljatöötamisele aitab see dokument paljuski suurendada liikmesriikide vastastikust usaldust relvaveol. Eksport kolmandatesse riikidesse on sellest dokumendist selgelt välja jäetud ning esimese, siseturuga seotud samba ja teise samba vahele on tõmmatud kindel joon.

Tegelikult peaks see direktiiv minu arvates tegema veel suuremat rõõmu, sest samal ajal, see tähendab eelmisel nädalal, 8. detsembril, võttis nõukogu vastu ühise seisukoha toimimisjuhendi kohta ning sellega muutus toimimisjuhend pärast kolmeaastast paigalseisu siduvaks. See oli Euroopa Parlamendi soov ja nüüd on see täitunud.

Samamoodi kuulub see dokument Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika elavnemise alla, mille kohta Euroopa Ülemkogu tegi reedel otsuse. Näiteks õnnestub meil täita kuulus eesmärk – 60 000 meest 60 päevaga. On selge, et me hoiame palju kokku ja ajame head välispoliitikat.

ISTUNGI JUHATAJA: ADAM BIELAN

asepresident

Manuel Medina Ortega, *fraktsiooni PSE nimel.* – (ES) Minu arvates rõhutasid raportöör ja eelkõnelejad põhijooni ettepanekus võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv.

Selles on käsitletud tõdemust, et relvad ja laskemoon kuuluvad samuti siseturu alla, kuigi enesestmõistetavalt kehtib nende suhtes hulk piiranguid. Need ei ole tavalised kaubad – maiustused ega vaba aja kaubad – vaid esemed, mida tuleb hoolikalt kontrollida.

Loomulikult on ka piirangud, mis on sätestatud asutamislepingus, nimelt selle artiklites 30 ja 296, millega pannakse liikmesriikidele selles valdkonnas suur vastutus. Asjaolu, et meil on ühisturg, ei vabasta liikmesriike kohustusest täita ohutusnorme ega jäta neid ilma õigusest neid kehtestada, kui nende endi turvalisus on ohus.

Õiguskomisjoni ning sellega koostööd teinud ja arvamusi avaldanud parlamendikomisjonide töö, nõukogus saavutatud kokkulepe ning kõige selle oskuslik juhtimine raportöör Heide Rühle poolt oli äärmiselt positiivne.

Minu arvates on täna esitatav tekst väga tasakaalukas. Kuigi paberile on pandud väga palju muudatusettepanekuid, piirdume täna põhimõtteliselt vaid ühega – muudatusettepanekuga 63, mis võtab kokku kompromissi mõtte. Selle muudatusettepaneku sisu ja sõnastus on terviklik ning võimaldab kogu turul tõhusalt tegutseda.

Härra Toubon juhtis tähelepanu seotusele teiste rahvusvaheliste dokumentidega. Need hõlmavad kassettlahingumoona keelustamist käsitleva Oslo konventsiooni vastuvõtmist või pigem allkirjastamist sel kuul ning jalaväemiinide kasutamist piiravat konventsiooni, samuti mitut rahvusvahelist lepingut ja isegi relvade kasutamise piiramiseks välja töötatud Euroopa Liidu õigusakte. Ma usun, et meie mudel ei ole mingil juhul relvade vaba liikumise mudel, vaid nii liikmesriikide kui nüüdsest ka ELi enda institutsioonide kontrolli all oleva reguleeritud turu mudel.

Leopold Józef Rutowicz, *fraktsiooni UEN nimel.* – (*PL*) Austatud juhataja! Arvamus, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta, on kindlasti vajalik dokument. Ma soovin tänada Heide Rühlet kogu raske töö eest, mida ta selle väljatöötamisel tegi.

Direktiiviga lihtsustatakse tegevust ühisturul. Samuti parandatakse sellega ühisturu konkurentsivõimet, piiramata samas sätteid, mis tulenevad konkreetse riigi eriomastest asjaoludest. Sellega kaitstakse Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi kaitseotstarbeliste toodetega kauplemisel. Vastuvõetud sätted võivad nendega kaasnevate vorminõuete tõttu takistada VKEde tegevust. Seepärast tuleks seda direktiivi kohaldamise läbivaatamisel silmas pidada. Võttes arvesse märkimisväärseid tehnilisi edusamme ja uute kohustuste võtmist näiteks jalaväemiinide ja kassettlahingumoona valdkonnas, tuleks Euroopa Liidu sõjaliste kaupade nimekirja järjepidevalt ajakohastada.

Esitatud muudatusettepanekud on mõistlikud. Kordamist tuleks vältida. Me toetame seda direktiivi.

Tobias Pflüger, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja! Peamine eesmärk komisjoni ettepanekus võtta vastu nimetatud direktiiv on siseturu tõrgeteta toimimine. Selle siht on hõlbustada Euroopa-sisest relvaeksporti, mis muidugi mõjutab ka relvaeksporti väljapoole ELi. Sisuliselt tähendab see, et relvaekspordi maht suureneb, ja Heide Rühle raport ei aita kuidagi muuta seda põhisuunda, mis direktiivis on võetud. On ka mõningaid positiivseid muudatusettepanekuid, näiteks jalaväemiinide ja kassettlahingumoona väljajätmine. Raportis käsitletakse selgelt Euroopa relvatööstuse tugevdamist väliskonkurentsi suhtes, isegi Euroopa Parlamendi pressiteates öeldakse nii. See tugevdab suundumust oligopoolse olukorra poole ELi relvatööstuses, sest suur sõjatööstuskompleks on üksnes kuuel ELi liikmesriigil: Saksamaal, Prantsusmaal, Ühendkuningriigil, Rootsil, Itaalial ja Hispaanial. Eelkõige aga tähendab see ekspordiabi andmist nendele riikidele. Ühendusesisene relvaeksport tähendab ka relvaeksporti neisse riikidesse, kes on asunud sõtta, näiteks Ühendkuningriigile, kes sõdib Iraagis, ja Saksamaale, kes sõdib Afganistanis.

Kui lugeda direktiivi põhjendust 24, siis isegi toimimisjuhend, mis on nüüd rõõmustaval kombel muutunud õiguslikult siduvaks, on jäetud liikmesriikide pädevusse. Selles märgitakse: "Kuna ekspordi lubamine või keelamine kuulub ja peaks ka tulevikus jätkuvalt kuuluma liikmesriigi pädevusse, peab selline koostöö lähtuma ekspordipoliitika vabatahtlikust koordineerimisest." Meil ei ole vaja abi relvade ja sõjalise turu jaoks. Meil on vaja direktiivi, mis käsitleks desarmeerimist ja relvastuse konversiooni.

Nils Lundgren, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (SV) Austatud juhataja! Ma olen ELi siseturu innukas toetaja, kuid kaitseotstarbelised tooted ei tähenda sama mis muud kaubad ja teenused. Kui riik ekspordib kaitseotstarbelisi tooteid, võtab ta seda tehes konkreetse seisukoha välis- ja julgeolekupoliitika küsimustes ning peab olema suuteline selle eest vastutama. Põhjendused, mis on esitatud komisjoni ettepanekus kaitseotstarbeliste toodete veo uue süsteemi kohta, on tõhusus ja varustuskindlus ning raportöör Rühle on

suuremalt jaolt komisjoniga ühel meelel. See on eksitav argument. Kui Euroopa võimukas eliit surub Lissaboni lepingu demokraatia reeglite vastaselt läbi, mis paistab olevat tõenäoline, on ettepanek, mida me praegu arutame, suur samm sõjalise liidu poole. Ärme laseme sel juhtuda. Selles valdkonnas on meie tee valitsustevahelised lahendused, mis on kooskõlas sõltumatu riikliku välis- ja julgeolekupoliitikaga. Need toimivad. Põhjamaad on praegu nendes küsimustes läbirääkimisi alustamas. Tänan teid võimaluse eest sõna võtta.

Malcolm Harbour (PPE-DE). – Austatud juhataja! Minul kui siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni koordinaatoril on selle ettepaneku üle väga hea meel ning ma tänan Jacques Touboni ja Heide Rühlet. Need kaks inimest, eelkõige Heide Rühle eestvedamisel, on esindanud meie fraktsiooni huve väga edukalt.

Nagu paljud teist teavad, olen ma siseturu teemast väga huvitatud. Kuid ma olen väga huvitatud ka sellest, et liikmesriikidel oleks täielik kontroll kaitsevaldkonna ja kaitsevarustuse hankimise üle oma riigi huvides. Selle ettepaneku eelis on see, et me oleme need kaks asja oskuslikult ühendanud. Ma tänan raportööri ja ka nõukogu nende muudatusettepanekute heakskiitmise eest, mis muutsid kindlamaks asjaolu, et liikmesriikidel on ka edaspidi täielik kontroll ekspordiloa tingimuste, asjaomaste toodete, toote kasutusviisi ja sihtkoha üle.

Teisalt pean ma siseturu innuka pooldajana ja eelkõige inimesena, kes esindab mitmete väikeste, kuid kaitsesektoris väga aktiivsete tootmisettevõtetega ala – ning Suurbritannial on Euroopa Liidu suurim kaitseotstarbeliste toodete tootmise sektor –, ütlema, et see ettepanek toob suurt kasu äriühingutele, kus tehakse tööd suurte ja keeruliste kaitselepingute täitmiseks. Meil ei ole vaja sellist bürokraatiat, mida komisjon on täiesti õigesti kindlaks teinud. Nagu on öeldud tema statistikas, mida te enne kuulsite, antakse praegu igal aastal välja umbes 11 000 luba ja alates 2003. aastast ei ole ühegi loa väljastamisest keeldutud. Tegelikult lihtsustame me seda protsessi nii, et saame pöörata tähelepanu nõuetekohasele kontrollile, selle asemel et anda välja dokumente, mis ei muuda asjaomaste VKEde jaoks mitte midagi. Niisiis püüame ajal, mil oleme heaks kiitnud ka väikeettevõtete õigusakti, liikuda ühtse turuga edasi ja parandada tööstuslikku baasi.

See on väga tänuväärne ettepanek ja ma olen kindel, et Euroopa Parlament toetab seda homme.

Jan Cremers (PSE). – (*NL*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Ka mina soovin raportöör Rühlele tänu avaldada. Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni jaoks oli läbirääkimiste käigus ülimalt oluline, et direktiiviga tuleks lisaks võrdsemate tingimuste loomisele selles tööstusvaldkonnas tagada ka rohkem läbipaistvust, kontroll ja direktiivi nõuetekohane täitmine.

Lisaks on meie fraktsiooni jaoks väga tähtis, et kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamisel pöörataks suurt tähelepanu ka mõjule, mida see võib avaldada kolmandatele riikidele, pidades antud juhul silmas relvade võimalikku transiiti arengumaadesse.

Seepärast pooldasime kaitseotstarbeliste toodete uue loasüsteemi üle peetud läbirääkimistel Euroopa välispiiride kontrolli tõhustamist ja süsteemi, mis ei takistaks kuidagi liikmesriikide koostööd relvaekspordi toimimisjuhendi raames.

Läbirääkimiste ajal soovisid nõukogu ja Euroopa Parlament ühtemoodi, et peaks muutuma selgemaks, kes kaitseotstarbelisi tooteid ostab ja müüb ning millistele eeskirjadele ja tingimustele need peavad vastama. Samuti soovisid mõlemad, et tuleks kehtestada selged karistused, juhuks kui äriühingud ei järgi lepinguid, sealhulgas tuleks keelustada nende turulepääs.

Eelmisel parlamendi täiskogu arutelul Brüsselis olin ma selle poolt, et vabatahtlik toimimisjuhend muudetaks õiguslikult siduvaks dokumendiks. Mul oli hea meel, kui kuulsin, et eelmisel nädalal otsustas nõukogu selle kasuks ja et ühtlasi kehtestas ta rangemad relvakomponentide ekspordi eeskirjad. Sellise tempo juures on Euroopa varsti valmis näitama kaitseotstarbeliste toodete transiidi valdkonnas eeskuju. Just seda ongi hädasti vaja.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (*SV*) Selle õigusaktiga parandame kindlasti turgu ja edendame Euroopa turul kaitsetööstuse võimalusi. Nagu oleme kuulnud, olid eelnevad loasüsteemid halduslikult keerulised ja koormavad ning samuti oli nendes raske eristada meie naaberriikide lojaalseid koostööpartnereid ja uusi osalisi kolmandatest riikidest. See on nüüd tänu veotõkete vähendamisele ning eeskirjade ühtlustamisele ja lihtsustamisele muutumas ning see tuleb loomulikult kasuks turgu valitsevatele riikidele.

Minu kodumaal on väga konkurentsivõimeline kaitsetööstus ja me oleme rahvusvaheliselt usaldusväärsed partnerid nii rahuvalveoperatsioonides kui ka demokraatia edendamise püüdlustes. Seepärast on nii meie, minu kui ka meie valitsuse jaoks olnud ülimalt tähtis, et Rootsi säilitaks täielikult kontrolli kolmandatesse riikidesse toimuva ekspordi üle. Me ei saa mingil juhul nõustuda olukorraga, kus riigid, kelle suhtumine

ebademokraatlikesse ja sõdivatesse riikidesse on sallivam, ostavad Rootsist relvi, et eksportida need edasi, ilma et Rootsi saaks seda kontrollida.

Me tahame olla kindlad, et kaitseotstarbelised tooted, mida me müüme, ei satu valede inimeste kätte. Seda kindlust pakubki lõppkasutaja sertifikaadi kehtestamine. Seepärast toetan ma täiskogu istungil esitatud kompromissi täie veendumusega ja soovin suurepärase töö eest tänada kõiki, kes on selles osalenud.

Barbara Weiler (PSE). – (*DE*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Ma hindan Heide Rühle tööd kõrgelt ja arvatavasti hääletan homme selle poolt, kuid mul on siiski teatud sisulisi ja menetluslikke küsimusi.

Kaitseotstarbeliste toodete ühisturg ja konkurentsivõime edendamine ei ole minu arvates eesmärgid omaette. Meie, Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon, ei taha Euroopa Liidu taasmilitariseerimist. Me püüame selle õigusakti abil midagi muud saavutada. Me tahame suuremat läbipaistvust ja seda me ka saame. Me tahame tõhusamat liikmesriikidevahelist koostööd, mille tulemuseks on ka riikide kaitse-eelarve kulude vähenemine. Ning ei tohi alahinnata – seda ütlen ma eelkõige parlamendi ühele poolele –, et eelkõige aitavad need siduvad eeskirjad tõkestada korruptsiooni. Me kõik teame, kui korruptsioonialdis see sektor võib olla.

Teine läbirääkimiste positiivne tulemus oli see, et mõne riigi, näiteks Rootsi ja Saksamaa rangeid ekspordipiiranguid ei ole vähendatud.

Siiski on selles meepotis kaks tõrvatilka. Esimene on see, et minu ettepanek kohaldada esmakordselt demokraatlikku kontrolli parlamentaarse järelevalve abil lükati kahjuks siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis tagasi. Teine tõrvatilk on see, et me ei saanud seda ettepanekut uuesti esitada, sest me ei olnud pidanud nõuetekohast parlamentaarset arutelu. Me ei räägi siinkohal tennistest, vaid ohtlikest kaupadest, ning seepärast leian ma, et mitteametlikud kolmepoolsed läbirääkimised, nagu neid nii kahjutult nimetatakse, olgu need siis kliimamuutuste paketi, mänguasju või muud käsitlevate õigusaktide teemal, ei kuulu tänapäevasesse parlamenti.

Marian Zlotea (PPE-DE). – (RO) Sooviksin alustuseks õnnitleda raportöör Heide Rühlet ja Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni variraportööri Jacques Touboni suurepärase töö eest, pidades silmas selle raporti tehnilist laadi.

Austatud juhataja! Praegu on meil 27 riiklikku kaitsevarustuse turgu. Teisisõnu on meie probleemiks ressursside ebatõhus kasutamine. Poolthääle andmine ettepanekule võtta vastu direktiiv võib liikmesriikide jaoks tähistada märkimisväärset sammu kaitseküsimustes. Sellega kohaldataks kaitseotstarbeliste toodete uut standarditud lubade süsteemi.

Liikmesriigid peavad tegema otsuse igat liiki lubade tingimuste, sealhulgas igas loas reguleeritud tooteliike puudutavate tingimuste kehtestamise kohta, võttes aluseks äriühingud, kes neid lube kasutavad. Kui äriühing soovib osta toodet, mille aluseks on teises liikmesriigis väljastatud luba, peab tema enda liikmesriik selle sertifitseerima. Kaitseotstarbeliste toodete ja teenuste veolubade eri liikide kehtestamine ELis vähendaks tõkkeid, mis takistavad praegu kaitseotstarbeliste toodete vaba liikumist ja vahetamist siseturul, ning muudaks ühtlasi konkurentsi vähem moonutatuks.

Nende meetmete rakendamine on vaid üks osa tohutu suurest algatusest, mille eesmärk on kiirendada tempot, millega julgeoleku- ja kaitsealaste riigihangete projekte – mõistagi kooskõlas rahvusvaheliste konventsioonidega – ette võetakse ja mille eesmärgiks on seda protsessi ka hõlbustada.

Lõpetuseks soovin väljendada veendumust, et läbirääkimiste tulemusel saavutatud kompromissmuudatusettepanekud kindlustavad kõikidele kasutoova lahenduse. Aitäh.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Austatud juhataja! Samas kui paljud tõhusa ühtse turu elemendid võivad olla teretulnud, on kaitsevaldkonna ja seega ka kaitsetööstuse laiendamise näol tegemist väga erilise juhtumiga – neil on ainulaadne riiklikult strateegiline tähtsus.

Nagu juba öeldud, moodustavad ELi 27 liikmesriigist kuue kaitsekulutused enam kui 80% ning teadus- ja arendustegevuse kulud 98%. Need kuus riiki töötavad juba vabatahtliku raamistiku alusel välja ühist lubade andmise korda. Niisiis pean ma küsima, miks komisjon arvab, et sedalaadi direktiiv on nii oluline.

Ma pean tunnistama, et see tundub kahjutu. Minu meelest ei looda selle alusel ühenduse pädevust kaitsesektori kaubanduses. Kaitsetööstuse huvipooled, kellega ma olen nõu pidanud, paistavad rahul olevat, kuid proua Rühle arvab, et küsimus on karistustes ja ekspordikontrollis, ning volinik Verheugen on selle seisukoha heaks kiitnud. Härra Toubon rõhutab, et eksporti ei käsitleta dokumendis üldse.

Ma täheldan, et komisjonile antakse ülesanne vaadata direktiivi kohaldamine läbi ning komisjon hindab selle mõju Euroopa kaitsevarustuse turu ja Euroopa kaitsealase tehnoloogilise ja tööstusliku baasi arengule. Komisjoni poolt oleks ebatavaline kulutada nii palju aega sellisele ettevõtmisele, kui selle eesmärk on üksnes eeskirju ja menetlusi lihtsustada.

Minu arvates on kummaline, et kui Ühendkuningriigis on kõikide ELi liikmesriikide hulgas suurim kaitsetööstus, on direktiivis väga vähe sellist, mis oleks Ühendkuningriigile kasulik. Bürokraatiat on tõepoolest juurde tulnud ja tuleks kehtestada sertifitseeritud äriühingute uus kontseptsioon. Ma ei ole kindel, et see on ühe direktiivi jaoks piisav põhjendus, et seda võiks pidada lihtsalt üsna kahjutuks.

Kindlasti on see samm ELi suurema osalemise poole kaitsevaldkonnas. Me peaksime saama kinnitust, et kaubanduslikud ja tööstuslikud hüved on nii olulised, et need õigustavad sellist õigusakti. Samuti peaksime veenduma, et kui ühendusesisese kaubanduse tõkkeid vähendatakse, siis pole kaitsesektori kaubanduses ELi-väliste riikidega täiendavaid peidetud takistusi. Ma soovin nõukogult ja komisjonilt selle punkti kohta kinnitust.

Ioan Mircea Paşcu (PSE). – Austatud juhataja! Ma rõõmustan arutatava direktiivi üle, sest sellega astutakse suur samm kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo riiklike kordade bürokraatia lihtsustamisel.

Ma hindan seda, et direktiiviga saavutatakse selle eesmärk vähendada ebakindlust seoses antud liiki toodete ringlusega ühenduses, kuid samas säilitatakse selles küsimuses riiklik otsustusõigus.

Samuti aitab see – võib-olla küll kaudselt – kaasa tuua väga mitmekesise turu ühtsemaks muutumise ja standardimise, mis aitab omakorda kaasa kaitse-, julgeoleku- ja välispoliitika lõimumisele Euroopa Liidus. Probleem seisneb praktilises kohaldamises, mis tähendab, et praegu kehtestatavaid norme ei tohiks eranditega ära nullida. Erandeid aga ei saa täielikult välistada, kui arvestada teema tundlikku laadi.

Lõpetuseks ütlen, et arutatav direktiiv või pigem selle edaspidine parandamine on kasulik ka sellepärast, et nii hakkavad selguma kaitse ja julgeoleku valdkonna edasise lõimumise piirid, mis on antud hetkel liikmesriikidele vastuvõetavad.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (*PL*) Austatud juhataja! Ma ei ole härra Van Ordeni esitatud lähenemisviisiga nõus ja soovin selgitada selle põhjust. Me kaalume konkreetse majandussektori reguleerimist, ühtlustamist, menetluste lihtsustamist, ühtsete eeskirjade kehtestamist ettevõtetele ja ka välisturgusid käsitleva kodukorra kohaldamist. Seepärast on see tähtis valdkond ka iga üksiku liikmesriigi majanduse seisukohalt. Kui riikidele antakse suurem vabadus, saavad nad neid võimalusi ära kasutada. Lisaks on see kõik oluline ka meie seisundi jaoks rahvusvahelistel turgudel. Ma soovin rõhutada, et nii Euroopa Parlamenti, mille liikmed me oleme, kui ka Euroopa Liitu ennast puudutab maailma ja selle eri piirkondade üldine olukord. Samuti puudutavad meid küsimused, mis on seotud rahu ja konfliktiga.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Austatud juhataja, daamid ja härrad! Ma tahaksin esitada kaks lühikest märkust.

Küsimusi, mis ümbritsevad relvaekspordi kontrolli Euroopa Liidu välistes riikides ning desarmeerimist ja relvakontrolli üldiselt, ei saa lahendada siseturgu käsitlevas direktiivis. Neid saab lahendada üksnes siis, kui meil ei oleks Euroopa Liidus mitte ainult ühine, vaid ühenduse välis- ja julgeolekupoliitika. Kuid seda meil ei ole. Seepärast peame jääma selle juurde, mida me saame teha, ja seda puudutab mu teine märkus.

Nii kaua, kui me Euroopa Liidu liikmesriikides leiame, et kaitsejõud on vajalikud, ja nii kaua, kui me usume, et saame tagada oma julgeoleku üksnes kaitsejõudude pidamisega – või äkki peaks ütlema, et samuti kaitsejõudude pidamisega, on Euroopa maksumaksjatel õigus saada oma raha eest nii tõhusat teenust kui võimalik. Euroopa kaitseotstarbeliste toodete turg on lihtsalt ebatõhus. See raiskab uskumatul hulgal raha, mida võiks parem kasutada selleks, et osta tänapäevasemaid kõrgtehnoloogilisi relvi, mis oleksid kaitsejõudude jaoks kasulikumad, ja parandada Euroopa julgeolekut. Kui te küsite endilt, kuidas saab olla nii, et Euroopa kaitse maksab kokku peaaegu 40% USA kaitse-eelarvest, kuid Euroopa kaitsejõudude tõhusus ja tulemuslikkus on alla 10% USA relvajõudude omast, siis näete, milles probleem seisneb. Probleem seisneb muu hulgas asjaolus, et meil on see ebavajalikult keeruline ja kallis ühendusesisese relvaturu loasüsteem.

Juba sellega, kui kaotame loasüsteemi, mis meil ikka veel olemas on, suudame kokku hoida 450 miljonit eurot aastas – ainuüksi selle toiminguga. Selle liikmesriigi jaoks, millele viitas härra Van Orden ja mis saaks tulevikus kulutada märkimisväärse osa kokkuhoitud rahast oma kaitse-eelarvele, oli see niikuinii piisav põhjus komisjoni ettepanekut toetada. Me peame pöörama tähelepanu Euroopa kaitseotstarbeliste toodete turu paranenud toimivusele ehk teisisõnu meie kaitse- ja julgeolekuvaldkonna paranenud tõhususele – sest

ET

tegelikkuses on asi just selles – ning meie sõltuvuse vähendamisele relvadest, mis on pärit väljaspool Euroopat asuvatest riikidest. Selle direktiiviga kõrvuti on veel üks direktiiv – kaitsevaldkonna riigihangete direktiiv, mida Euroopa Parlamendis alles hakatakse arutama. Komisjon esitas meelega need kaks direktiivi ühe paketina, sest need kaks meedet on täielikult tõhusad üksnes siis, kui teine osa võetakse ka vastu. Seepärast soovin ma lõpetuseks paluda teil lisaks praegusele eelnõule vastu võtta ka varsti esitatav Euroopa kaitsevaldkonna riigihankeid käsitlev eelnõu.

Heide Rühle, *raportöör*. – (*DE*) Austatud juhataja! Ka mina soovin üle korrata, et see on siseturgu, mitte välispoliitikat käsitlev direktiiv. Minu arvates on see väga tähtis. Välispoliitika valdkonnas ei oleks meil lihtsalt võimalik direktiivi vastu võtta. Sellistes küsimustes peetakse Euroopa Parlamendiga üksnes nõu ja ta ei saa kaasotsustamismenetluses osaleda. Siseturgu käsitleva direktiivi korral on meil täielik kaasotsustamisõigus ja seepärast oleme suutnud tuua läbipaistvust sektorisse, mis oli varem liigagi varjatud.

Ma soovin lihtsalt vastata härra Pflügerile, kes tõstatas oligopoolse olukorra ohu teema. Mis meil praegu on? Meil on ILO, mille raames suuremad riigid juba teevad koostööd ja on muutnud omavahelise veo lihtsamaks. Nüüd püüame me läbipaistvate eeskirjade alusel avada kogu siseturu, millega kaasnevad liikmesriikidele ja ettevõtjatele kohustused. Seda tehes seisame tegelikult selle oligopoolse olukorra vastu, nii et teie argument ei pea vett.

Tahan vastata ka teisele küsimusele, mis puudutab nimelt seda, mida me teeme, et tagada käesoleva direktiivi rakendamine, teisisõnu, mida me teeme selle jõustamiseks ja mida võtame ette eranditega. Mis puudutab rakendamist, siis komisjon annab Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru, sest meie kõigi jaoks on selge, et me avastame siin tundmatut maad ning seda sammu peavad toetama korrapärased kontrollid ja liikmesriikidevahelise usalduse loomine.

Kõik see on ka direktiivis sätestatud. Mis puutub muudatustesse, siis meie, parlamendikomisjon, nõudsime – mis on minu arvates väga oluline –, et muudatusi võiks teha üksnes komisjoni ja Euroopa Parlamendi nõusolekul, nii et erandid kehtestataks üksnes siis, kui Euroopa Parlament nõustub nendega. See tagab meile kontrolliga regulatiivmenetluse ja ma leian, et ka see on oluline edasiminek, sest me tahame ju saavutada just selle sektori standardimist, selgeid ja läbipaistvaid eeskirju, arusaadavust ja tõhusamat kontrolli.

Minu meelest saame kõike seda saavutada siseturu alusel ning me ei olekski seda muudel alustel saavutada saanud. Seepärast ei mõista ma üldse härra Pflügeri kriitikat.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 16. detsembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Bogdan Golik (PSE), *kirjalikult.* – (*PL*) Ma soovin avaldada toetust ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta (KOM(2007)0765).

Tuleb märkida, et ELi liikmesriigid jätsid kaitseotstarbeliste toodete veo järjepidevalt riiklike eeskirjade paljususe tõttu Euroopa lõimumisest välja. Selle tagajärjel ei olnud kaitseturud avatud ja see avaldas negatiivset mõju kõikidele ELi liikmesriikidele. Lõimumise ja reformi kiirendamine relvasektoris suurendab ka Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika tõhusust.

Kaitseotstarbeliste toodete veo tingimuste lihtsustamise direktiivi sätetel on soodne mõju menetluste läbipaistvuse suurendamisele, sest sellega kehtestatakse kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo kohta ühtsed ja lihtsamad põhimõtted. See tähendab paranenud varustuskindlust ja usaldusväärsust, Euroopa kaitsetööstuse paremat konkurentsivõimet ja suuremat usaldust Euroopa Liidu liikmesriikide vahel.

Veenva poliitika jaoks peab olema piisavalt vahendeid. Rahalisest küljest ja toimivuse seisukohast on kasulik lubade väljastamise tingimuste ja menetluste lihtsustamise raames ühtlustada kaitseotstarbeliste toodete veo põhimõtted. Ma toetan direktiivi eelnõud, millega ühtlustatakse liikmesriikide selle valdkonna õigusnormid. See on õige arengusuund. See aitab avada liikmesriikide turge, tugevdada kaubandussuhteid ELi ja kolmandate riikide vahel ning samuti võimaldab see VKEdel teha ühenduse siseturul koostööd.

Daniel Strož (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*CS*) Üks peamisi põhjuseid, mis suur osa ELi kodanikest on niinimetatud Lissaboni lepingu vastu, on asjaolu, et see kinnitab ja samal ajal tugevdab ELi militariseerimist, selle asemel et lasta ELil areneda täiesti rahumeelse projektina. ELi militariseerimisele on kindlalt vastu astunud

peamiselt Euroopa vasakpoolsed. Raport, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta (A60410/2008), on ELi militariseerimise tüüpiline näide. Selliste süütute ja eksitavate mõistete nagu "kaitsevarustus" või "Euroopa kaitsetööstus" kattevarjus on selle eesmärk Euroopa Liidu relvakaubanduse ja relvatootmise põhjalik lihtsustamine ja tugevdamine, kusjuures seda kõike esitatakse nii, nagu see oleks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks majanduslikult kasulik. Sellised argumendid ei ole nii tõsises ja tundlikus valdkonnas vastuvõetavad. ELi militariseerimine, sealhulgas relvatootmine, on tee, mida EL peaks kindlasti vältima.

18. Mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitus (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel Matthias Groote koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heidetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (KOM(2007)0851 – C6-0007/2008 – 2007/0295(COD)) (A6-0329/2008).

Matthias Groote, *raportöör.* – (*DE*) Austatud juhataja, volinik Verheugen, lugupeetud kolleegid! Kõigepealt soovin ma tänada variraportööre nende suurepärase ja tulemusrikka koostöö eest kogu õigusloomeprotsessi jooksul. Samuti soovin tänada eesistujariiki Prantsusmaad selle eest, et suutsime nüüd lõpetada selle õigusloomeprotsessi kompromissiga. Sellele aitas eesistujariik väga palju kaasa.

Homme toimub Euroopa Parlamendis raskeveokite (Euro VI) heitenormidega seotud kompromisspaketi hääletus. Raskeveokite uued heitenormid on seotud saasteainete, mitte kasvuhoonegaaside vähendamisega. Mõnikord aetakse neid segamini.

Euro VI on Euroopa õhukvaliteedi parandamise oluline vahend. Eelkõige vähendatakse Euro VI abil peenosakeste ja lämmastikoksiidide kogust. Ainuüksi peenosakesed põhjustavad Euroopas rohkem kui 348 000 enneaegset surma ja seetõttu oleks ma siinkohal ehk isegi nõudlikumate piirväärtuste kehtestamist lootnud. Selleks annavad alust ka tehnilised uurimused. Kuid siiski on homne hääletus ja terve pakett hea kompromiss, nagu ma juba ütlesin. Võrreldes praeguse heitenormiga VI, mida on kohaldatud alates 1. oktoobrist 2008, saavutame selle, et ainuüksi peenosakeste kogust vähendatakse 66% ja lämmastikoksiide kogust enam kui 80% võrra. Lämmastikoksiidid on eriti ohtlikud imikutele, lastele ja vanematele inimestele, sest need põhjustavad osooni moodustumise maapinna ligidal.

Soovin kasutada ka võimalust, et rääkida rakenduskuupäevast. Me oleme suutnud tuua rakenduskuupäeva ettepoole, nii et Euro VI tuleb varem ja seeläbi paraneb õhukvaliteet. Üldjoontes oleme saavutanud rahuldava kompromissi, sest see dokument parandab kahtlemata nii õhu- kui ka elukvaliteeti.

Peaaegu kaks aastat tagasi arutasime siin parlamendis sõiduautode Euro V ja Euro VI kohaseid heitkoguste piirväärtusi ja võtsime need vastu. Rakendusmeetmete koostamisel ilmnes, et selles valdkonnas on esinenud viivitusi. Ma pean veel kord selgelt välja ütlema, et seda ei tohi juhtuda antud õigusloomeprotsessis – tootjad peavad aegsasti kätte saama kogu vajaliku teabe. Seepärast on mul ülimalt hea meel, et komisjon teeb nüüd kindlasti avalduse ja ütleb, et me saame rakendusmeetmetega arvestada hiljemalt 2010. aasta märtsi lõpuks ehk alates 1. aprillist 2010.

Viimasel täiskogu istungjärgul arutasime volinik Verheugeniga autotööstuse kriisi. Märkisime siis, et kommertsveokite sektoris on müüdud ühikute arv järsult vähenenud, ja seepärast on mul hea meel, et me oleme antud õigusaktiga suutnud luua vahendi, mis võimaldab liikmesriikidel teha maksusoodustusi, et Euro VI kohaseid heitenorme varem kehtestada. Kahtlemata kosutab see majandust ning aitab parandada õhukvaliteeti, elukvaliteeti ja igaühe tervist.

Ma tänan veel kord kõiki asjaosalisi ja ootan sel teemal kindlasti huvitavat arutelu.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud daamid ja härrad! Lubage mul kõigepealt avaldada siirast tänu raportöör Grootele tema pühendunud koostöö eest seoses selle ettepanekuga.

Me käsitleme olulist määrust, mis kujutab endast otsustavat sammu üle maailma ühtlustatud sätete kehtestamisel raskeveokite ja busside saasteainete heitkoguste kohta. Ma soovin rääkida millestki, millele härra Groote viitas – nimelt sellest, et me teeme seda Euroopa Liidu kommertsveokite turu uskumatult järsu languse taustal, sest kommertsveokite turg on saanud palju tugevama löögi kui sõiduautode turg. Seda asjaolu avalikkus eriti ei märka, sest enamik inimesi raskeveokeid ei osta. Sellest hoolimata on sellel tohutud

ET

majanduslikud tagajärjed ja see olukord teeb komisjonile suurt muret. Ka seda silmas pidades on oluline pakkuda tootjatele õiguskindlust ja selget õiguslikku raamistikku, et nad teaksid, mida neilt oodatakse. Seepärast tehakse otsus Euro VI normide kohta juba praegu, see tähendab ajal, mil Euro V normid on tegelikult alles äsja jõustunud.

Euro VI ettepanek koostati koos programmiga "Puhas õhk Euroopale" ehk CAFE ning õhusaaste vähendamise temaatilise strateegiaga. Selle strateegia alusel on maanteeliikluse valdkonnas üldiselt ja ka muudes valdkondades vaja saasteainete heitkoguseid veelgi vähendada, et EL täidaks õhukvaliteedi parandamise eesmärke. Me tahame, et inimeste tervisele oleks võimalikult vähe kahjulikku mõju. Samuti soovime üldiselt keskkonda paremini kaitsta.

Üldisesse strateegiasse kuuluva Euro VI normidel põhinevad piirväärtused vähendavad märkimisväärselt tahmaosakeste ja lämmastikoksiidide heitkoguseid, võrreldes taas kord Euro V etapiga, mis jõustus selle aasta 1. oktoobril. Üks täiesti uus asi on õhku paisatavate tahkete osakeste koguse piirväärtuse kehtestamine, mille abil jälgitakse mootorist õhku paisatavate ülipeente osakeste hulka. Lisaks kehtestatakse uued sätted raskeveokite heitkoguste jälgimise kohta tegelikus tööolukorras ning remondi- ja hooldusteabe kättesaadavuse kohta. See vastab sätetele, mille oleme juba esitanud kergesõidukeid käsitlevates määrustes.

Käesoleva ettepaneku vastuvõtmine on oluline ka seepärast, et selle abil viiakse ellu mitu olulist CARS 21 protsessi raames esitatud soovitust. Esimene on parem õigusloome – ettepanekus võetakse arvesse avaliku Interneti-konsultatsiooni teel saadud arvamusi isikutelt, keda ettepanek mõjutab. Lisaks põhinevad tehnilised sätted nõuetekohaselt läbi viidud mõjuhinnangu alusel välja selgitatud kulude-tulude analüüsil. Teiseks lihtsustatakse kohaldatavat õigust märkimisväärselt. Kui ettepanekut hakatakse kohaldama kõikide uute sõidukite suhtes, tühistatakse kuus varasemat õigusakti. Kolmandaks on tegemist ülemaailmse ühtlustamisega. Kasutusele võetakse uus katsetus- ja mõõtmismetoodika, mille on välja töötanud Genfis asuv ÜRO Euroopa Majanduskomisjon, ning tahkete osakeste ja lämmastikoksiidide piirväärtused on nüüd samasugused nagu need, mida kohaldatakse Ameerika Ühendriikides.

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni tihe koostöö oli läbirääkimiste edukuseks otsustava tähtsusega ning see koostöö laabus väga hästi. Selle eest olen ma eriti tänulik raportöörile. Komisjonil on hea meel kinnitada kõik raportööri esitatud kompromissmuudatusettepanekud. Samuti on mul hea meel esitada raportööri palutud avaldus ja tegelikult teen seda isegi natuke paremini, kui raportöör palus.

"Komisjon avaldab, et tehnilised meetmed, mille abil rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heidetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust, edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule kontrolliga regulatiivmenetluse korras enne 31. detsembrit 2009.

Anja Weisgerber, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostaja. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Kõigepealt tahan avaldada raportöör Matthias Grootele ja variraportööridele siirast tänu tulemusrikka koostöö eest. Nende abiga sai võimalikuks see, et väga tehnilises dokumendis jõuti kokkuleppele juba esimesel lugemisel.

Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni variraportöörina on mul meie hääletus peenosakeste direktiivi läbivaatamise üle veel väga hästi meeles. Ka siis olin ma variraportöör. Toona saavutasime selle, et komisjon allkirjastas avalduse, milles ta kohustus esitama meetmed, millega võideldakse peenosakeste vastu nende tekkekohas. Uus Euro VI määrus raskeveokite ja busside kohta on üks meetmetest, mida me oleme nõudnud. Selle määrusega võideldakse peenosakeste vastu juba nende õhkupaiskamisel, nende tekkekohas – seal, kus neid tegelikult tekitatakse. Uued Euro VI normid aitavad seega diiselmootoriga raskeveokite ja busside peenosakeste heitkoguseid vähendada Euro V normidega võrreldes 66% ning bensiinimootoriga sõidukite lämmastikoksiidi (NO_x) heitkoguseid vähendatakse veel 80%.

Et neid uusi nõudlikke heitenorme oleks tegelikult võimalik saavutada, tuleb juba varakult avalikustada rakendusmeetmed, millega kehtestatakse üksikasjalikult täpsed tehnilised näitajad. Sellepärast on mul loomulikult väga hea meel volinik Verheugeni äsjase avalduse üle, milles komisjon võtab kohustuse esitada rakendusmeetmed Euroopa Parlamendile ja nõukogule väga kiiresti – kiiremini, kui alguses kavas oli.

Samuti on minu arvates väga oluline remondi- ja hooldusteabe kättesaadavus sõltumatutele ettevõtjatele. Sõltumatud ettevõtjad on sõltumatud töökojad, autoklubid ja autoabi teenuste osutajad. Kui me tahame remonditöö valdkonnas tagada toimiva konkurentsi, peame kindlustama neile kõnealuse teabe kättesaadavuse,

ja selles määruses oleme selle saavutanud. See mõjub hästi nii konkurentsile, remonditöö hindadele, liiklusohutusele kui ka tarbijatele.

Johannes Blokland, *transpordi- ja turismikomisjoni arvamuse koostaja.* – (*NL*) Austatud juhataja! Mõni aeg tagasi sel aastal kirjutasin ma transpordi- ja turismikomisjoni nimel arvamuse Euro VI kohta. Kaubavedu raskeveokitega on sektor, mis on olnud sunnitud vähendama kahjulike ainete, sealhulgas lämmastikoksiidi ja peenosakeste heitkoguseid viimaste aastate jooksul mitu korda. Euro VI kohane standardimine tähendab õigust kehtestada mootoritele lisanõudeid.

Sellisena aitab see määrus suuresti kaasa õhukvaliteedi paranemisele ja seega ka rahvatervise paranemisele. On ülimalt tähtis, et need uued heitkoguste nõuded jõustuksid võimalikult kiiresti. On ütlematagi selge, et tööstusel on kohanemiseks aega tarvis. Aega tuleks anda nii palju kui vaja.

Kui dokumendi üle Euroopa Parlamendis arutelusid peeti, kogesin ma midagi erakordset. Transpordi- ja turismikomisjon mõtles näiteks andmekogumise teemal hääletades keskkonnahoidlikumalt kui keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon. Õnneks oli läbirääkimiste lõplikuks tulemuseks õigusakt, mis jõustub kiiresti.

Ma soovin tänada Matthias Grootet pingutuste eest selle tulemuse saavutamisel ja volinikku tema avalduse eest.

Richard Seeber, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja! Ka mina soovin kolleeg Grootet selle raporti puhul õnnitleda. Ta oli selle koostamisel väga koostööaldis. Lõppude lõpuks ei tohi keskkonnakaitset majanduskriisi ohvriks tuua ning on hea, et meie ees on raport, mis näitab selgelt teed tulevikku ja sisaldab väga kaugeleulatuvaid eesmärke – näiteks tahkete osakeste vähendamist 66% võrra ja lämmastikoksiidi vähendamist 80% võrra.

Kuid ma meenutaksin parlamendile, et kogu maanteeliiklus on Euroopas muutumas järjest tõsisemaks probleemiks. See on järjepidevalt ja kõige kiirema tempoga kasvav sektor. Mõelge kas või süsinikdioksiidiga seotud probleemidele. Meil on homme võimalik põhjalikumalt selle teema üle arutleda. Me teame, et igasuguse liikluse maht suureneb, ja ma usun, et komisjonil on nüüd tõesti aeg tegelda tänapäeva maailma liikluse probleemidega terviklikult, mitte ainult püstitada selle valdkonna üksikutes dokumentides eesmärke, mis on vägagi kaugeleulatuvad.

Isegi kui me hakkame nüüd kasutama keskkonnasäästlikke raskeveokeid, mis tekitavad kindlasti varasemast vähem heitkoguseid, on infrastruktuuril ikkagi oma piirid. Te vaadake vaid meie kiirteid! Paljudes liikmesriikides on need autosid nii täis, et tulevikus ei suuda isegi kõige keskkonnasäästlikumad Euro VI-le vastavad raskeveokid sealt enam läbi pääseda, isegi kui mitte arvestada seda suurt hulka sõiduautosid, millega inimesed liiklusummikutes istuvad.

Seepärast on vaja mõelda kõikehõlmavalt ja mulle tundub, et kogu veovaldkond vajab kapitaalremonti. Minu arvates on selle raporti juures positiivne esiteks see, et tal on kaugeleulatuvad eesmärgid, ja teiseks see, et komisjon kavatseb esitada ka realistlikud mõõtmismeetodid. Meie Tiroolis oleme avastanud, et olemasolevad mõõtmismeetodid on tegelikult ebaõnnestunud ja et praktikas oli raskeveokite kohta kehtiva Euro 0 ja Euro III või Euro IV erinevus väga väike.

Samuti on minu arvates hea, et remonditeabe kättesaadavus tagatakse kõikidele. Ma usun, et see on eelkõige kodanike jaoks oluline argument, miks selle dokumendiga nõustuda, sest see tähendab, et kõikidel inimestel on võimalik vabalt töökodasid valida.

Silvia-Adriana Țicău, *fraktsiooni PSE nimel*. – (RO) Ma tunnustan raportöör Grootet. Komisjon on teinud ettepaneku diiselmootoritest õhku paisatavate tahkete osakeste heitkoguste 60% vähendamise ja lämmastikoksiidide 80% vähendamise kohta. Selle saavutamiseks peame seega võtma kasutusele diislikütuse tahkete osakeste filtrid või töötama ümber heitgaase ja võtma tarvitusele valikulised katalüütilised redutseerimisseadmed.

Komisjoni ettepanek on seotud ka ottomootoritega ning selles kehtestatakse nõuded heitkoguste ühtse katsetus- ja mõõtmismetoodika ning pardadiagnostikasüsteemide juurutamise kohta. Need ühtlustatakse ülemaailmsel tasandil. Mainitud süsteemid on sõidukite kasutamisel olulised abivahendid heitkoguste kontrollimiseks. Kui lämmastikoksiidi heitkoguste piirväärtused kehtestatakse varakult, pakub see autotootjatele kindlust pikaajaliseks planeerimiseks Euroopa tasandil.

Mul on hea meel, et liikmesriikidel on võimalik pakkuda finantssoodustusi uutele turule toodavatele sõidukitele, mis vastavad käesoleva määruse sätetele. Eriti praeguse kliimamuutuse ja majanduskriisi taustal aidatakse nende soodustustega kaasa energiatõhusamate ja keskkonnahoidlikumate autode tootmisele. Aitäh

Holger Krahmer, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja! Kui me võtame homme raskeveokeid käsitleva Euro VI vastu, teeme seda väga heade traditsioonide kohaselt. Alles hiljuti, käesoleval ametiajal, hääletasime sõiduautosid käsitlevat Euro V ja Euro VI ja jätkasime sellega Euroopas sõidukite heitgaaside normide edulugu – praegusel juhul raskeveokitega. Siinkohal tahan avaldada erilist tänu raportöör Matthias Grootele, kellega ma sain taas teha edukat koostööd. Me toome jällegi ühiselt ja tulemuslikult õigusakti esimesele lugemisele, nii et tööstusele tagatakse planeerimiseks kindlustunne ja loomulikult kindlustatakse korralik keskkonnakaitse.

Tänu kokkuleppele nõukogu ja komisjoniga on loodud rakenduskõlblik õigusakt. Raskeveokite heitgaasides sisalduvate saasteainete piirväärtusi muudetakse nõudlikul moel ja ajakava on karmistatud. Uued piirväärtused jõustuvad varem, kui komisjon alguses välja pakkus. Selle õnnestumise korral aitame palju kaasa, et kaitsta keskkonda ja hoida Euroopa kodanike tervist, seadmata tootjaid liiga suure löögi alla. Selle määruse jõustumine on komisjoni ettepanekuga võrreldes peaaegu aasta võrra ettepoole nihutatud ja ikkagi on arvesse võetud tootjate tootmistsükleid ja planeerimistähtaegu.

Mul on hea meel, et komisjon on õppinud minevikus tehtud vigadest ning nõustunud komiteemenetluse ja rakendusmeetmete esitamise tähtajaga. Sel viisil hoiame loodetavasti ära sellise viivituse, nagu oli sõiduautosid käsitleva Euro V kehtestamisel.

Ettepanekus esitatud arvud heitkoguste vähendamise kohta on muljetavaldavad: 66% vähem tahma ja 80% vähem lämmastikoksiide. Mis puudutab saasteainete heitkoguste vähendamist, siis tootjad tegutsevad tehniliselt saavutatava taseme piiril. Maksimaalseid parandusi saab alati teha – ja ma usun selles mõttes täielikult Euroopa tootjate loovusesse ja leidlikkusesse –, aga mida lähemale me nulltasemele jõuame, seda kallimaks muutub tehnoloogia. Seda arvestades on liikluses olevate autode uuendamine järjest olulisem. Saasteaineid ohtralt tekitavad vanad romud, mis ei ole juba aastaid vastanud kohaldatavatele normidele, tuleb teedelt kõrvaldada. See parandaks heitkogustega seotud olukorda kiiremini ja hõlpsamalt kui kallis mootori seadistamine.

Leopold Józef Rutowicz, *fraktsiooni UEN nimel.* – (*PL*) Austatud juhataja! Härra Groote raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust ja mille eesmärk on vähendada raskeveokite tekitatud saasteaineid, on väga oluline dokument nii keskkonnakaitse kui ka kodanike tervise seisukohalt.

See sisaldab kohustust vähendada heitkoguseid tasemeni, mis on lähedane juba kasutusel olevaid sõidukeid ja mootoreid käsitlevale Euro VI-le. See tähendab, et hooldustöökojad peavad saama kätte tehnilise teabe ja eeskirjad mootorite vajalikuga varustamise kohta. Töökojad peavad hankima seadmed, mida on vaja mootori omaduste hindamiseks selle töö ajal. Määruse rakendamine nõuab sõltumatu kontrolli süsteemi, et tagada sõidukite kohandamine nii, et nad vastaksid vastuvõetud nõuetele. Sellise süsteemi loomine võtab aega ja nõuab vahendeid, mida on praeguses kriisiolukorras raske leida.

Ma pooldan komisjoni arvamuse kohta esitatud muudatusettepanekuid. Soovin tänada raportööri kogu töö eest, mida ta on selle dokumendi kallal teinud. Meie toetame seda raportit.

Urszula Krupa, *fraktsiooni* IND/DEM *nimel.* – (*PL*) Austatud juhataja! Ettepanek võtta vastu määrus, milles käsitletakse mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heidetega, on koostatud eesmärgiga kehtestada mootorite tootmise põhimõtete ühtne kogum, et tagada sellega looduskeskkonna kõrgetasemeline kaitse. Tegelikult tõrjutakse kavandatud Euroopa Liidu normidega lihtsalt mootoreid valmistavad väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted Euroopa turult välja. Lisaks peaksid uued mootorid töötama alternatiivkütusega ning tootjad on kohustatud kõiki müüdavaid, registreeritavaid või turule viidavaid sõidukeid vastavalt kohandama. Kõiki saasteainete heitkoguste mõõtmiseks kasutatavaid seadmeid tuleb samuti kohandada. Vaid suured veoettevõtjad ja äriühingud on suutelised toime tulema sellises suurusjärgus teadustöö ja organisatsiooniliste nõuetega.

Käesoleva määruse sätetele mittevastavate uute sõidukite vastavustunnistusi riigiasutused alates 1. oktoobrist 2014 enam ei aktsepteeri. On vägagi tõenäoline, et Poolas lõpetab hulk veoettevõtjaid ja mootoritootmisfirmasid, näiteks Andoria, lihtsalt tegevuse. Idee kehtestada Euroopa Liidu õigusakt, millel on ühesugune mõju kõikides liikmesriikides ja mis teenib kõikide liikmesriikide huve, on müüt. Nõrgemate

ja vaesemate ettevõtjate kõrvaldamine toob mõistagi kasu suurtele äriühingutele ja need asuvad põhiliselt Saksamaal.

Juba praegu on ilmne, et enamik kogu energia ja kliimamuutuse paketi dokumente võivad tõepoolest tagada ühtekuuluvuse ja majandusarengu vastavalt säästva arengu põhimõtetele suurte ja rikaste riikide ja ettevõtjate jaoks. Poola teadlased leiavad aga, et see pakett maksab vähemalt 500 miljardit zlotti. See põhjustab majanduskrahhi ning tohutu kulude ja toiduainehindade tõusu, sest transpordivahendid on vaja välja vahetada. Selle tagajärjel elanikkond vaesub.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (*PL*) Austatud juhataja! Me anname praeguse parlamendikoosseisu ametiajal välja veel ühe määruse, mis sisuliselt sulgeb transpordi ja transpordivahenditega seotud keskkonnamõju ja õhukvaliteedi kaitset käsitlevate määruste ringi. See on olnud suur ettevõtmine, mille lõpetab käesolev dokument.

Nimetagem asju õige nimega. Euroopa suhtub looduse ja keskkonna kaitsmisse tõsiselt, kuid ta peab selle eest ka teatud hinda maksma. Loomulikult kaasneb sellega suur majanduslik pingutus, kuigi ehk mitte nii suur, nagu eelkõneleja ütles. Sõidukiomanikud peavad kindlasti suure majandusliku pingutuse tegema juba praegu – ajal, mil transpordisektoris on niivõrd tõsine finantskriis. Sõidukite vähesem ostmine võiks olla üks lahendus, kuid see võib tähendada, et tootjad kannatavad langenud nõudluse tõttu. Et meie määrus saavutaks oma eesmärgi ja täidaks otstarvet ning et uue põlvkonna sõidukite ostmine ja müümine oleks võimalik, on vaja finantshüvesid. Ma leian, et see küsimus on esitatud dokumendi ülitähtis osa.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) On selge, et lisaks sõiduautodele tuleb ka raskeveokid varustada nüüdisaegsete süsteemidega, mis tagavad süsinikmonooksiidi ja lämmastikoksiidi heitkoguste vähendamise 80% võrra ning tahkete osakeste heitkoguste vähendamise kuni 60% võrra. Võttes arvesse, et selliseid sõidukeid vahetatakse Euroopas välja umbes kümne aasta tagant, tahan paluda, et komisjon esitaks määruseid, mis võimaldaksid ka vanemaid sõidukeid moodsamate heitekontrollisüsteemidega varustada. Kui see ei õnnestu, ei aita Euro VI õhukvaliteedi parandamisele eriti palju kaasa.

Ma toetan täielikult nõuet, et komisjon ei peaks edendama mitte ainult veokite, vaid ka teiste mootorsõidukite kohta koostatud õigusaktide suuremat rahvusvahelist – mitte üksnes üle-euroopalist – ühtlustamist. See küsimus hõlmab lisaks meie planeedi õhukvaliteedile loomulikult ka Euroopa konkurentsivõimet. Ning just sel põhjusel soovin ma tähelepanu juhtida ka vajadusele mitte muuta heitenorme vähemalt järgmise viie aasta jooksul.

Malcolm Harbour (PPE-DE). – Austatud juhataja! Ma soovin tänada Matthias Grootet ja eriti oma kolleegi Anja Weisgerberit, kes oli siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostaja.

Üks asi, mida ma ei ole täna õhtul veel kuulnud, aga mida ma soovin kindlasti esile tõsta, on see, et Euroopa tootjad valitsevad ülemaailmset raskeveokite turgu. See ettepanek on ülioluline, sest see sillutab teed raskeveokite mootoritest eralduvate heitkoguste ülemaailmsete normideni. See on tähtis, sest erinevalt sõiduautodest toodetakse raskeveokeid väikestes kogustes ja need on väga keerulised.

Maailmaturule tootvad ettevõtted on suutelised koondama oma vahendeid ja rakendama arengumeetmeid, et toota kogu maailmale sobiv veokimootor. Ma käisin hiljuti üht sellist äriühingut vaatamas ja võin teile kinnitada, et see firma kavatseb investeerida miljard eurot kogu maailmas müüdavasse veokimootorite tootesarja.

See õiguslik olukord, mida me välja pakume, peab sellist tegevust soodustama. Samuti soovime, et komisjon kannaks hoolt selle eest, et määrus, mis on osa meie ees olevast paketist, muutuks ülemaailmseks.

Matthias Groote, *raportöör.* – (*DE*) Austatud juhataja! Ma tänan kõiki kolleege selle kaasahaarava arutelu eest. Esiteks soovin tänada komisjoni Günter Verheugeni isikus selle eest, et ta luges täna parlamendis ette avalduse rakendusmeetmete kohta. See küsimus tekitas meile üsna palju peavalu ja muret. Oli hea, et see siin jälle kõikide ees ära lahendati.

Paljud parlamendiliikmed rääkisid, kuidas keskkonnanormid võivad suurendada või suurendavad kindlasti läbimüüki, sest see konkreetne tööstussektor on praegu kriisis. Proua Krupa rääkis meile, kuidas kliima- ja energiapakett, aga ka antud õigusakt, tõrjub väiketootjad turult välja ja kuidas see need hävitab. Mina seda niimoodi ei näe, sest euronormid ja heitgaaside euronormid on järjepidevalt edu toonud ning tehnilised uuendused on alati turgu toitnud ja ajendanud tarbijaid uusi sõidukeid ostma.

ET

Proua Roithová rääkis moderniseerimisest. See on tore küll, aga selleks on vaja, et ühtlustatud menetlus oleks juba ettevalmistamisel, ja ma soovitan tungivalt veel kord komisjonil seda teha. Kui me varustame sõidukid diislikütuse tahkete osakeste filtritega, paiskavad nad lõpuks õhku rohkem lämmastikoksiidi, ning seda arvestades vajame nende kahe teguri mõistlikku kombinatsiooni ja ühtset määrust moderniseerimise kohta.

Lähiaastatel on väga oluline, et selles vallas hakataks tööd tegema, et me saaksime ka siin ühtsed normid, et lisaks uutele sõidukitele, mida saab selle eriti keskkonnaohutu tehnoloogiaga varustada, kehtiks ka kasutatud sõidukite jaoks ühtne standardne kord.

Ma tänan veel kord kõiki, kes selles töös ja aruteludes osalesid. Ainult teie abiga on saanud võimalikuks, et me viime selle õigusloomeprotsessi homme suure tõenäosusega esimesel lugemisel lõpule ning tagame kõnealusele tööstusvaldkonnale ja Euroopa inimestele kindlustunde planeerimiseks ja teadmise sellest, mis neid ees ootab. Selle eest avaldan ma veel kord siirast tänu.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 16. detsembril 2008.

19. Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond ja Ühtekuuluvusfond (tulusad projektid) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on regionaalarengukomisjoni nimel Stavros Arnaoutakise koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus (EÜ), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1083/2006 (millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta) teatavate tulusate projektide osas (13874/2008 – C6-0387/2008 – 2008/0186(AVC)) (A6-0477/2008).

Stavros Arnaoutakis, *raportöör.* – (*EL*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Üldmääruses (EÜ) nr 1083/2006 kehtestatud uutes finantsjuhtimiseeskirjades käsitletakse fondide finantsosalust, eelkõige tulusaid projekte (artikkel 55). Et nende projektide puhul on selge ülefinantseerimise oht, tuleb neid eriliselt kohelda, et ühenduse rahalise abi ülemmäära arvutamisel tulu arvesse võtta. Seepärast tuleb kindlaks määrata meetod, kuidas sellistest projektidest saadud tulu arvutada. Eelmisel perioodil, 2000–2006, rakendati praktikas kindlasummalist meetodit. Uuel programmitöö perioodil kohaldatakse komisjoni ettepaneku järgi, millega nõukogu nõustus, tulusate projektide jaoks eraldatava ühenduse rahalise abi arvutamisel üksikasjalikumat ja täpsemat korda. Uus lähenemisviis põhineb abikõlblike kulude ülemmäära arvutamisel, mitte kaasrahastamise kindlasummalisel vähendamisel. Artikli 55 kohaselt tähendab perioodil 2007–2013 tulus projekt mis tahes toimingut, mis hõlmab investeeringut infrastruktuuri, mille kasutamise eest tasuvad vahetult kasutajad, või mis tahes toimingut, mis hõlmab maa ja hoonete müüki või rentimist või mis tahes muude tasuliste teenuste pakkumist. Seepärast on uuel perioodil oluline erinevus see, et lõikes [...] esitatud määratluse alusel kohaldatakse artikli 55 sätteid suurema hulga tulusate projektide suhtes, mitte ainult infrastruktuuriinvesteeringutega seotud olulise puhastulu suhtes nagu perioodil 2000–2006.

Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide mitteametlikust konsulteerimisest selgus, et artikli 55 sätted on ilmselgelt ebasobivad projektide korral, mida kaasrahastatakse Euroopa Sotsiaalfondist, sest sellest rahastatakse põhiliselt immateriaalseid toiminguid, mitte infrastruktuuriprojekte. Sama kehtib väikeste projektide kohta, mille rakendamisel toimub kaasrahastamine Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist. Nende projektide puhul kujutavad täitmisele kuuluvad järelevalve-eeskirjad, näiteks asjaolu, et tulu võib arvesse võtta kolme aasta jooksul pärast rakenduskava lõpetamist, endast ebaproportsionaalset halduskoormust, arvestades eeldatavaid summasid ja olulist riski kava rakendamisel. Seepärast leidis komisjon pärast liikmesriikidega konsulteerimist, et on vaja vastu võtta määruse (EÜ) nr 1083/2006 muudatus, mis piirdub artikli 55 lõikega 5 ja koosneb ainult kahest punktist: Euroopa Sotsiaalfondist kaasrahastatavate toimingute väljajätmine artikli 55 sätetest ja ühe miljoni euro suuruse künnise kehtestamine, millest allapoole jäävad Euroopa Regionaalarengu Fondist või Ühtekuuluvusfondist rahastatavad projektid jääksid samuti artikli 55 sätetest välja, nii abikõlblike kulude ülemmäära arvestamise kui ka järelevalve eesmärgil. Artikli 55 teisi sätteid muudetud ei ole.

Kuna on oluline tagada projektide ühtsete rakenduseeskirjade kehtestamine kogu programmitöö perioodi raames, lisati ka tagasiulatuv kehtivusaja klausel, nii et muudetud säte jõustuks alates 1. augustist 2006. Selle tehnilise muudatusega lihtsustatakse võimaluse korral tulusate projektide juhtimist, piirates proportsionaalsuse põhimõtte alusel halduskoormust.

Vladimír Špidla, *komisjoni liige.* – (*CS*) Austatud juhataja, lugupeetud daamid ja härrad! 15. novembril võttis komisjon vastu muudatuste projekti struktuurifondide üldmääruse artikli 55 kohta, mida kohaldatakse tulusate projektide arvesse võtmisel kasutatavate tingimuste suhtes ühtekuuluvuspoliitika programmi raames. Muudatuse põhjus oli lihtsustada haldusmenetlust. Esimene tegelik toiming, mis tehti artikli 55 kohaselt, näitas, et selle tõhusa rakendamisega on tõsiseid raskusi. Liikmesriikide sõnul tõendasid need raskused, et menetluse kohaldamisel puudus rahastamises tekkinud "lünga" abikõlbliku summa ülemmäära kehtestamisel ja projektide järelevalve korraldamisel proportsionaalsus.

Kõnealuse määruse muudatuse eesmärk on jätta artikli 55 kohaldamisel välja kõik Euroopa Sotsiaalfondist kaasrahastatavad toimingud ning Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist kaasrahastatavad väikesed projektid, mille kogukulu on alla miljoni euro. Otsus kehtestada miljoni euro suurune ülemmäär tulenes esialgsetest uuringutest ja selle eesmärk oli säilitada artikli 55 üldine laad.

Loodame, et tänu sellele lihtsustamisele, mis näib küll vähetähtis, suudame fondide haldamist liikmesriikide ja nende piirkondade heaks kiirendada, eelkõige seoses uuenduslikemate toimingutega sellistes valdkondades nagu teadusuuringud, taastuvate energiaallikate toetamine jne.

Siiski oli oluline vältida õiguslikku ebakindlust, mis oleks maksete tegemist ebaõiglaselt venitanud. Ebakindluse tõttu oleksid projektijuhid võinud rakenduskavasid katkestada, kuid seda tuli iga hinna eest vältida.

Seda silmas pidades otsustas komisjon teha ettepaneku ainult ühe tehnilist laadi muudatuse kohta. Selle otsusega saavutati edu – me lõpetasime muutmisprotsessi tänu nõukogu ning regionaalarengukomisjoni ja tööhõivekomisjoni tööle vaid kolme kuuga. Avaldan komisjoni nimel siirast tänu teie raportöörile Arnaoutakisele. Et meie koostöö oli viljakas, loodan jõuda Euroopa Parlamendiga kindlale kokkuleppele, ja siis on võimalik muudatus aasta lõpuks ära teha. See annaks korraldusasutustele võimaluse oma tööd jätkata ja see on lihtsustamiseks veenev põhjus.

Artikli 55 muutmine on näidanud ka seda, kui head koostööd on teinud regionaalpoliitika peadirektoraat ja tööhõive peadirektoraat. See koostöö tuleb poliitilisele ühtekuuluvusele kasuks. See ei ole kunagi nõrgenenud. Selle tõestuseks on asjaolu, et me oleme Euroopa majanduse taaselustamise toetamise kava raames ühendanud volinik Hübneriga jõud töös ettepanekuga võtta vastu kolm uut olulist muudatust struktuurifondide määruste kohta. Ka neid muudatusi hakatakse arutama.

Jan Olbrycht, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (*PL*) Austatud juhataja! Meie ees on praegu iseenesest väga lühike ja kompaktne määrus. Sellegipoolest on see väga oluline. Selle olulisus on seotud muudatuse taustaga.

Esiteks näitavad Euroopa institutsioonid selle muudatusega, et nad on võimelised paindlikult reageerima raskustele, mis teatud poliitika rakendamisel esile kerkivad. Valmidus tõepoolest lihtsustada ja hõlbustada abisaajate järgitavat menetlust näitab, et Euroopa Komisjon on koos Euroopa Parlamendi ja nõukoguga tõesti valmis sätteid valitsevate tingimustega kohandama.

Teiseks on see määrus märkimisväärne ka seepärast, et seda muudetakse programmitöö perioodi ajal. See on eriti tähtis, sest see ei ole viimane muudatus ning antud määruse muutmise üle peetavad arutelud on kriisiga seotud muudatuspaketi ettevalmistamise taustal äärmiselt olulised.

Kolmandaks on Euroopa Komisjoni korduvalt kritiseeritud selle pärast, kuidas ta vahendite eraldamise üle järelevalvet peab. Kontrollikoja kriitika puudutas põhiliselt liiga keerulist menetlust.

Tänane määrus osutab sellele, et nõutakse julget ja otsustavat tegutsemist, nii et tõhusus paraneks ja näidataks, et Euroopa rahalisi vahendeid on võimalik eraldada kiiresti, tulemuslikult ja tõhusalt.

Jean Marie Beaupuy, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (*FR*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Nagu kolleeg Olbrycht just ütles, on tegemist eelkõige lihtsustamisega – vähemalt seda me loodame. Kahtlemata innustab meid kiiresti tegutsema just jõulude lähenemine ja soov teha eurooplastele see kingitus.

Kuid nagu härra Olbrycht just ütles, loodame me üle kõige, et see kingitus ei jää ainukeseks omalaadseks. Järgmise aasta märtsis peame tegema otsuse taastamiskava kohta, nii et meil oleks finantskriisi oludes rohkem tulemuslikke algatusi, mille abil võiks loota üleeuroopalist taastumist.

Oleme veendunud, et komisjon pakub meile nende eelnõude hulgas, mida me peame märtsis hääletama hakkama, uusi lihtsustamisvahendeid, eelkõige seoses väikeettevõtjatega ehk VKEdega. See on ülitähtis, sest kui poliitika, mida me arutame ja mille kallal me oleme kuid ja aastaid töötanud, muutub tõeliselt tõhusaks, siis ei tohi seda tahet või seda dünaamikat, mida me tahame, takistada ükski pidurdav haldusaspekt.

Lugupeetud volinik, te rõhutasite äsja tublit tööd, mida on tehtud eelkõige koos parlamendi regionaalarengukomisjoniga. Te teate, et meie, teised parlamendiliikmed, soovime väga komisjoniga koostööd teha. Seepärast rõhutaksin veel kord, et me loodame tuleval aastal astuda kindlaid samme uue lihtsustamise poole.

Kuid peale selle töö, mida meie teeme, soovime Euroopa tasandil, et eelkõige teie kaudu komisjonis võtaksid liikmesriigid enda peale oma osa vastutusest. Me kõik teame, et Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, ühise põllumajanduspoliitika fondi ja teiste fondide tasandil lisavad just liikmesriigid meie enda Euroopa halduskeerukusele veel raskusi.

Oma tegevusega ja tänaõhtuse aruteluga loodame, et Euroopa Liidu algatust ei järgita mitte ainult ELi tasandil, vaid et meid on ka liikmesriikides kuulda ja et ka nemad teevad lihtsustamiseks silmanähtavaid jõupingutusi.

Mieczysław Edmund Janowski, fraktsiooni UEN nimel. – (PL) Austatud juhataja! Sisuliselt on täna arutatav Euroopa Parlamendi resolutsioon vormilist ja tehnilist laadi. Sellest hoolimata on see seotud oluliste küsimustega Euroopa Liidu abi kasutamise kohta. Kavandatav määrus puudutab nõukogu määruse (millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta) artiklit 55. Lõike 5 praegune sõnastus, mis viitab järelevalvemenetluse kulu ülemmäärana 200 000 eurole, asendatakse tekstiga, mille alusel kohaldatakse tulusate projektidega seotud sätteid üksnes Euroopa Regionaalarengu Fondist või Ühtekuuluvusfondist rahastatavate toimingute suhtes, kui nende kulu ei ületa miljonit eurot.

Seda silmas pidades soovin esitada järgmise küsimuse. Kas see summa on piisav? Kas see ei ole liiga suur või liiga väike? Ma olen veendunud, et see võib aidata vältida ebavajalikku bürokraatiakoormust arvukate väiksemate toimingute puhul. Selle tulemusena peaks muutuma operatiivsemaks nende projektide juhtimine, mis hõlmavad tihti kohalikke asutusi ja puudutavad näiteks keskkonnakaitset, innovatsiooni ja energiat. Näitena võiksin mainida, et Poolas on meil enam kui sada erinevat institutsiooni, mis juhivad Euroopa Liidu fondide rakendamist. Selle abi tulemuslik kasutamine sõltub nende institutsioonide tõhusast tööst.

Samuti usun, et antud algatuse vastuvõtmisele järgneb lihtsustamine ka tulevikus, nagu volinik märkis. Fraktsiooni UEN nimel soovin avaldada tunnustust sätete loova käsitlemise eest, mis võimaldab Euroopa Liidu vahendeid võimalikult mõistlikul viisil kasutada.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (*NL*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Kolleeg Arnaoutakise ettepanek näitab selgelt, et lihtsustamine on võimalik, ja seda on Euroopa Parlament juba varem mitu korda uurinud. Sageli kulub projektide lõpetamiseks liikmesriikides väga kaua aega ning Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni arvates on see tõhusa lihtsustamise hea näide.

Seekord tuli muutmise soov liikmesriikidelt ja komisjonilt, kuid teha saab veel enam. Juhuslikult tean ma, et Regioonide Komitees on moodustatud regioonide ja linnade töörühm, mille ülesanne on teha kindlaks kitsaskohad ja käsitleda neid ning mis plaanib selle kohta esitada oma ettepanekud. Minu arvates peaksime tegelikult just neid kogemusi kasutama ja pöörama 2009. aastal tähelepanu täiendavatele muudatustele.

Lisaks on komisjon esitanud terve paketi, sealhulgas majanduse taastamiskava, mille raames saab muu hulgas rahalisi vahendeid kiiremini kulutada. Sel nädalal arutame Euroopa Parlamendis eelarve raames Jutta Haugi raportit, milles on väljendatud soovi jätkata tööd samas vaimus ja seda muude kontrolli- ja juhtimisalaste aspektide analüüsimiseks isegi kiirendada.

Lõpetuseks tahaksin rääkida teemast, mille tõstatas ka härra Beaupuy. Liikmesriigid saavad teha tohutult palju, näiteks sellega, et esitavad finantsjuhtimise avalduse või võtavad fondide kasutamise eest poliitilise vastutuse. Selle tulemusel saaksime meie oma resolutsioonides menetlust veelgi lihtsustada. Kohapealsete inimeste soov muutuste järele on märkimisväärne. Pidades silmas järgmise aasta valimisi, peaksime kindlasti saama öelda, et Euroopa teeb häid asju, kuid ta peaks neid ka õigesti tegema. Liikmesriikide avaldused on just samm selle poole.

Gábor Harangozó (PSE). – (*HU*) ELi toetuste kasutamist reguleerivate määruste eesmärk on tagada nende vahendite kasutamine parimal võimalikult viisil ja nende eraldamine kõige õigemasse kohta. Teisisõnu ei tule rahalisi vahendeid mitte ainult kulutada, vaid kulutada tõeliselt tulusatele investeeringutele. Siiski seame me selleks tihti sisse nii bürokraatliku eeskirjade süsteemi, et see pigem takistab tõhusat kasutamist ja kujutab endast ebavajalikku koormust nii ettevõtete kui ka ametiasutuste jaoks.

Tulusaid projekte käsitlevate määruste sujuvamaks muutmine on kasulik kahel põhjusel. Suurem hulk väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid saavad majanduse stimuleerimiseks parema ligipääsu ELi fondidele ja

ametiasutused suudavad kiiremini ja lihtsamalt otsustada, kas fonde kasutatakse nõuetekohaselt. Me peame usaldama oma ettevõtjaid – neid, kes lükkavad meie majanduse käima. Me pääseme praegusest kriisist vaid siis, kui ühineme ja aitame üksteist. Mina toetan seda ettepanekut ja ühtlasi palun komisjonil jätkata tööd samas vaimus ja juurida abiprogrammist välja ebavajalikud haldustakistused. Ma loodan siiralt, et sellele avaprogrammile järgneb teisi sama mõistlikke algatusi.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (*PL*) Austatud juhataja! Ma soovin arutelus struktuurifonde käsitlevate nõukogu määruste muudatuste üle juhtida tähelepanu neljale punktile.

Esiteks on Euroopa Regionaalarengu Fondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Sotsiaalfondi rahalise abi saamise suhtes kohaldatavad õigusnormid tihti nii keerulised, et hirmutavad võimalikud abisaajad vahendite taotlemiselt eemale. Eelnimetatud õigusnormid võivad takistada ka projekti rakendamist ja raamatupidamist.

Teiseks on just sellepärast täiesti õige, et Euroopa Komisjon on esitanud ettepaneku muuta määruse artiklit 55. Üks muudatusettepaneku mõjudest on Ühtekuuluvusfondist rahastatavate tulusate projektide jätmine artikli 55 reguleerimisalast välja. See muudatus peaks hõlbustama meetmete rakendamist näiteks projektide puhul, mille eesmärk võib olla sotsiaalne kaasatus või hooldusteenuste osutamine.

Kolmandaks oleks määruse artikli 5 reguleerimisala piiratud ka Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist kaasarahastatavate väikeste projektide abikõlblike kulude ülemmäära arvestamisel ja projektide järelevalves. Lisaks kohaldataks kõiki neid meetmeid tagasiulatuvalt alates 1. augustist 2006.

Neljandaks on kõik need ettepanekud positiivsed näited sellest, kuidas struktuurifondidega seotud sätteid saab tõhusalt lihtsustada, nii et neid saaks tulemuslikumalt kasutada. Peale selle, et see on abisaajate huvides, toob see minu arvates kasu ka kõikidele Euroopa Liidu kodanikele.

Jan Březina (PPE-DE). – (CS) Arutatavas eelnõus käsitletakse tulusate projektide probleemi. See probleem mõjutab otseselt paljusid abisaajaid, kes kasutavad Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi vahendeid. Praegune õiguslik korraldus on põhjustanud märkimisväärse halduskoormuse ja tekitanud õiguslikku ebakindlust, sest see võimaldab projektist saadud tulu arvesse võtta tervelt kolme aasta jooksul pärast rakenduskava lõppemist. Kui tulu ületab kindlaksmääratud alammäära, on oht, et abisaaja ja lõpuks ka riik peavad raha tagastama.

Ma usun veendunult, et sellisel jäigal meetodil ei ole mõtet just väikeste projektide puhul ega Euroopa Sotsiaalfondist rahastatavate projektide puhul. Mis puutub aga projektide teise kategooriasse, siis pole tegemist äritegevusest saadud tuluga, vaid kohalike asutuste ja mittetulundusühingute tuluga, mida saadakse haldus-ja muudest tasudest. Et neid tulusid kasutatakse hiljem avalikke huvisid teenivate eesmärkide täitmiseks, ei ole mingit mõtet neid ELile tagastada.

Minu arvates on meie ülesanne lihtsustada struktuurifondidest raha saamise mehhanismi, säilitades muidugi kontrolli, mis on ELi rahaliste vahendite läbipaistva haldamise järelevalveks hädavajalik. Seepärast on mul hea meel otsuse üle jätta Euroopa Sotsiaalfondist rahastatavad projektid tulude järelevalve mehhanismist välja ja otsuse üle tõsta kulude piirmäära 200 000 eurolt miljoni euroni projektide puhul, mida rahastatakse Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist. See samm lihtsustab kahtlemata nende projektide haldamist ja suurendab nende rakendamise tõhusust.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond ja Ühtekuuluvusfond on vahendid, mis on eraldatud liikmesriikidele Euroopa eri piirkondade majandusarengu toetamiseks. Siiski valitseb arusaam, et nende rahastamisvahendite kasutamisega kaasneb väga palju bürokraatiat.

Perioodil 2007–2013 kasutatakse meetodit, mis põhineb abikõlblike kulude ülemmäära arvutamisel, mitte kaasrahastamise määra sunnitud vähendamisel. Määruse muutmise ettepaneku eesmärk on asendada alla 200 000 euro jäävate toimingute proportsionaalsuse nõudel põhinev järelevalvekorraldus sellega, et artikli 55 sätteid ei kohaldata Euroopa Sotsiaalfondist kaasrahastatavate toimingute suhtes ning Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist kaasrahastatavate toimingute suhtes, mille kogukulu on väiksem kui 1 000 000 eurot. Selle muudatuse tagasiulatuv kohaldamine lihtsustab struktuurifondidest kaasrahastatavate toimingute juhtimist nii abikõlblike kulude ülemmäära arvutamisel kui ka järelevalve korraldamisel

Ebaproportsionaalse halduskoormuse vähendamine on kasulik eelkõige VKEdele, kes juhivad projekte keskkonna, sotsiaalse kaasatuse, teadusuuringute, innovatsiooni või energia valdkonnas. Aitäh.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (*PL*) Austatud juhataja! Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist kaasrahastatavate väikeste projektide ning Euroopa Sotsiaalfondist kaasrahastatavate toimingute puhul kujutavad praegused järelevalvemehhanismid endast kahtlemata asjaomaseid summasid arvestades põhjendamatult ebaproportsionaalset halduskoormust ja olulist riskitegurit nende kavade rakendamisel. Järelevalvemehhanismide kohaselt võib tulu arvesse võtta tervelt kolme aasta jooksul pärast kava lõpetamist.

Komisjon on seega õigusega tõdenud, et määruse 1083/2006 artikli 55 lõike 5 muudatuste vastuvõtmine on vajalik ja oluline. Nende muudatuste eesmärk on lihtsustada kehtivaid sätteid struktuurifondide kohta tõhusalt, kodanike huvides ja kodanike heaks. Muudatusi kohaldataks olulistes valdkondades, näiteks looduskeskkonna, sotsiaalse kaasatuse, teadusuuringute, konkurentsivõime ja energia valdkonnas.

Ma tahaksin öelda, et praeguses finants- ja majanduskriisis tehakse ka Poolas suuri jõupingutusi, et tagada struktuurifondide võimalikult kiire kasutamine. Eesmärk on võimaldada rahaliste vahendite eraldamist nii kiiresti kui võimalik. Just uute liikmesriikide jaoks on see üks võimalik viis majanduskriisi vastu võidelda. Struktuurifonde tuleb kasutada kiiresti ja tulemuslikult.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Ma soovin koos paljude väikeettevõtjatega avaldada tunnustust selle eest, et Euroopa Komisjon on reageerinud ettearvamatult kiiresti, jõuliselt ja otseselt nii liikmesriikide kui ka Euroopa Parlamendi liikmete ettepanekutele ja esitanud määruse (EÜ) nr 1083/2006 lisaklausli. Selle õigusakti lihtsustamine ja muudatuse tagasiulatuv kohaldamine on hea uudis eelkõige suure hulga väikefirmade jaoks, kelle projektid on väärt kuni miljon eurot, ning see võib Euroopa konkurentsivõimele ja eriti tööhõivele märkimisväärselt väärtust lisada. Mina näen Euroopa Komisjoni paindlikus lähenemises ettekuulutust edaspidistest headest uudistest väikeste projektide keeruliste järelevalveprotsesside bürokraatia vähendamise kohta.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Ma tänan teid selle arutelu eest. Minu arvates on ettepanekut pooldavaid argumente tulnud mitmelt poolt. Mul ei ole neile midagi lisada. Siiski tõstatati küsimus arvu miljon kindlaksmääramise meetodi kohta. Lubage mul seda teemat väga lühidalt puudutada. Esiteks on meil eelmistest perioodidest kogemusi ja teiseks oli meil tegemist suhteliselt keerulise ülesandega lihtsustada süsteemi nii, et üldist tasakaalu ei häiritaks. Seepärast tehti ettepanek konkreetse piiri kohta. Samal ajal tegi komisjon nende küsimuste kohta uurimuse. Nende mõtete ja samuti struktuurimeetmete töörühma 3. juuli 2008. aasta soovituste alusel määras komisjon ettepanekus kindlaks summa, mida peetakse üldiselt vastuvõetavaks, nagu ma arutelul kuulsin.

Stavros Arnaoutakis, *raportöör*. – (*EL*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Menetluse lihtsustamine ja mehhanismide paindlikkuse tagamine on praeguse tõsise finantskriisi ajal väga oluline. Ühtekuuluvuspoliitikal on tähtis roll. Artikli 55 muudatus on hea näide Euroopa Liidu institutsioonide suurepärasest koostööst. Seepärast soovin ma tänada eriti volinik Hübnerit ja Euroopa Parlamendi presidenti ettepaneku vastuvõtmise eest, nii et seda saab hääletada juba aasta lõpul. Nagu üks parlamendiliige ütles, on see otsus jõulukingitus.

Lihtsustamine mõjub Euroopa kodanikele positiivselt ja täna õhtul edastame me sõnumi, et suudame Euroopa kodanike heaks mõnda määrust muuta. Otsese muudatuse meetodit peab tulevikus veel kasutama, sest on tõestatud, et bürokraatlikud menetlused muudavad projektide rakendamise raskeks. Ma olen kindel, et uued sätted aitavad ühtekuuluvuspoliitika prioriteetide kohaldamist edendada.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 16. detsembril 2008.

20. Regionaalarengu aspektid ja turismi mõju rannikualadele (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on regionaalarengukomisjoni nimel Jamila Madeira koostatud raporti "Turismi mõju rannikualadele regionaalarengu seisukohast" lühiettekanne (2008/2132(INI)) (A6-0442/2008).

Jamila Madeira, raportöör. – (PT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Mul on hea meel olla siin teie ees ja rääkida kõigi asjaosaliste tööst selle algatusraportiga. Minu ja ka teiste raportit välja töötada aidanud inimeste arvates on selge, et me oleme oma tööga hakkama saanud. Ma pean tänama kõiki, eelkõige aga eri fraktsioonide variraportööre, kes püüdsid kõigest väest saavutada kompromisse, millel oleks tulevikku. Tänan alati abivalmis regionaalarengu valdkonna töötajaid ning eriti Miguel Tell Cremadest ja Elisa Daffarrat, Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni töötajaid, Lilat ja Petrust ning ka Euroopa Komisjoni. Viimane, kes oli nagu alati esindatud eri peadirektoraatide kaudu, mida niivõrd laiaulatuslik raport hõlmab, jälgis pidevalt ja

põhjalikult meie tööd ning pingutas palju, et tagada edukas tulemus. Ma pean siiralt tänama ka kogu oma bürood, eriti Joana Benzinhot, kes töötas selle nimel, et Euroopa Liidu rannikualad ja turism areneksid harmoonilisemalt ja struktureeritumalt.

Euroopa Liidu 27 liikmesriigi rannikujoon on üle 89 000 kilomeetri pikk. Sellel on tohutult mitmekesiseid ja väga erilisi omadusi, mida sõltuvalt asukohast iseloomustavad kas kosmopoliitsus, näiteks sellistes linnades nagu Lissabon, Kopenhaagen või Stockholm, või äärealadele ja äärepoolseimatele aladele omased raskused, näiteks Algarves, Liguurias ja Kanaari saartel või Madeiral, kus käib võitlus selle eest, et säilitada ühendus suurlinnadega või kus kannatatakse kiireneva kõrbestumise pärast. Ühel või teisel moel määratlevad kõik end rannikujoone ja rannikualade üldise olemuse kaudu ning tunnetavad sellega seotud eeliseid ja puudusi igapäevaelus.

Olemasolevate andmete kohaselt elab 2010. aastaks 75% inimkonnast rannikualadel. Arvestades ühendusi ja seoseid nende alade vahel, määratleme neid kui rannikujoonest sisemaa poole jäävat esimest 50 kilomeetrit. Need on piirkonnad, mitte mereäärsed maaribad. Neil puudub terviklik väljavaade, mida neil tegelikult väga vaja on ja mida meie esivanemad samuti püüdsid leida. Just siia koondub kogu rahvas võimalusi ja majanduslikku sünergiat otsides ning sageli on inimeste ainuke ootus, et need võimalused ja sünergia on seotud turismiga. Seepärast haaras meie meeled kindel vajadus leida pragmaatiline ja terviklik väljavaade, mis hõlmaks turismi mõju rannikualadele, ja see sundiski meid tööle asuma.

Praeguses finantskriisis, mil järjest raskem on üle saada selle mõjust reaalmajandusele, kipub turism olema valdkond, mis võib saada otseselt või kaudselt tõsist kahju. Need piirkonnad, mis sõltuvad täielikult või enamjaolt turismi arengust, näevad, et nende ettevõtted on ohus, ja peavad oma tulevikku ebakindlaks, eriti sellepärast, et turism ei kuulu praegu Euroopa Liidu pädevusse. Siiski võib ja tuleb kasutusele võtta terviklikke meetmeid ning seda mõtet kajastab ka Lissaboni lepingust läbi kumav meelsus. Aga see, kui me ootame lepingu jõustumist, enne kui asume tegutsema, tähendab, et ootame aega, mil saame pisaraid valada korvamatute kaotuste pärast.

Turism oma praeguses seisus ja sellest sõltuvate piirkondade habras olukord sunnivad meid kiiresti ja tõhusalt tegutsema. Linnapiirkondade ja töötuse survet arvestades ei saa unustada asjaolu, et need piirkonnad sõltuvad struktuuriliselt turismist, mis loob töökohti – ehkki küll hooajalisi – ja pakub intensiivset tööd. Raport, mille me siin nüüd teile esitame, oli juba siis väga ajakohane ja kiireloomuline, kui regionaalarengukomisjon otsustas selle koostada. Nüüd on sellest saanud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Ülemkogu jaoks prioriteet. Meil tuleb pidada esmatähtsaks raportis sisalduvaid arvukaid algatusi ja ka neid, mille on juba välja töötanud muud institutsioonid ja mida raportis sõnaselgelt toetatakse. Samuti tuleb meil oluliseks pidada komisjoni hädaolukorra lahendamise plaanis sisalduvaid meetmeid. Nende hulgast tahan ma esile tõsta Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi muudatust. Selle fondi kaudu tuleb kindlasti tegelda antud valdkonda puudutavate küsimustega ja mõjuga, mille all see praegu kannatab.

Väga oluline on tagada uute segmentide väljaarendamine rannikualade majanduses, sest sellega saab kindlustada nende sotsiaalse ja keskkonnaalase jätkusuutlikkuse ning edendada eri valdkondade poliitika tõelist terviklikkust. Need poliitikavaldkonnad hõlmavad näiteks merendust, transporti, energiat, juba kasutusel olevaid ühtekuuluvuse vahendeid, ühise põllumajanduspoliitika läbivaatamisel sätestatud uut kvaliteettoodete poliitikat, nagu uues tervisekontrolli aruandes välja on kuulutatud, ja rannikualade uusi turismitooteid, pidades silmas nende piirkondade suurt osatähtsust Euroopa majanduses. Selle poliitika asjakohase tervikliku kuvandi vastuvõtmine peab Euroopa Liidus võimalikult kiiresti reaalsuseks saama.

Austatud juhataja! Lõpetuseks tahan öelda, et vaid nende vahendite kindel ühendamine ning kiire ja tõhus tegevus, mis hõlmab kõiki kohapealseid sidusrühmi, saab kindlustada selle, et meil oleks Euroopa Liidus jätkusuutlik rannikuturismi valdkond, millel on tõesti tulevikku.

Vladimír Špidla, *komisjoni liige.* – (*CS*) Austatud juhataja, lugupeetud daamid ja härrad! Ma tahan tänada raportöör Madeirat raporti eest ning kiita teda kvaliteetse ja olulise töö eest. Rannikualad on ELi jaoks väga tähtsad, sest suur osa majandustegevusest on koondunud nendesse piirkondadesse.

Lisaks sisaldab raport igakülgset käsitlust rannikualade turismist, sest hõlmab selliseid küsimusi nagu mereja rannikukeskkond, meretransport, tööhõive rannikualadel ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ja kalapüügi toetamine. Selles kinnitatakse vajadust Euroopa Liidu tugeva ja integreeritud merenduspoliitika järele, mille kallal Euroopa Komisjon on 2005. aastast saati tööd teinud ja milles rõhutatakse regionaalpoliitika, territoriaalse ühtekuuluvuse ja merenduspoliitika vahelisi seoseid.

Et anda sellele poliitikale konkreetne vorm, võttis komisjon 2007. aasta oktoobris vastu integreeritud merenduspoliitika tegevuskava, mida kohaldatakse järk-järgult. Mõned meetmed, mida komisjon praegu rakendab, kujutavad endast otsest reaktsiooni raportis esitatud probleemidele ja nõuetele. Täpsemalt on need järgmised.

- 1) Võttes arvesse täieliku läbipaistvuse nõuet rannikualade rahastamisel, luuakse 2009. aasta sügisel andmebaas projektidest, mida toetatakse ühenduse eri fondidest. Ma tahan siinkohal öelda, et selle andmebaasi kvaliteet ja täielikkus sõltub piirkondade valmidusest teavet esitada.
- 2) Piirkondadevahelise turismialase koostöö tugevdamine rannikualadel. Programm INTERREG IV C võimaldab luua piirkondade võrgustiku 30 prioriteetse teema kohta, millest kaks on seotud merendusküsimustega, sealhulgas turismiga. Ütlen teile teadmiseks, et välja on antud teine kutse esitada programmi IV C raames ettepanekuid kuni 2009. aasta jaanuari keskpaigani. Ma kutsun rannikualasid esitama projekte selliste võrgustike loomiseks, mille eesmärk on tagada toimivate menetluste väljapakkumine ja rakendamine rannikualade raamistikus.

Mul on hea meel öelda, et raportis tunnistatakse selgelt ka ELi ühtekuuluvuspoliitika soodsat mõju rannikualade arengule. Programmiperiood 2007–2013 pakub nende piirkondade jaoks palju reaalseid võimalusi ning tagab nende arengukavadele Euroopa tehnilise ja rahalise toetuse. Tänu ühtekuuluvuspoliitika praegusele määratlusele saavad rannikualad investeerida oma kaldapiirkondade ja saarte arengusse, sest selles poliitikas peetakse tähtsaks investeeringuid sadamatesse, merendusuuringutesse, rannikualadel asuvatest energiaallikatest saadud energiasse, merepärandisse ja loomulikult rannikuturismi. Väljaspool põhihooaega saab just turismi abil korvata langust kalapüügis, põllumajanduses, rasketööstuses ja transpordis.

Siiski tahan ma märkida, et just rannikualad ise peavad valima endale majandusliku konkurentsivõime parandamiseks ja jätkusuutliku turismi toetamiseks kohalikul tasandil parimad projektid. Samuti tahan öelda, et komisjon astub väga konkreetseid samme, mille eesmärk on vähendada turismivaldkonnas hooajalist tegevust. Selle näide on Euroopa turismi tippsihtkohtade katseprojekt (EDEN). Üks selle algatuse eesmärk on aidata tekitada korrapärasem turistide voog ja suunata neid ebatraditsioonilistesse sihtkohtadesse, et toetada kõiki Euroopa riike ja piirkondi.

Lõpetuseks lubage mul tänada raportööri, kes tegi raportiga head tööd, ja märkida, et turismil on rannikualadele kasulik mõju, kui seda jätkusuutlikkust silmas pidades ja nõuetekohaselt juhitakse.

Mul on hea meel teile öelda, et proua Madeira raportis väljendatud huvist lähtudes saab komisjon rannikualade turismiga seotud teemadel korraldada arutelusid 19. ja 20. mail 2009 toimuva konverentsi raames, millega tähistatakse Euroopa merenduspäeva. Lubage mul kasutada võimalust ja kutsuda Euroopa Parlamendi liikmeid osalema komisjoni täielikul toetusel toimuva 2009. aasta merenduspäevaga seotud tegevuse detsentraliseerimisel.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 16. detsembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Märkimisväärne osa Euroopa rahvastikust elab rannikualadel. Enamik inimesi ei teadvusta endale, et Euroopa rannikuala pikkus on peaaegu 90 000 kilomeetrit. Hooajalisele turismile vastanduva jätkusuutliku turismi arengut tuleb edendada. Seda saab saavutada vaid toodete mitmekesistamise ja turismi alternatiivsete vormide abil – need on näiteks äri-, konverentsi-, kultuuri-, tervise-, spordi-, põllumajandus-, keele- ja mereturism.

Kuid traditsioonilise rannikuturismi edendamine jääb siiski eelistatud eesmärgiks. Minu kodumaal püüame me suurendada liivarandasid ja teha neid rohkem. Kahjuks on sellele siiani lähenetud diletantlikult. Olemasolevatele randadele liiva mahalaadimine ja uute liivarandade loomine ilma vajalike infrastruktuuritöödeta on vaid vahendite raiskamine. Liivarandu on paljudes teistes riikides ja territooriumidel laiendatud ja loodud aastaid. Erinevus seisneb selles, et kõigepealt pandi paika vajalikud infrastruktuuritööd liiva looduslikuks kogumiseks ja erosiooni vältimiseks. Ning sellega seoses on veel üks oluline aspekt praegustes ettepanekutes puudu, kui rääkida Malta suurimast liivarannast l-Ghadirast – see on austus ja hoolivustunne lähiümbruse vastu.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), *kirjalikult.* – On üldteada tõsiasi, et majandus sõltub paljudel ELi rannikualadel vägagi turismist. Et tagada ka tulevastele põlvedele võimalus nautida meie ilusate randade ja rannikul asuvate

maapiirkondade hüvesid, peame hakkama aktiivselt tegutsema. Meie rannikualade jätkusuutlikkus ja tulevik ei ole enesestmõistetav, sest keskkonnaseisundi halvenemine ja vale kavandamine põhjustavad rannikualadele tõsist kahju. Meil tuleb vältida eluasemete ja hotellide liigset ehitamist ning tagada, et ehitus käiks käsikäes infrastruktuuri ning eelkõige kanalisatsiooni- ja jäätmekäitlussüsteemide parandamisega. Lühidalt öeldes peame andma endast parima, et säilitada ja kaitsta rannikualasid. Üks võimalus on edendada programme, mille tähelepanu keskmes on ökoturism, ja teha rannikualadel algust parimate tavade tulemuslikuma süsteemiga. Üks ilmseks saav asjaolu on see, et me peame vältima igasugust keskkonnareostust. Eelkõige olen ma tohutult mures naftarafineerimistehaste ja muude sarnaste rajatiste pärast, mis põhjustavad meie rannikualadele tõsist ohtu. Seepärast kutsun ma kõiki liikmesriike üles tagama, et sellistes rajatistes kasutatakse kõige uuemat tehnoloogiat ja et need ei põhjusta keskkonnaohtu meie rannikualade habrastele ökosüsteemidele.

Maria Petre (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*RO*) Turismi mõju rannikualadele on oluline nii territoriaalse, majandusliku kui ka sotsiaalse ühtekuuluvuse seisukohast. See on asjaolu, mida 2007.–2013. aasta eelarve vahekokkuvõttes tuleb kindlasti arvesse võtta.

Rumeenial, nagu ka Bulgaarial, Ukrainal ja Türgil, on märkimisväärne rannikuala Musta mere ääres.

Lähtudes sellest tõsiasjast ja sidudes seda asjaoluga, et arvesse tuleb võtta ka merre suubuvaid jõgesid, on meil vaja terviklikke riiklikke turismikavasid, mis oleks koostatud just selle piirkonna jaoks, et seada eesmärgiks nii jätkusuutlik turism kui ka kohalike inimeste parem elukvaliteet.

Rumeenia riigiasutused koos piirkondlike ja kohalike ametiasutustega peavad esmatähtsaks struktuurifondide kasutamist jätkusuutliku turismi arendamiseks Musta mere rannikualal. Selle saavutamiseks on väga oluline piirkondliku tasandi koostöö ja sünergia ning see koostöö peab hõlmama ka Euroopa poliitikavahendite kohaldamist.

Et luua sünergia ja vältida vastuolulisi meetmeid, on vaja terviklikku lähenemisviisi, mis on osa ühenduse ühtekuuluvus-, transpordi-, energia-, sotsiaalhoolekande, tervise-, põllumajandus-, merendus- ja kalanduspoliitikast, kuid eelkõige keskkonnapoliitikast.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), *kirjalikult.* – (*RO*) Turism pakub märkimisväärselt võimalusi sotsiaalseks ja majanduslikuks arenguks, aga ka sotsiaalseks ja territoriaalseks ühtekuuluvuseks. Me peame silmas pidama rannikualade erilisi geograafilisi omadusi. Nende areng sõltub suuresti sissetulekutest, mida saadakse mere, rannikuvete või suudmealade lähedusega seotud tegevusaladest ning turismist, kalapüügist ja transpordist.

Üldiselt on rannikualad ligipääsetavad ainult siis, kui on olemas tõhus ja nüüdisaegne transpordiinfrastruktuur. Minu arvates peaksid liikmesriigid rannikualade turismi arendamiseks koostama konkreetse strateegia ja lükkama käima konkreetse tegevuse, võttes arvesse ümbritseva keskkonna eriomadusi ja seades eesmärgiks nende kaitsmise.

Liikmesriigid peavad iga piirkonna eritunnustega arvestades (kultuur, sport, merekuurort, ajalugu) oma turismiteenuseid mitmekesistama, et vähendada hooajalise turismi negatiivset mõju.

Ma soovitaksin liikmesriikidel kasutada struktuurifonde turismi arendamiseks peale regionaalarengu ka majandusliku konkurentsivõime ja uuendamise eesmärgil.

21. Meediapädevus digitaalses maailmas (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kultuuri- ja hariduskomisjoni nimel Christa Pretsi koostatud raporti "Meediapädevus digitaalses maailmas" lühiettekanne (2008/2129(INI)) (A6-0461/2008).

Christa Prets, *raportöör*. – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Nii hilisel tunnil ei ole meediat küll enam kohal, kuid meediapädevus on siiski vajalik!

Mis on meediapädevus ja miks on nii oluline sellele rohkem tähelepanu pöörata? Digitaalne areng ning uute tehnoloogiate ja infotehnoloogiate areng on meist tegelikult juba ette jõudnud ja me oleme õigupoolest ka nendega ümberkäimises ning oma õpetamis- ja õppimismeetodites maha jäänud. Meediapädevus tähendab oskust meediat kasutada, meedia ja meediasisu eri aspekte mõista ja kriitiliselt hinnata ning suhelda eri kontekstides.

ET

Lisaks pedagoogilistele elementidele on ülimalt suur roll ka varustusel ja juurdepääsul uutele tehnoloogiavahenditele ning selles mõttes on näiteks Euroopa Liidu eri liikmesriikide ning maa- ja linnapiirkondade vahel suured erinevused. Selles valdkonnas tuleb infrastruktuuri veel palju investeerida. Seepärast võib meediapädevust laiemas mõttes mõista kui juurdepääsu uutele infotehnoloogiatele ja kriitilist ümberkäimist nende sisuga. Kõik meediakasutajad on sihtrühmad – olgu nad noored või vanad. Eesmärk on teha kindlaks, et meil on oskused kriitiliselt analüüsida. Me määratleme seda silmas pidades kolm eesmärki: info- ja sidetehnoloogiale juurdepääsu tagamine, meediasisu ja meediakultuuri analüüs ja selle kriitiline käsitlus ja iseseisev järelemõtlemine ning meediatekstide tootmine ja tehnoloogiate turvaline kasutamine.

Meediapädevus peab saama võtmeoskuseks – see tähendab, et see peab olema nii õpetajakoolituse kui ka koolihariduse osa. Meediapädevus peaks olema õpetajakoolituse osa, et õpetajad saaksid ise seda õppida ja oleksid võimelised seda õpetama. Selles valdkonnas soovitame ka meedia õpetamise mooduleid järjepidevalt ajakohastada, et tagada ka selles valdkonnas täiendusõpe.

Koolides peab meediapädevus kuuluma lahutamatult iga kooliastme tunniplaani. Praegu oleme me etapis, kus enamik lapsi õpetab üksteisele, kuidas meediaga ja uue tehnoloogiaga suhelda, kuid koolis pole seda õpetatud ning eelkõige meedia kasutamise tagajärgi praegu kahjuks piisavalt hästi ei tunta.

Meediaharidust tuleb anda ka vanematele inimestele ning meediapädevus peab saama elukestva õppe terviklikuks ja lahutamatuks osaks, sest just vanemate inimeste jaoks on oluline selle tehnoloogiaga sammu pidada, et jääda iseseisvaks ja suuta kogukonna elus veel pikka aega osaleda.

Siiski on selle tehnoloogiaga kaasneval edul loomulikult oma kõrvalmõjud, nagu kõigel muul meie elus. Seetõttu usun, et ka praegu on kõnealuses keskkonnas märkamata jäänud ohte, eriti seoses selle tagajärgedega, kui lapsed suhtlevad teistega sel uuel viisil – olgu blogides või mis tahes muus kohas. Kui nad seda teevad, peavad nad nagu ka täiskasvanud aru saama, et Internetis saab kõike igal ajal välja otsida. Kui ma panen oma isikuandmed Internetti, on need kättesaadavad igaühele ja see tähendab, et igaüks võib minu või mõne teise kasutaja andmeid kasutada, luua minu isikust ettekujutuse, mis võib mõjutada minu esitatavaid CVsid või avaldusi ja avaldada väga olulist mõju minu tulevasele tööelule.

Olukord, mis meil valitsema peaks ja mille me oleme eesmärgiks seadnud, on selline, et me kasutame meediat pädevalt, kuid meid ennast ära ei kasutata. Just selle nimel peame me tööd tegema.

Vladimír Špidla, *komisjoni liige.* – (*FR*) Austatud juhataja, lugupeetud daamid ja härrad! Komisjonil on hea meel Euroopa Parlamendi raporti üle, mis käsitleb meediapädevust digitaalses maailmas.

Lubage mul kõigepealt avaldada tehtud töö eest kiitust raportöör Christa Pretsile ning kultuuri- ja hariduskomisjonile.

Euroopa Komisjon usub, et meediaharidus on oluline osa Euroopa aktiivsest osalemisest tänapäeva uuendustes ja infoühiskonnas.

Kõrgem meediahariduse tase võib märkimisväärselt kaasa aidata Lissaboni eesmärkide saavutamisele.

Seda arvamust jagab ka nõukogu. Ta väljendas seda seisukohta audiovisuaalsektori ministrite nõukogu kohtumisel 21. mail 2008, kui võttis vastu järeldused infotehnoloogilise pädevuse kohta.

Euroopa Parlamendi raportis rõhutatakse õigesti meediahariduse tähtsust eurooplaste aktiivsel demokraatlikul osalemisel, kuid ka kultuuridevahelise dialoogi edendamisel ja tarbijakaitse valdkonnas.

Komisjon nõustub Euroopa Parlamendiga selles, et meediaharidus kehtib kogu meedia, sealhulgas televisiooni, kino, raadio, salvestatud muusika, kirjutava meedia, Interneti ja kõikide uute digitaalse sidetehnoloogia vahendite kohta.

Meediaharidus on põhipädevus, mille peavad omandama noored, kuid ka nende vanemad, õpetajad, meediatöötajad ja vanemad inimesed.

2009. aastal jätkab komisjon parimate tavade vahetamise edendamist, muu hulgas toetab ta käimasolevat tegevust, näiteks MEDIA 2007, peale selle on meil ettevalmistav meede MEDIA International, teleringhäälingutegevust käsitlev direktiiv ning audiovisuaalsete meediateenuste direktiiv. Seoses just audiovisuaalsete meediateenuste direktiivis sätestatud aruandlusnõuetega on algatatud uuring meediapädevuse eri tasemete hindamise kriteeriumide väljatöötamiseks. Liikmesriike teavitatakse uuringu seisust homme audiovisuaalsete meediateenuste direktiivi kontaktkomitee istungil. Lõplik aruanne avaldatakse 2009. aasta iuulis.

Lõpetuseks tahan väljendada rõõmu selle üle, et komisjon ja Euroopa Parlament tunnistavad vajadust võtta soovitus meediahariduse kohta vastu 2009. aasta jooksul.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 16. detsembril 2008.

22. Eksitavaid "kataloogiettevõtteid" käsitlev raport (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on petitsioonikomisjoni nimel Simon Busuttili koostatud, eksitavaid "kataloogiettevõtteid" käsitleva raporti lühiettekanne (petitsioonid 0045/2006, 1476/2006, 0079/2003, 0819/2003, 1010/2005, 0052/2007, 0306/2007, 0444/2007, 0562/2007 ja teised) (2008/2126(INI)) (A60446/2008).

Simon Busuttil, raportöör. - (MT) See raport koostati põhjusel, et Euroopa Parlament on saanud üle 400 petitsiooni oma kodanikelt, täpsemalt väikeettevõtetelt, kes on langenud reklaamipettuste ohvriks, sest nad on kantud vastu tahtmist ärikataloogi. Ohvrid said vastava vormi ja neil paluti see ära täita. Neid eksitati mõttega, et nad annavad allkirja selleks, et nad lisataks kataloogi tasuta. Hiljem said nad kirja ja mõistsid, et nad olid enese teadmata sõlminud lepingu, mis kohustab neid maksma kolme aasta jooksul umbes tuhat eurot. Just nii juhtub nendega, kes langevad meie arvates petturlike kataloogide ohvriks. Ma tahan lisada, et kõige sagedamini on nendes petitsioonides nimetatud äriühingut, millele kuulub ärikataloog European City Guide. Märkida tasub ka seda, et see äriühing on avaldanud ka märkimisväärset survet Euroopa Parlamendi liikmetele ja püüdnud peatada või õõnestada raporteid, millest me täna räägime. Vaatamata sellele, et see äriühing ei esitanud meile iga kord õiget teavet, ei läinud tal see õnneks läbi. Millised olid selle raporti tulemused? Me avastasime, et tegemist on vägagi reaalse probleemiga, et see on laialt levinud ja et seda võib täheldada igal pool Euroopa Liidus. Samuti selgus, et see puudutab paljusid väikeettevõtteid, kuid ka kutsetöötajaid ja muid isikuid, kes ei peagi ilmtingimata äriühingu omanikud olema. Me leidsime, et see probleem puudutab ettevõtteid mitmes riigis ja et lisaks märkimisväärsele rahalisele mõjule avaldab see tõsist psühholoogilist mõju pettuse ohvritele, keda veendakse seda vormi allkirjastama ja keda see äriühing hakkab hiljem taga kiusama, et makseid jätkataks. Mida me selles raportis välja pakume? Esiteks koostame meetmete nimekirja, et suurendada teadlikkust ja vähendada selliselt sellesse lõksu langevate ohvrite arvu. Teiseks peame tagama, et kehtivad Euroopa õigusaktid jõustatakse nii nagu vaja. Siinkohal tuleb märkida, et iga kord, kui see teema komisjonis tõstatati, vastas ta, et Euroopa Liidu õigusaktide rakendamine riiklikul tasandil sõltub liikmesriikide volist. Me oleme sellest volist teadlikud, kuid ma tahan komisjonile meelde tuletada, et Euroopa Komisjoni kohus on tagada Euroopa Liidu õigusaktide tõhus rakendamine liikmesriikides. Samuti teeme ettepaneku Euroopa õigusaktide muutmise kohta, et selle konkreetse probleemiga tõhusamalt tegelda. Me leidsime näiteks, et eeskujuks võiks olla Austria mudel, sest Austria muutis oma riigi õigusakte nii, et neid saab kohaldada just petturlike ärikataloogide küsimuses. Minu viimane punkt puudutab vajadust ohvreid aidata. Me soovitame neil nimetatud ärikataloogiettevõtetele makseid mitte teha nii kaua, kuni nad on saanud asjakohast nõu. Enne kui lõpetan, tahan petitsioonikomisjoni raporti ühehäälse toetamise eest siiralt tänada. Samuti avaldan tänu kõikidele oma töötajatele. Lisaks olen ülimalt tänulik parlamendikomisjoni sekretärile David Lowele. Kui raport võetakse vastu, edastatakse sellega kaks selget sõnumit – esiteks ohvritele, sest neile näidatakse, et me mõistame nende olukorda ja toetame neid igati, ning teiseks petturlikele ärikataloogiettevõtetele, sest neid hoiatatakse, et nad lõpetaksid kohe oma kahtlase tegevuse, sest Euroopa Parlament jälgib neid hoolikalt.

Vladimír Špidla, *komisjoni liige.* – (FR) Austatud juhataja! Komisjon kiidab Euroopa Parlamenti püüdluste eest selle raporti koostamisel ja analüüsib põhjalikult selle järeldusi.

Ma tahan juhtida tähelepanu ja ka raportis osutatakse selgelt sellele, et kui probleem on seotud ettevõtetevaheliste suhetega, ei kohaldata selle suhtes suurt osa ühenduse tarbijakaitset käsitlevatest õigusaktidest, sealhulgas direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid, ega määrust (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitsealase koostöö kohta.

Siiski pakutakse teatud kaitset direktiivis $2006/114/E\ddot{U}$ võrdleva ja eksitava reklaami kohta. Kooskõlas nende direktiividega on õigusaktide kohaldamise järelevalve eest vastutavate ja ettevõtete tegutsemiskohaks olevate liikmesriikide ametiasutuste ja/või pädevate kohtute kohus otsustada iga juhtumi puhul eraldi, kas äriline teadaanne on eksitav ja kas võtta asjaomaseid sunnimeetmeid.

Samuti tahan rõhutada, et mitu asutust ja pädevat kohust näiteks Hispaanias ja Belgias on juba selle tegevuse vastu sunnimeetmeid võtnud ning tulemused on olnud positiivsed.

ET

Ebaausate kaubandustavade direktiiv ei hõlma ettevõtetevahelisi kaubandustavasid, sest ebaausa konkurentsiga seotud riiklike õigusaktide täielikuks ühtlustamiseks pole põhjust. Ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid tavasid käsitlev täielikult ühtlustatud direktiiv oli juba väga kaugeleulatuv ettepanek, mis oleks läbi kukkunud, kui selle reguleerimisala oleks laiendatud ka ettevõtetevahelisele ebaausale konkurentsile.

Konsulteerimine, mille tulemuseks oli ettepanek, ja töö nõukogus näitasid, et direktiivi reguleerimisala laiendamist ettevõtetevaheliste ebaausate kaubandustavade hõlmamiseks ei toetanud peaaegu keegi. Kui osa liikmesriike oli direktiivi reguleerimisala laiendamise ja ebaausa konkurentsi lisamise poolt, siis teised väljendasid oma toetust tarbijakaitsele, kuid olid ebaausat konkurentsi käsitlevate eeskirjade täiendava ühtlustatud süsteemi ELi tasandil kehtestamise vastu.

Kuigi komisjon ei saa selliseid tavasid viljelevate ettevõtete vastu meetmeid võtta, on ta püüdnud ettevõtetele seda probleemi teadvustada. Selleks on ta seda tutvustanud mitmesugustele Euroopa kutseliitudele. Antud teemat on eriti esile tõstetud ettevõtluse toetusvõrgustiku raames ning samas kutsutakse väikeettevõtete õigusaktis liikmesriike kaitsma oma väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid ebaausate tavade eest. Komisjon jätkab ettevõtete teadlikkuse suurendamise muude meetodite uurimist, kui ta peab seda vajalikuks.

Lisaks on komisjon kirjutanud asjaomaste liikmesriikide – Hispaania, Austria ja Saksamaa – pädevatele asutustele, et juhtida nende tähelepanu olukorra jätkumisele ja paluda neilt lisateavet. Saadud vastustes on üsna selgelt märgitud, et riikide ametiasutused on probleemist teadlikud ja neil on olemas õigusaktid, millega seda lahendada. Vajaduse korral on nad juba ettenähtud meetmeid kasutanud.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 16. detsembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Richard Corbett (PSE), *kirjalikult.* – Et ma olen aastaid nende petturlike organisatsioonide vastu võidelnud, on mul hea meel seda raportit toetada.

See on piiriülene probleem. Igal aastal petetakse tuhandeid ettevõtteid, heategevusühendusi ja vabaühendusi kogu Euroopas allkirjastama midagi, mis paistab olevat täiesti süütu kataloogikanne. Tegelikult meelitatakse neid allkirjastama keerulist lepingut ja seejärel rünnatakse raha nõudmisega, ilma et pakutaks võimalust lepingut tühistada.

Petturlikel ettevõtetel tegutseda võimaldavate seaduselünkade kaotamine on äärmiselt vajalik.

Eelkõige nõuan ma tungivalt, et komisjon järgiks selle raporti põhilist soovitust ja teeks Euroopa Parlamendile ettepaneku, kuidas laiendada ebaausate kaubandustavade direktiivi reguleerimisala, et keelata just selliste kataloogide reklaamid, kui võimalikke kliente pole reklaamis selgelt teavitatud, et neile pakutakse tasulist lepingut.

Need soovitused on õiguslikult otsekohesed – Austria on ebaausate kaubandustavade direktiivi ülevõtmisel selle juba nii-öelda üle lihvinud, et lisada just see säte –, kuid need parandaksid oluliselt selliste ettevõtete ja muude organisatsioonide kaitset, kes langevad sääraste pettuste ohvriks, ja nii antaks kataloogipetturitele selgelt märku, et nende päevad on loetud.

23. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

24. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.35.)